

REFERAT Bystyret d. 28-02-2024

Mødedato Onsdag d. 28. februar 2024 kl. 17:00

Mødested Bystyresalen

Indholdsfortegnelse

Møtedokumenter.....	3
Behandling av utvalgssak.....	21
Godkjenning av protokoll fra bystyrets møte 24.01.24.....	22
Svar på verbalvedtak 2023-2 Innkjøp av lokalt produserte varer og tjenester.....	24
Evalueringslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen.....	26
Temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 - 2034 - sluttbehandling.....	30
1619 Detaljregulering - Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 - sluttbehandling.....	38
1644 Områderegulering, Lagmannsholmen - fastsetting av kvalitetsprogram.....	41
Nedleggelse av ATP samarbeidet i kristiansandsregionen.....	48
Fritak for eiendomsskatt i Kristiansand kommune i 2024.....	51
Delegering av myndighet til å fatte vedtak om innføring av ekstraordinær båndtvang.....	60
Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner.....	63
Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2024-2035 annengangsbehandling.....	67
Bystyrets uttalelse om deling av Kristiansand, herunder resultat av folkeavstemming.....	97
Valg av representanter i forbindelse med permisjon for Tonje Jondahl Alvestad (SV).....	103
Interpellasjon fra repr. Marte R. Ulltveit-Moe, MDG, om "Gjennomføring av trafikksikkerhetsplan	107
Referatsaker.....	109

Punkt .: Møtedokumenter

Bilag

Komplett innkalling Bystyret (28.02.2024)

Sakliste Bystyret 28.02.2024

PROTOKOLL BYSTYRET

Dato: 28.02.2024
Sted: Bystyresalen
Behandlede saker: 13/24 - 26/24
Møtets varighet: Kl. 17.00 til 22.10
Møteleder: Ordfører Mathias Bernander

Til stede:

Mathias Bernander (H)
Nicolai Østeby (H)
Norunn Tveiten Benestad (H)
Odd Nordmo (H)
Arve Stokkelien (H)
Amalie Gunnufsen (H)
Vegard K. M. Launes (H)
Erle W. Severinsen (H)
Grethe Jakobsen Alver (H)
Raymond Larsen (H)
Hans Erik M. Fiskvik (H)
Ismail A. Mahammed (H)
Kjetil Aasen (H)
Helge Reisvoll (H)
Mentor Rashica (H)
Ingrid Trønnes Mæhre (H)
Kristin Tallaksen (H) for Mette F. Roth (H)
Kenneth Mørk (AP)
Trond Blattmann (AP)
Adriana R. Parada (AP)
Jan Erik Tønnesland (AP) for Åse Løvdal (AP)
Ida Branthus Hirst (AP)
Jannike Arnesen (AP)
Abdullahi M. Alason (AP)
Neda Blakstad (AP)
Charlotte Beckmann Finnstad (KRF)
Sigrun Sæther (KRF)
Jonas Ek (KRF)
Tor Kristian Ludvigsen (KRF)
Atle Aasen (KRF)
Silje Vårlid (KRF)
Ebbe Boel Pedersen (KRF)
Stian Storbukås (FRP)
Tom Jørgensen (FRP)
Julie Hetland (FRP)
Gry V. A. Stubstad (FRP)
Øistein Hatlebakk (FRP)
Andreas Landmark (SV)
Robin Hansson (SV)
Tonje Jondahl Alvestad (SV)
Heidi Johansen (SV)
Svein-Harald Mosvold Knutsen (PP)
Roy Fardal (PP)
Helén Rosvold Andersen (PP)
Jacob Haugmoen Handegard (V)
Christine Alveberg (V)
Petter Benestad (V)
Hildegunn M. T. Seip (MDG)
Marte R. Ulltveit-Moe (MDG)
Kasper Bekkeli Espeland (Rødt)
Glenn-Rune Seland (Rødt)
Ole Magne Omdal (SP)
Jack Andersen (SP)
Ian Martin Reed (INP)
Vidar Kleppe (KL)
Ole Iacob Prebensen (KON)
Erik Rostoft (PS)

Permitteringer/tiltredelser:

Repr. Kristin Tallaksen, H, var inhabil i sak 17/23. Repr. Merethe G. Tholin, H, tiltrådt.
Repr. Ida Branthus Hirst, AP, var inhabil i sak 17/23. Repr. Axel Gjellestad, AP, tiltrådt.
Repr. Andreas Landmark, SV, var inhabil i sak 17/23. Repr. Annette L. Jensen, SV, tiltrådt.

Til stede fra administrasjonen:

Kommunedirektøren
Økonomidirektøren
Oppvekstdirektøren
Direktør for helse og mestring
Direktør for kultur og innbyggerdialog
By- og stedsutviklingsdirektøren
Organisasjonsdirektøren
Direktør for samhandling og innovasjon
Formannskapssekretæren

Kulturinnslaget:

Ordføreren introduserte kulturinnslaget som var ved Jonathan Leite-Rosseland, som representerer Voie fritidsklubb. Han fremførte «Heading home» av Alan Walker og Ruben.

Sakene ble behandlet i følgende rekkefølge 13/24, 23/24, 14-22/24 og 24-26/24.

13/24 Godkjenning av protokoll fra bystyrets møte 24.01.24
(ark.nr. 2024000065)

Bystyrets vedtak:

Bystyret godkjenner protokoll fra bystyrets møte 24.01.24.
(Enst.)

14/24 Svar på verbalvedtak 2023-2 Innkjøp av lokalt produserte varer og tjenester

(ark.nr. 2023023629)
Kommunalutvalget innst. 13.02.2024 sak 9/24

Bystyrets vedtak:

1. Saken tas til orientering.
2. Kommunen skal fortsatt fokusere på å tilrettelegge for lokalt produserte varer og tjenester der det anses hensiktsmessig, og at det må gjøres en konkret vurdering av hensiktsmessighet i hver enkelt anskaffelsesprosess.
(Enst.)
3. Direktøren rapporterer status i neste årsmelding.
(Enst.)

Forslag:

SP fremmet følgende forslag:
«Direktøren rapporterer status i neste årsmelding.»

Voteringer:

SP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunalutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

15/24 Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen

(ark.nr. 2024000538)

Kultur- og idrettsutvalget innst. 15.02.2024 sak 9/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret vedtar vedlagte retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.
2. Fremtidige endringer av retningslinjene delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.
(Enst.)

16/24 Temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 - 2034 - sluttbehandling

(ark.nr. 2021000701)

Formannskapet innst. 14.02.2024 sak 16/24

Bystyrets vedtak:

I medhold av plan- og bygningslovens § 11-15 vedtas temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 – 2034
(Enst.)

17/24 1619 Detaljregulering - Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 - sluttbehandling

(ark.nr. 2022008740)

Areal- og miljøutvalget innst. 01.02.2024 sak 15/24

Bystyrets vedtak:

1. Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 sendes i retur for bearbeiding. Utbygger anmodes om å bearbeide planen slik at ny bebyggelse tilpasses omgivelsene og den tidstypiske bebyggelsen.
(32/25)

Habilitet:

Repr. Kristin Tallaksen, H, ba om vurdering av sin habilitet da hun bor i Oberstløytnant Omdalsvei 2 og vil bli berørt av planvedtaket. Representanten fratrådte under behandlingen.

Repr. Andreas Landmark, SV, ba om vurdering av sin habilitet da hans foreldre er naboer og blir berørt av planvedtaket og har signert opprop mot reguleringen. Representanten fratrådte under behandlingen.

Repr. Ida B. Hirst, AP, ba om vurdering av sin habilitet da hun er samboer med Andreas Landmark, SV, og fratrådte under behandlingen.

Voteringer:

Repr. Kristin Tallaksen, H, ble enstemmig vedtatt inhabil. Repr. Merethe G. Tholin, H, tiltrådte.

Repr. Andreas Landmark, SV, ble enstemmig vedtatt inhabil. Repr. Annette L. Jensen, SV, tiltrådte.

Repr. Ida B. Hirst, AP, ble enstemmig vedtatt inhabil. Repr. Axel Gjellestad, AP, tiltrådte.

Forslag:

AP fremmet følgende alternative forslag:

- «1. Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 sendes i retur for bearbeiding. Utbygger anmodes om å bearbeide planen slik at ny bebyggelse tilpasses omgivelsene og den tidstypiske bebyggelsen.
2. I ny plan tillates maksimalt tre etasjer, bebyggelsen skal oppføres i tre som bygningsmateriale og ha saltak.»

MDG fremmet følgende forslag:

«Foreslått reguleringsplan for Oberstløytnat Omdalsvei 4, 6 og 8 vedtas ikke. Utbygger anmodes om å fremme et nytt forslag til reguleringsplan, hvor eksisterende bygninger ikke rives.»

Voteringer:

MDG sitt forslag falt med 42 mot 15 stemmer (SV/PP/MDG/Rødt/INP/KL/KON/PS).

Ved alternativ votering ble AP sitt forslag nr. 1 vedtatt med 32 stemmer, mens 25 stemte for Areal og miljøutvalgets innst. pkt.1 (H/FRP/Jonas Ek (KRF), Jack Andersen (SP), Christine Alveberg (V)).

AP sitt forslag nr. 2 falt med 35 mot 22 stemmer (AP/SV/MDG/Rødt/PS/Charlotte B. Finnestad (KRF), Sigrun Sæther (KRF), Ole Magne Omdal (SP), Jacob Haugmoen Handegard (V), Petter Benestad (V)).

18/24 1644 Områderegulering, Lagmannsholmen - fastsetting av kvalitetsprogram

(ark.nr. 2023008052)

Areal- og miljøutvalget innst. 08.02.2024 sak 33/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret fastsetter kvalitetsprogram og medvirkningsplan for områderegulering Lagmannsholmen, sist datert 15.01.24.
(Enst.)
2. Miljøorganisasjoner inviteres til å sitte i referansegruppa.
(34/23)
3. Den økonomiske analysen av havneflyttingen som skal utarbeides Kristiansand Havn, gjennomgås av eksterne eksperter.
(46/11)
4. Det utarbeides et alternativ uten cruisehavn.
(41/16)
5. Planen må legge til rette for videreutvikling av og samhandling med fiskebrygga.
(Enst.)
6. Sosioøkonomiske forhold og boligpriser skal utredes.
(43/14)
7. Utredning om trafikk og mobilitet skal omfatte tilrettelegging for bruk av fritidsbåter, inkludert null-utslippsbåter.
(51/6)
8. Planen skal legge til rette for et aktivt byliv og det skal vurderes hvordan dette kan kombineres med andre formål i planen.
(56/1)

Voteringer:

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 2 ble vedtatt med 34 mot 23 stemmer (FRP/INP/KONS/Amalie Gunnufsen (H), Arve Stokkelien (H), Erle W. Severinsen (H), Grethe Alver (H), Hans Erik M. Fiskvik (H), Helge Reisvoll (H), Ingrid T. Mæhre (H), Ismail A. Mahammed (H), Kjetil Aasen (H), Kristin Tallaksen (H), Mathias Bernander (H), Mentor Rashica (H), Nicolai Østeby (H), Odd Nordmo (H), Raymond Larsen (H), Vegard K. M. Launes (H)).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 3 ble vedtatt med 46 mot 11 stemmer (Venstre/KRF/Mathias Bernander (H)).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 4 ble vedtatt med 41 mot 16 stemmer (FRP/KL/Arve Stokkelien (H), Erle W. Severinsen (H), Hans Erik M. Fiskvik (H), Helge Reisvoll (H), Ingrid T. Mæhre (H), Ismail A. Mahammed (H), Kjetil Aasen (H), Mentor Rashica (H), Odd Nordmo (H), Vegard K. M. Launes (H)).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 5 ble enstemmig vedtatt.

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 6 ble vedtatt med 43 mot 14 stemmer

(FRP/Arve Stokkelien (H), Odd Nordmo (H), Atle Aasen (KRF), Charlotte Beckmann Finnestad (KRF), Ebbe Boel Pedersen (KRF), Jonas Ek (KRF), Sigrun Sæther (KRF), Silje Vårlid (KRF), Tor Kristian Ludvigsen (KRF)).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 7 ble vedtatt med 51 mot 6 stemmer (FRP/Helén R. Andersen (PP)).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 8 ble vedtatt med 56 mot 1 stemmer (Helén R. Andersen (PP)).

Areal og miljøutvalgets innstilling pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

19/24 Nedleggelse av ATP samarbeidet i kristiansandsregionen

(ark.nr. 2021010038)

Formannskapet innst. 14.02.2024 sak 17/24

Bystyrets vedtak:

1. Det interkommunale politiske rådet – ATP-samarbeidet i kristiansandsregionen avvikles.
2. Styringsgruppen for Byvekstavtalen i kristiansandsregionen gis forvaltningsansvaret for de resterende belønningsmidlene som er igjen etter avviklingen av ATP-samarbeidet i kristiansandsregionen.
3. Aktiviteten med tiltak i ATP-samarbeidet i 2024 fortsetter som tidligere år inntil byvekstavtalen trer i kraft.
4. Ordningen med innbetaling av egenandeler til samarbeidsmidler, fortsetter også i 2024.
5. Ved avslutning vil gjenstående samarbeidsmidler for ATP-samarbeidet fordeles andelsvis tilbake til hver samarbeidspart etter at alle forpliktelser til samarbeidet er gjort opp.

(47/10)

6. Bystyret forutsetter at Styringsgruppa for byvekstavtalen møtes i åpne møter og at saksdokumenter er offentlige.

(Enst.)

Voteringer:

Formannskapets innstilling pkt. 1-5 ble vedtatt med 47 mot 10 stemmer (FRP/PP/KL/KON).

Formannskapets innstilling pkt. 6 ble enstemmig vedtatt.

20/24 Fritak for eiendomsskatt i Kristiansand kommune i 2024

(ark.nr. 2023033371)

Areal- og miljøutvalget innst. 08.02.2024 sak 30/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret gir fritak for eiendomsskatt til eiendommer som oppfyller krav til eierskap i henhold til eiendomsskattelovens § 7 a og som benyttes til formål som følger under. Det presiseres at for eiendommer som brukes til flere formål, gis det kun fritak for den delen som brukes til fritaksformålet:
 - a. Boliger som eies av utleiestiftelser og som tildeles vanskeligstilte etter søknad
 - b. Boliger i formålsbygg og institusjoner for vanskeligstilte
 - c. Veldedige organisasjoners formålsbygg, institusjoner og boliger for vanskeligstilte
 - d. Studentboliger
 - e. Skoler, bygg til undervisningsformål
 - f. Private barnehager
 - g. Lokaler for foreninger, klubbhus
 - h. Kultur- og idrettsbygg og -anlegg
 - i. Eiendommer tilhørende religiøse forsamlinger gis fritak for formålet
 - j. Eiendommer tilhørende ideelle organisasjoner og stiftelser
 - k. Bygg for velforeninger, grendehus
2. Bystyret gir fritak for eiendomsskatt til eiendommer av historisk verdi i henhold til eiendomsskattelovens § 7 b som har fredningsstatus som følger under. Det presiseres at for eiendommer med flere bygg hvorav kun deler av byggene er fredet, gis det kun fritak for det fredede bygget med en andel av grunnen:
 - a. Eiendommer som er vedtaksfredet etter kulturminneloven
 - b. Eiendommer som er forskriftsfredet etter kulturminneloven

(Enst.)

56 av 57 repr. til stede.

Forslag:

SV/Rødt fremmet følgende forslag:

«Fritak for eiendomsskatt begrenses til eiendommer knyttet til private barnehager som søker om fritak og kan dokumentere gjennom vedtekter og regnskapstall at barnehagedriften er fullt ut ideell.»

Voteringer:

SV/Rødt sitt forslag falt med 48 mot 8 stemmer (SV/MDG/Rødt).

Areal og miljøutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

21/24 Delegering av myndighet til å fatte vedtak om innføring av ekstraordinær båndtvang

(ark.nr. 2024000689)

Areal- og miljøutvalget innst. 08.02.2024 sak 32/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret delegerer myndighet til kommunedirektøren å fatte vedtak om innføring/oppheving av forskrift om ekstraordinær båndtvang for hund med hjemmel i Lov om forsvarlig hundehold (hundeloven) § 6 f. Dette innebærer en endring av reglement for delegering og innstilling for Kristiansand. (Enst.)

22/24 Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

(ark.nr. 2021019649)

Formannskapet innst. 31.01.2024 sak 11/24

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret vedtar justert plassering av bomstasjonene på E18 Oddernesbroa og Lundsbroa slik det er foreslått i Statens vegvesens faglige grunnlag. (37/20)

Habilitet:

Repr. Erik Rostoft, PS, ba om vurdering av sin habilitet da han har et deltidsengasjement i Sørlandsparken Næringsforening fra 01.01.24 og fratrådte.

Repr. Tor Kristian Ludvigsen, KRF, ba om vurdering av sin habilitet da han er ansatt i Avfall Sør og fratrådte.

Votering:

Repr. Erik Rostoft, PS, ble enstemmig erklært habil og tiltrådte.

Repr. Tor Kristian Ludvigsen, KRF, ble enstemmig erklært habil og tiltrådte.

Forslag:

SV/MDG fremmet følgende forslag:

«Bystyret anmoder Agder fylkesting om å snarest avklare saken.»

KRF/PP/INP/KONS fremmet følgende utsettelsesforslag:

«Bystyret ber administrasjonen (gjerner i samarbeid med fylkesadministrasjonen hvor likelydende vedtak er fattet) om å legge frem en ny sak, som belyser konsekvensene av foreslåtte bomplasseringer for næringslivet og innbyggere i Kristiansands regionen, da de økonomiske betingelsene for innbyggere og næringsliv er vesentlig endret siden 2022.

I saken ønskes det belyst hvordan bomtakstene og plassering rammer særlig lavtlønnede, deltidsansatte og familier, og at saken tar innover seg rapporten «Folkehelseundersøkelsen Agder 2023» som for første gang har lagt inn

husholdningsøkonomien som en variabel i undersøkelsen, og hvor økonomi er en faktor for god folkehelse.

Det bes også om en faglig fundert begrunnelse om hvorfor enkelte områder rammes inn med bommer som eksempelvis Sørlandsparken og IKEA, mens andre nærliggende områder er utelatt.

Bystyret ber om at det i saken vedlegges relevante dokumenter som har fulgt saken i de siste års prosess, og at det belyses hvilket handlingsrom kommunestyret har i forhold til justering av antall og plassering av bomstasjoner.

Administrasjonen bes også om å belyse de ulike prosjektene i samferdselspakke 3 og mulighetene for en nedskalering eller endringer som kan føre til mindre kostnader i samferdselspakke 3 sin prosjektportefølje. Administrasjonen bes fremlegge en sak der samtlige spørsmål i forslaget blir besvart.»

KL fremmet følgende forslag:

«Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner avvises og forkastes.»

FRP fremmet følgende forslag:

«Primærforslag:

1. Videre arbeid med byvekstavtale avsluttes. Administrasjonen får i fullmakt å starte forhandlinger med departementet om en bymiljøavtale uten bompenger, rushtidsavgift eller andre avgifter.
2. Foreslåtte bomstasjoner rundt Sørlandsparken (inkludert østlig del) tas ut.
3. Det innføres ikke rushtidsavgift rundt Sørlandsparken.

Subsidiært forslag:

Spørsmålet om byvekstavtale legges ut til innbyggerhøring.»

Voteringer:

KRF/PP/INP/KON sitt utsettelsesforslag falt med 38 mot 19 stemmer (KRF/FRP/PP/INP/KL/KON/Jack Andersen (SP)).

KL sitt forslag falt med 42 mot 15 stemmer (FRP/PP/Rødt/INP/KL/KON/Ebbe Boel Pedersen (KRF), Jack Andersen (SP)).

FRP sitt forslag nr. 1 falt med 41 mot 16 stemmer (FRP/PP/Rødt/INP/KL/KON/PS/Ebbe Boel Pedersen (KRF), Jack Andersen (SP)).

FRP sitt forslag nr. 2 falt med 34 mot 23 stemmer (KRF/FRP/PP/Rødt/SP/INP/KL/KON/PS).

FRP sitt forslag nr. 3 falt med 34 mot 23 stemmer (KRF/FRP/PP/Rødt/INP/KL/KON/PS/ Helge Reisvoll (H), Jack Andersen (SP)).

FRP sitt subsidiære forslag falt med 45 mot 12 stemmer (FRP/PP/INP/KL/KON/Ebbe Boel Pedersen (KRF)).

MDG sitt forslag falt med 47 mot 10 stemmer (SV/MDG/Rødt/Christine Alveberg (V), Jacob Haugmoen Handegard (V)).

Formannskapetets innstilling ble vedtatt med 37 mot 20 stemmer (KRF/FRP/PP/Rødt/INP/KL/KON).

**23/24 Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2024-2035
annengangsbehandling**
(ark.nr. 2020021815)

Bystyrets vedtak:

1. Bystyret vedtar kommuneplanens arealdel med plankart, bestemmelser og planbeskrivelse sist datert 31.10.2023, med følgende unntak:
(Enst.)
 - a. Følgende områder avsettes til alternative arealformål:
 - i. A10 OBS Bygg Mjåvann avsettes til forretninger (fremtidig)
(36/20)
 - ii. A12 Salbostad avsettes til bebyggelse og anlegg
(38/18)
 - iii. A14 Fidjestøl (Flekkerøy) avsettes til bebyggelse og anlegg, med mulighet for brygge og sjøbod på eiendommen
(40/16)
 - iv. A16 Skudeviga avsettes til fremtidig bebyggelse og anlegg
(37/19)
 - v. A19 Stødden avsettes til fremtidig bebyggelse og anlegg
(47/9)
 - vi. A22 Kjellandsheia Nord avsettes til fremtidig bebyggelse og anlegg
(37/19)
 - vii. A24 Nodeland syd avsettes til fremtidig bebyggelse og anlegg
(37/19)
 - viii. A26 Brennåsen terrasse avsettes til nåværende bebyggelse og anlegg
(37/19)
 - ix. A27 Nodelandsheia øst avsettes til nåværende bebyggelse og anlegg
(36/20)
 - x. A8 Sørlandsparken/Skibåsen (fremtidig forretning)
(37/19)
 - b. A11 Lumber #7 Lumber avgrensnes av veien Lumber brygge, regulert vei o_SV4 i detaljregulering for Lumber (plan id:1296) og en rett linje i forlengelse av kaifronten mot Skoltebukta. Bestemmelsen til området endres slik: «Innenfor # 7 Lumber skal boligandelen utgjøre maksimalt 50%. Boliger skal lokaliseres slik at konflikter med Fiskå industriområde minimeres.»
(51/5)
 - c. A17 Lauvslandsmoen – ca 100 dekar deler av område inngår i LS4 Lauvslandsmoen, LNF- område for spredt boligbygging. Øvrige deler av området avsettes til LNF-formål.
(39/17)
 - d. A23 Bukksteinsdalen terrasse ca 7 dekar regulert til bolig i reg.plan fra 2005. Godkjent reguleringsplan som det ikke er knyttet innsigelser til – avsettes til bebyggelse og anlegg.
(36/20)

2. Følgende punkter i formannskapetets vedtak pkt. 2 endres slik det framgår av meklingsprotokollen:
 - a. A3 Grauthelleren
(45/11)
 - b. A7 Sørlandssenteret
(48/8)
 - c. A13 Østre Randøy
(52/4)
 - d. A15 Heftenes/Vige
(53/3)
 - e. A30 Amfeneset
(Enst.)
 - f. A20 Mævigsheia/Vognsnes
(Enst.)

3. Områder for fremtidig spredt bebyggelse i Finsland endres slik de er beskrevet i dette tilleggsnotatet til bystyret.
(Enst.)

4. Plankart, bestemmelser og planbeskrivelse, alle datert 31.10.23, endres i samsvar med løsning slik de framkommer av meklingsprotokollen og beskrevet i dette tilleggsnotatet, datert 29.01.24.
(Enst.)

5. Følgende innsigelser er uløste og oversendes Statsforvalteren for avgjørelse i Kommunal og distriktsdepartementet):
 - a. Innsigelse fra Statsforvalteren til Hamrevann-området 1, 2 og 3 arealer avsatt til fremtidig bebyggelse og anlegg.
 - b. Innsigelser fra Statsforvalteren, fylkeskommunen og Statens vegvesen til plasskrevende handel i Lohnelier-området A6 og #7.
 - c. Innsigelser fra Statsforvalteren, fylkeskommunen og Statens vegvesen til A1-Lohne næringsområde (fremtidig næringsbebyggelse).
 - d. Innsigelser fra Statsforvalteren, fylkeskommunen og Statens vegvesen til A9- Lohnelier sør (fremtidig forretninger).
 - e. Innsigelser fra Statsforvalteren, fylkeskommunen og Statens vegvesen til A5- Sørlandsparken øst (fremtidig næringsbebyggelse).
Innsigelsen tas til følge dersom innsigelse til naboområdet Sørlandsparken øst i Lillesand ikke blir løst og innarbeidet i kommuneplanens arealdel for Lillesand kommune.
 (45/11)

6. Formannskapetets innstilling medfører ny høring av kommuneplanen på følgende punkter og vedtas ikke:
 - a. 252 Løbakken tas ikke ut av arealplanen
 - b. Skibaksheia gjøres ikke om til LNF
 - c. Songdalsvegen 18 Brennåsen: Areal mellom nr 16 og nr 18 avsatt for boligbygging i kommuneplan Songdalen beholdes og utvides til å også gjelde allerede bebygd område med naturlig avgrenset areal. (som vist i kartskisse, gulmerket linje)"
 - d. 668 Solvik reguleres om fra turist/fritidsformål til ordinær fritidsbolig
 (47/9)

7. Administrasjonen har ikke delegert myndighet med Kommuneplanen/ Arealdelen. Områder gis ikke endret formål eller justering uten politisk behandling. Om dette skjer skal slike saker opp til politisk behandling for å sikre at tomteeiere blir fullt ut juridisk ivaretatt av kommunen.

(46/10)

8. I § 17 pkt 2. tas også med «Tomannsbolig», som er lignende hustype/-størrelse som rekkehus og enebolig, slik:
Bestemmelser og retningslinjer
§ 17 Oppdeling og sammenslåing av boenheter (pbl. § 11-9, nr. 5, jamfør § 31-6 bokstav c.)

1. Det må foreligge særskilt tillatelse fra kommunen for dele opp boenheter til hybler. Tillatelse kreves for:
 1. Hybelhus
 2. Enebolig/Tomannsbolig/Rekkehus som inndeles eller tas i bruk til 6 hybler eller flere.
 3. Leiligheter/flermannsboliger som inndeles eller tas i bruk til 5 hybler eller flere.

(36/20)

Oversendelsesforslag:

Bystyret ber administrasjonen fremme en sak der det vurderes byggegrense i 100-metersbeltet for de byggeområder der dette ikke er dekket av gjeldende reguleringsplaner eller er sikret med egen byggegrense i foreliggende KPA.

(40/16)

56 av 57 repr. til stede.

Habilitet:

Repr. Vegard K. M. Launes, H, ba bystyret vurdere sin da han har eiendom i Lohnelier og fratrådte.

Repr. Kjetil Aasen, H, ba bystyret vurdere sin habilitet da han har eierandel i Nodeland syd og fratrådte.

Repr. Roy Fardal, PP, ba bystyret vurdere sin habilitet da han eierforhold til Høllen brygge og fratrådte.

Voteringer:

Repr. Vegard K. M. Launes, H, ble vedtatt habil med 31 mot 25 stemmer og tiltrådte. (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt/PS/ Sigrun Sæther (KRF), Silje Vårlid (KRF), Stian Storbukås (FRP), Tom Jørgensen (FRP), Ole Magne Omdal (SP)).

Repr. Kjetil Aasen, H, ble enstemmig erklært habil og tiltrådte.

Repr. Roy Fardal, PP, ble enstemmig erklært inhabil. Ingen vararepr. tiltrådte.

Forslag:

Høyre fremmet følgende forslag:

- «1. I § 17 pkt 2. tas også med «Tomannsbolig», som er lignende hustype/-størrelse som rekkehus og enebolig, slik:
Bestemmelser og retningslinjer
§ 17 Oppdeling og sammenslåing av boenheter (pbl. § 11-9, nr. 5, jamfør § 31-6 bokstav c.)

1. Det må foreligge særskilt tillatelse fra kommunen for dele opp boenheter til hybler. Tillatelse kreves for:

1. Hybelhus
 2. Enebolig/Tomannsbolig/Rekkehus som inndeles eller tas i bruk til 6 hybler eller flere.
 3. Leiligheter/flermannsboliger som inndeles eller tas i bruk til 5 hybler eller flere.
2. A8 Sørlandsparken/Skibåsen (fremtidig forretning), ARMU innstilling pkt. 5, 8.ledd ble ikke stemt over i Formannskapet»

H/FRP/PP/INP/KL/KONS fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Oversendelsesforslag

Bystyret ber administrasjonen fremme en sak der det vurderes byggegrense i 100-metersbeltet for de byggeområder der dette ikke er dekket av gjeldende reguleringsplaner eller er sikret med egen byggegrense i foreliggende KPA.»

MDG fremmet følgende forslag:

- «1. Alternativt forslag til pkt. 1d:
A23 Bukksteinsdalen terrasse avsettes til LNF-formål.
2. Alternativt forslag til pkt. 2b:
A7 Sørlandssenteret avsettes til forretning som i dag. Det åpnes ikke for legekantor og andre helserelevante tjenester (helsepleie).
3. Alternativt forslag til pkt. 5b, 5c og 5d:
Innsigelser fra Stasforvalter, Fylkeskommunen og Statens Vegvesen for Lohnelier A6 og #7, A1 og A9 tas til følge.
4. Tilleggsforslag:
Arealinnspill nr 97 Auglandsbukta avvises. Arealformålet opprettholdes som grøntstruktur slik det er i kommuneplanen fra 2011.
5. Tilleggsforslag:
A25 Tånevik/Olstø avsettes som LNF-formål.»

SV fremmet følgende forslag:

- «1. Alternativ til punkt 2:
bystyret aksepterer de opprinnelige innsigelsene fra Statsforvalteren.
2. A21 Øygardsheia Nord avsettes som LNF-formål.
3. Alternativt forslag til 5e): Innsigelser fra Statsforvalteren, fylkeskommunen og Statens vegvesen til A5- Sørlandsparken øst (fremtidig næringsbebyggelse) tas til følge.»

Venstre fremmet følgende forslag:

«Alternativt forslag til punkt 2. a:
Den omforente løsningen fra drøftingsmøte den 7.juni 2023 velges for A3 Grauthelleren.»

Venstre/MDG fremmet følgende forslag:

«Alternativt forslag til Punkt 5. a.
Innsigelse fra Statsforvalteren til Hamrevann-området 1, 2 og 3 tas til følge.»

PP fremmet følgende forslag:

«I følge administrasjonen så er det enkelte punkter av planen (ref vedtak i Formannskapet) som ikke kan vedtas da det kreves ny høring. Følgende punkter legges ut på høring, og tas deretter senere opp til ny tilleggsbehandling;

- a. 252 Løbakken - vest for Tangvall - avsatt til fremtidig boligformål (Formannskapet vedtak pkt. 5c)
- b. Skibaksheia - Stausland - avsatt til fremtidig boligformål. (Formannskapet vedtak pkt. 5d)
- c. Songdalveien 18 - Brennåsen - areal mellomnr 16 og nr 18 avsatt for boligbygging i kommuneplan Songdalen beholdes og utvides til også å

- gjelde allerede bebygd område med naturlig avgrenset areal. jfr kartskisse. (Formannskapet vedtak pkt. 5e)
- d. 668 Solvik reguleres om fra turist/fritidsformål til ordinær fritidsbolig. (Formannskapet vedtak pkt. 5f)»

PP/KONS fremmet følgende forslag:

«A28. Bystyret vedtar å gi tillatelse til en endring av reguleringsplanen for Høllen brygge. Endringen gjelder å regulere om seksjon 2 (2. etasje) fra næring til boligformål.»

Voteringer:

Innstillingen pkt. 1a i ble vedtatt med 36 mot 20 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt/PS).

Innstillingens pkt. 1a ii ble vedtatt med 38 mot 18 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/PS).

Innstillingens pkt. 1a iii ble vedtatt med 40 mot 16 stemmer (AP/SV/Venstre/Hildegunn M. T. Seip MDG).

Innstillingens pkt. 1a iv ble vedtatt med 37 mot 19 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt).

Innstillingens pkt. 1a v ble vedtatt med 47 mot 9 stemmer (SV/Venstre/Rødt).

Innstillingens pkt. 1a v ble vedtatt med 47 mot 9 stemmer (SV/Venstre/Rødt).

Innstillingens pkt. 1a vi ble vedtatt med 47 mot 9 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt).

Innstillingens pkt. 1a vii ble vedtatt med 37 mot 19 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt).

Innstillingens pkt. 1a viii ble vedtatt med 37 mot 19 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt).

Innstillingens pkt. 1a ix ble vedtatt med 36 mot 20 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt/PS).

Innstillingens pkt. 1b ble vedtatt med 51 mot 5 stemmer (Andreas Landmark (SV), Robin Hansson (SV), Tonje J. Alvestad (SV), Christine Alveberg (V), Jacob Haugmoen Handegard (V)).

Innstillingens pkt. 1c ble vedtatt med 39 mot 17 stemmer (AP/SV/MDG/Rødt/PS).

Ved alternativ votering ble innstillingens pkt. 1d vedtatt med 36 stemmer, mens 20 stemte for MDG sitt forslag nr. 1 (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt/PS).

SV sitt forslag nr. 1 falt med 45 mot 11 stemmer (SV/Venstre/MDG/Rødt).

Ved alternativ votering ble innstillingens pkt. 2a vedtatt med 45 stemmer, mens 11 stemte for Venstre sitt forslag (SV/Venstre/MDG/Rødt/

Ved alternativ votering ble innstillingens pkt. 2b vedtatt med 48 stemmer, mens 8 stemte for MDG sitt forslag nr. 2 (SV/MDG/Rødt)

Innstillingens pkt. 2c ble vedtatt med 52 mot 4 stemmer (SV).

Innstillingens pkt. 2d ble vedtatt med 53 mot 3 stemmer (V).

Innstillingens pkt. 2e ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens pkt. 2f ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens pkt. 3 ble enstemmig vedtatt.

Innstillingens pkt. 4 ble enstemmig vedtatt.

Venstre/MDG sitt forslag falt med 45 mot 11 stemmer (SV/Venstre/MDG/Rødt).

MDG sitt forslag nr. 3 falt med 44 mot 12 stemmer (SV/Venstre/MDG/Rødt/PS).

Innstillingens pkt. 5a-e ble vedtatt med 45 mot 11 stemmer (SV/Venstre/MDG/Rødt).

Ved alternativ votering ble innstillingens pkt. 6a-d vedtatt med 47 stemmer, mens 9 stemte for PP sitt forslag (PP/SP/INP/KONS/KL/ Tom Jørgensen (RP), Øistein Hatlebakk (FRP)).

Innstillingens pkt. 7 ble vedtatt med 46 mot 10 stemmer (SV/MDG/Rødt/Christine Alveberg (V), Jacob H. Handegard (V)).

Høyre sitt forslag nr. 2 ble vedtatt med 37 mot 19 stemmer, vedtakets pkt. 1a x (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt)

Høyre sitt forslag nr. 1 ble vedtatt med 36 mot 20 stemmer, vedtakets pkt. 8 (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt/PS).

MDG sitt forslag nr. 4 falt med 31 mot 25 stemmer (AP/SV/Venstre/PP/MDG/Rødt/INP/KL/KONS/PS).

MDG sitt forslag nr. 5 falt med 35 mot 21 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt/KL/PS).

SV sitt forslag nr. 2 falt med 36 mot 20 stemmer (AP/SV/Venstre/MDG/Rødt/PS).

H/FRP/PP/INP/KL/KONS sitt oversendelsesforslag ble vedtatt oversendt med 40 mot 16 stemmer (AP/SV/MDG/Rødt).

PP/KONS sitt forslag falt med 35 mot 21 stemmer (FRP/PP/SP/INP/KL/KONS/ Amalie Gunnufsen (H), Arve Stokkelien (H), Hans Erik M. Fiskvik (H), Ingrid T. Mæhre (H), Mentor Rashica (H), Nicolai Østeby (H), Norunn Benestad (H), Odd Nordmo (H), Raymond Larsen (H), Vegard K. M. Launes (H)).

Innstillingens pkt. 1 ble enstemmig vedtatt.

SV sitt forslag nr. 3 ble ikke votert over.

24/24 **Bystyrets uttalelse om deling av Kristiansand, herunder resultat av folkeavstemming**

(ark.nr. 2022020772)

Formannskapet innst. 14.02.2024 sak 18/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret har vurdert resultatet av de rådgivende folkeavstemningene i gamle Søgne og Songdalen kommuner, og konsekvensene av å dele nåværende Kristiansand kommune. Bystyret mener at den høye valgdeltakelsen styrker rådet fra innbyggerne om å beholde Kristiansand kommune som i dag, og vedtar følgende:

- Bystyret vedtar å beholde Kristiansand kommune med dagens kommunegrenser.
(Enst.)

Oversendelsesforslag:

Økt innbyggerinvolvering, dialog og medvirkning i de gamle kommunene Søgne og Songdalen er viktig for å styrke båndene mellom innbyggerne og kommunen i etterkant av sammenslåingen og den nylig avholdte folkeavstemningen.

Bystyret ber derfor administrasjonen vurdere å fremme en sak hvor dette følges opp. I saken skal det fremgå hvordan innbyggerne i de gamle kommunene kan være med på å medvirke og forme bydelene, og hvilke grep administrasjon og politikere kan bidra med for å gjøre slike prosesser både mulige og relevante. I saken bør det også gjøres vurderinger rundt det å ha en prosess som går over over tid, og benytte seg av ulike former for medvirkningsverktøy.

(52/5)

Forslag:

AP fremmet følgende forslag:

«Oversendelsesforslag:

Økt innbyggerinvolvering, dialog og medvirkning i de gamle kommunene Søgne og Songdalen er viktig for å styrke båndene mellom innbyggerne og kommunen i etterkant av sammenslåingen og den nylig avholdte folkeavstemningen.

Bystyret ber derfor administrasjonen vurdere å fremme en sak hvor dette følges opp. I saken skal det fremgå hvordan innbyggerne i de gamle kommunene kan være med på å medvirke og forme bydelene, og hvilke grep administrasjon og politikere kan bidra med for å gjøre slike prosesser både mulige og relevante. I saken bør det også gjøres vurderinger rundt det å ha en prosess som går over over tid, og benytte seg av ulike former for medvirkningsverktøy.»

Voteringer:

Formannskapets innstilling ble enstemmig vedtatt.

AP sitt forslag ble vedtatt oversendt med 52 mot 5 stemmer (Rødt/ Ismail A. Mahammed (H), Christine Alveberg (V), Jacob H. Handegard (V)).

25/24 Valg av representanter i forbindelse med permisjon for Tonje Jondahl Alvestad (SV)

Valg- og honorarutvalget innst. 14.02.2024 sak 6/24

Bystyrets vedtak:

1. Følgende settemedlemmer velges som settemedlemmer etter innvilget permisjon for repr. Alvestad (SV).
Valgene gjelder i perioden 29.02.24 – 08.01.25, unntatt er ferieavvikling.
 - a) Formannskapet: Medlem nr. 12.: Heidi Johansen (SV)
Varamedlemmene for nr. 10-14 fra nr. 2 Hildegunn M.T. Seip (MDG) til og med nr. 7 Ida Branthus Hirst (AP) rykker opp en plass.
 - b) Kommunalutvalget: Medlem nr. 9.: Kasper Bekkeli Espeland (RØDT)
Varamedlemmene for nr. 7-9 fra nr. 2 Erik Rostoft (PS) til og med nr. 5 Andreas Landmark (SV) rykker opp en plass.
 - c) Valg- og honorarutvalget: Medlem nr. 7.: Erik Rostoft (PS)
Varamedlemmene for nr. 4-7 fra nr. 2. Ian Martin Reed (INP) til og med nr. 5. Marte R. Ulltveit-Moe rykker opp en plass.
 - d) KS Agder fylkesmøte: Varamedlemmene for nr. 3-5 fra nr. 3. Hildegunn M. T. Seip (MDG) til og med nr. 8. Andreas Landmark (SV) rykker opp en plass.
 - e) Bystyret: Medlem 4. Heidi Johansen rykker opp én plass. Nytt 4. medlem er Annette Longnes Jensen. Varamedlemmene fra nr. 2 Per Gunnar Salomonsen til og med nummer 7. Alf Egil Homelid rykker opp en plass. Nytt varamedlem nr. 7 er Lene Lie.

(Enst.)

26/24 Interpellasjon fra repr. Marte R. Ulltveit-Moe, MDG, om "Gjennomføring av trafikksikkerhetsplanen"

(ark.nr. 2024002466)

Bystyrets vedtak:

Interpellasjonen ble utsatt grunnet tidsnød.

Møtet hevet.

Punkt .: Behandling av utvalgssak

Punkt 13/24: Godkjenning av protokoll fra bystyrets møte 24.01.24

Bilag

Protokoll Bystyret 24.01.2024

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2024000065
Saksbehandler Anne Lise H Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	28.02.2024	13/24

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA BYSTYRETS MØTE 24.01.24

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 28.02.2024 SAK 13/24

Bystyrets vedtak:

Bystyret godkjenner protokoll fra bystyrets møte 24.01.24.
(Enst.)

01.03.2024

Punkt 14/24: Svar på verbalvedtak 2023-2 Innkjøp av lokalt produserte varer og tjenester

Bilag

Vedtak KOMM, 13022024, Sak 9/24, Svar på verbalvedtak 2023-2 Innkjøp av lokalt produserte varer og tjenester

Vedlegg 1. Utredning - Kortreiste produkter og lokale leverandører

Vedlegg 2. Muligheter for å legge til rette for små og mellomstore bedrifter og konkurranse fra lokale leverandører

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2023023629
Saksbehandler Kjetil Pettersen

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kommunalutvalget	13.02.2024	9/24
2 Bystyret	28.02.2024	14/24

SVAR PÅ VERBALVEDTAK 2023-2 INNKJØP AV LOKALT PRODUSERTE VARER OG TJENESTER

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 28.02.2024 SAK 14/24

Bystyrets vedtak:

1. Saken tas til orientering.
2. Kommunen skal fortsatt fokusere på å tilrettelegge for lokalt produserte varer og tjenester der det anses hensiktsmessig, og at det må gjøres en konkret vurdering av hensiktsmessighet i hver enkelt anskaffelsesprosess.
(Enst.)
3. Direktøren rapporterer status i neste årsmelding.
(Enst.)

Forslag:

SP fremmet følgende forslag:
«Direktøren rapporterer status i neste årsmelding.»

Voteringer:

SP sitt forslag ble enstemmig vedtatt.

Kommunalutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

01.03.2024

Punkt 15/24: Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen

Bilag

Vedtak KULT, 15022024, Sak 9/24, Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen

Kulturprisen forslag til nye retningslinjer

Frivillighetsprisen forslag til nytt reglement

Retningslinjer for kulturprisen vedtatt av Fellesnemnda 5. mars 2019

Reglement frivillighetsprisen vedtatt av bystyret 23.10.19

Dato 8. januar 2024
Saksnr.: 2024000538-1
Saksbehandler Annette Sørlie Stray
Godkjent av Anne Grete Widding
Ingunn Kvivik
Gunn-Heidi Gabrielsen
Camilla Jarlsby
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Bystyret

Møtedato

15.02.2024
28.02.2024

Evaluering retningslinjer Kulturprisen og Frivillighetsprisen

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar vedlagte retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.
2. Fremtidige endringer av retningslinjene delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.

Sammendrag

Utdeling av Kristiansand kommunes Frivillighetspris og Kristiansand kommunes Kulturpris er et ledd i å realisere kommunens målsetninger på kultur- og frivillighetsfeltet og er en annerkjennelse av sentrale aktører på feltet.

Retningslinjene til Frivillighetsprisen og Kulturprisen ble vedtatt av Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) i 2019. De fire årene retningslinjene har vært gjeldende har det kommet ulike forbedringsforslag. Saken kommer derfor med forslag til endrede retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.

Nye vedtatte retningslinjer skal gjelde fra 2024. For å forenkle prosessen med evaluering av retningslinjene fremover, foreslår kommunedirektøren at fremtidige endringer delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.

Vedlegg:

Kulturprisen forslag til nye retningslinjer

Frivillighetsprisen forslag til nytt reglement

Retningslinjer for kulturprisen vedtatt av Fellesnemnda 5. mars 2019

Reglement frivillighetsprisen vedtatt av bystyret 23.10.19

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Frivillighetsprisen og kulturprisen er to kommunale priser med hver sine retningslinjer.

Formål Frivillighetsprisen:

«Formålet med frivillighetsprisen er å berømme en person og organisasjon fra Kristiansand, som har utmerket seg med frivillig engasjement og pågangsmot til beste for den enkelte innbygger og lokalsamfunnet. Innsatsen kan ha foregått over lengre tid eller i et tidsavgrenset prosjekt.»

Formål Kulturprisen:

«Formålet med kulturprisen er å berømme en spesiell innsats for byens kulturliv eller markere en betydningsfull kunstnerisk innsats.»

Historikk

Før kommunesammenslåingen vedtok Fellesnemnda (Søgne, Songdalen og Kristiansand) den 5. mars 2019, sak 20/19, retningslinjer for tilskuddsordninger, stipender og priser i Kristiansand kommune. Hensikten med en gjennomgang av retningslinjene er å sikre at prosessen med kunngjøring av prisene, nominasjons- og utvelgelsesprosessene er i tråd med de innspillene som juryene har kommet med.

Kommuneadvokaten har vurdert det slik at endringer ikke kan vedtas av Kultur- og idrettsutvalget, men må vedtas av Bystyret som er likestilt med Fellesnemnda. For å forenkle fremtidige endringsprosesser foreslås det at endringer i retningslinjene delegeres tilbake til Kultur- og idrettsutvalget.

Prosess

Det har ikke vært gjennomført en ekstern medvirkningsprosess for å innhente innspill til revideringen av retningslinjene for prisene. De foreslåtte endringene vil primært berøre juryenes arbeid med å nominere og vurdere kandidater.

Oppsummering av endringsforslag

Frivillighetsprisen:

Endringer under «§ 2 Valg og sammensetning» med oppdaterte navn på de ulike utvalgene.

Endringer under «§5 Rutine for nominering og valg av kandidater».

- Forslag til kandidater må sendes innen 01. oktober. Tidligere har frist vært 15. juni.
- Denne teksten utgår: *«Alle forslag blir automatisk også videresendt til en fylkeskommunal jury og kan dermed bli nominert til en nasjonal frivillighetspris»*. Denne teksten tas vekk, da det ikke lenger eksisterer en fylkeskommunal jury.
- Under «§ 6 Gyldighet/endring» vil det endres til at Kultur- og idrettsutvalget kan vedta endringer i reglementet. Det tas ut at *«Reglementet skal gjennomgås innen 31. desember året etter at bystyret er konstituert»*.

Kulturprisen:

Ny tekst legges til «punkt 4 nominasjon»

«Innbyggere kan nominere kandidater til kulturprisen via skjema på kommunens hjemmeside». Ny tekst legges til: *«Juryen har mulighet til å foreslå og utnevne egne kandidater»*.

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske rammer for utdelingen av prisene omtales ikke i denne saken.

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Innspill fra rådene har ikke blitt vurdert som aktuelt i denne sammenhengen.

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke relevant.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar vedlagte retningslinjer for Frivillighetsprisen og Kulturprisen.
2. Fremtidige endringer av retningslinjene delegeres til Kultur- og idrettsutvalget.

Punkt 16/24: Temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 - 2034 - sluttbehandling

Bilag

Vedtak Form, 14022024, Sak 16/24, Temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 - 2034 - sluttbehandling

Vedtak KULT, 18012024, Sak 5/24, Temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 - 2034 - sluttbehandling

Vedtak ARMU, 01022024, Sak 20/24, Temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 - 2034 - sluttbehandling

Vedlegg1 Kulturminneplan

Vedlegg2 Frimenigheter og Bedehus

Vedlegg3 Gjennomgang Kulturplan 1990

Vedlegg4 Oppsummering Høringsinnspill

Vedlegg5 Høringsinnspill Samlet

Vedlegg6 Fylkets Saksframlegg

Vedlegg7 Fylkets Vedtak

Vedlegg8 Førstegangsbehandling

Dato 30. november 2023
Saksnr.: 2021000701-94
Saksbehandler Jorunn Monrad
Godkjent av Erik Sandsmark
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Kultur- og idrettsutvalget
Areal- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

18.01.2024
01.02.2024
14.02.2024
28.02.2024

Temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 - 2034 - sluttbehandling

Forslag til vedtak

[I medhold av plan- og bygningslovens § 11-15 vedtas temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2024 – 2034](#)

Sammendrag

Kommunedirektøren legger frem forslag til temaplan for kulturmiljøer (heretter kulturminneplan) for Kristiansand kommune 2024 – 2034 for sluttbehandling og vedtak.

Formannskapet behandlet forslag om å legge planen ut til offentlig ettersyn og sende den på høring i perioden 14.9.2023 – 20.10.2023 i møte 30.09.2023. Innstillingen ble enstemmig vedtatt. MDGs forslag om å be spesielt om innspill på hvor og hvordan kvinner i Kristiansandhistorien kan løftes tydeligere frem ble enstemmig vedtatt. Forslaget og hvordan det er imøtekommet drøftes i det følgende.

Det er kommet 16 høringsinnspill til planarbeidet, som oppsummeres i vedlegg 4. Innspillene er i all hovedsak positive. Blant annet fremhever fylkesdirektøren at Kristiansand kommune har utarbeidet en god og gjennomtenkt kulturminneplan, som er med til å bygge opp den lokale stoltheten og identiteten til kommunens innbyggere (vedlegg 6, side 3). Korreksjoner av faktafeil og anbefalinger om å inkludere utelatte kulturminner har vært svært nyttige, og vitner om stort engasjement.

Ingen av innspillene og merknadene har medført eller nødvendiggjort vesentlige endringer av planen.

Planarbeidet har utgangspunkt i de nasjonale, regionale og lokale føringene som oppsummeres i plandokumentet.

Kulturmiljøets betydning for samfunnet er i senere år blitt viktigere enn bevaring av enkeltobjekter, i et skifte fra *hvordan* kulturmiljø bevares til økt oppmerksomhet rundt spørsmål om *hvorfor* man bevarer dem.

En viktig grunn til å bevare kulturminner og -miljøer er å bevare særpreg. Temakapitlene i kunnskapsdelen gir en oversikt over naturgitte og menneskeskapte forhold som er viktige eller særegne for kommunen. Temaene vil være føringer for videre arbeid med kartlegging av viktige kulturmiljøer.

I Riksantikvarens kommunestrategi 2019-2022 anbefales kommuner å:

- Se kulturminnetiltak i sammenheng med andre viktige samfunnsområder som brannsikring, folkehelse, friluftsliv, skole, reiseliv, landbruk og natur- og klimatiltak
- Bruke egne økonomiske midler for å formidle og sikre kulturarv, for eksempel gjennom egen tilskuddspost til eiere og til frivillige
- Gå foran med gode eksempler som eier av kulturminner
- Skaffe seg gode oversikter over verneverdige kulturminner, kulturmiljøer og landskap
- Kartfeste de prioriterte kulturminnene og kulturmiljøene
- Prioritere tiltak som bidrar til aktivitet og engasjement

I planen legges det opp til samarbeid mellom interne og eksterne aktører og ikke minst frivillige. Bærekraft og klimagassreduksjon prioriteres, og tiltak som bidrar til aktivitet og engasjement er prioritert.

De frivillige lagene og organisasjonene i kommunen gjør en uvurderlig innsats. Oversikten i planen er langt fra komplett, men viser et imponerende engasjement. Det legges opp til utstrakt samarbeid med de frivillige, basert på en klar rolleforståelse der det offentlige er tilrettelegger og rådgiver, mens frivilligheten er uavhengig.

Høringsutkastet er endret med bakgrunn i høringsinnspill. Kommunedirektøren mener at kulturminneplanen følger opp nasjonale og lokale føringer på en god måte og tilfredsstillende plan – og bygningslovens krav til innhold.

Vedlegg:

Vedlegg1Kulturminneplan

Vedlegg2FrimenigheterogBedehus

Vedlegg3GjennomgangKulturplan1990

Vedlegg4OppsummeringHøringsinnspill

Vedlegg5HøringsinnspillSamlet

Vedlegg6FylketsSaksframlegg

Vedlegg7FylketsVedtak

Vedlegg8Førstegangsbehandling

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Formannskapetets førstegangsbehandling av temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand 2022 – 2033 fant sted 30.9.2023 (vedlegg 8).

Kulturutvalgets innstilling, «I medhold av plan- og bygningslovens § 11-13 legges forslag til temaplan for kulturmiljøer 2022 – 2023 ut til offentlig ettersyn og sendes på høring i perioden 14.0.2023 – 20.10.2023», enstemmig vedtatt av kulturutvalget, ble også enstemmig vedtatt av formannskapet.

MDG fremmet følgende forslag: «Det bes spesielt om innspill på hvor og hvordan kvinner i Kristiansandhistorien kan løftes tydeligere fram». Forslaget ble enstemmig vedtatt av formannskapet. Dette er hensyntatt i planen, noe som drøftes i kapittelet om innspill til planarbeidet.

Kommunen mottok 16 høringsinnspill, som drøftes i samme kapittel.

Kort presentasjon av planen og vedleggene

Kulturminneplanen består av selve planen samt to vedlegg:

Kulturminneplanen

er en publikasjon på 84 sider. Denne vil trykkes opp og deles ut til interesserte og berørte (vedlegg 1).

Følgende dokumenter utgjør en del av planen og vil være tilgjengelige på kommunens nettsider:

Oversikt over frimenigheter og bedehus i tidligere Kristiansand kommune, utarbeidet av Harald Sødal i 2022: En oversikt over mer enn 30 frimenigheter og bedehus er utarbeidet av Harald Sødal. Notatet er et viktig grunnlag for videre arbeid med kirkene (vedlegg 2). Se forøvrig kapittel 3.6.9 i kulturminneplanen.

Gjennomgang av kulturminnevernplanen for Kristiansand del 2 kommunal bevaringsliste, 1990: Rapporten er basert på en gjennomgang av dagens status for bygninger som ble vurdert som verneverdige på grunnlag av kulturminnevernplanen av 1990 og som ble vernet gjennom bestemmelser i kommuneplanens arealdel i 1990 (vedlegg nr. 3).

Juridisk grunnlag og føringer for arbeidet

Kulturminneplanen er utarbeidet i samsvar med plan- og bygningsloven og oppfylder lovfestede krav til blant annet formål, planprosess, medvirkning og utredninger.

Stortingsmelding 16 *Nye mål i kulturmiljøpolitikken* har introdusert begrepet kulturmiljøer som en samlebetegnelse for kulturmiljøer, kulturminner og kulturlandskap. Betydningen av sammenheng og videreføring av egenart understrekes også av Riksantikvarens bystrategi.

I *Regionplan Agder 2030* vektlegges betydningen av kulturminner for å bevare lokal historie og identitet, i Regional plan for Kristiansand 2011-2050 fastslås det at verdifulle kulturminneområder skal bevares mest mulig sammenhengende.

I *Planstrategi for nye Kristiansand 2019 – 2023* konkluderes det med at det bør utarbeides en kulturminnevernplan for nye Kristiansand.

En av regjeringens nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2023-2027 er at viktige kulturmiljø og landskap kartlegges og sikres i planleggingen (forventning nr. 53).

Plandokumentet inneholder mer detaljerte opplysninger om nasjonale, regionale og lokale føringer, miljømål og verdivurderinger.

Økonomiske konsekvenser

Selve planarbeidet er utført med interne ressurser og god hjelp fra frivillige, samt et bidrag fra Riksantikvaren på 100 000 i 2021 pluss et tilskudd på ytterligere 100 000 i 2023.

Planens handlingsdel inneholder forslag til finansiering over kommunalt budsjett, men medfører ikke noen økonomiske forpliktelser som sådan, da slik finansiering eventuelt vil bli godkjent som del av det politisk vedtatte kommunebudsjettet. Dersom slik finansiering blir vedtatt, forventes tiltakene i handlingsplanen å bidra til vesentlig verdiskaping for kommunen, i form av investering av egne midler, dugnadsarbeid og oppdrag for dyktige håndverkere. Godt bevarte kulturmiljøer bidrar til trivsel og er ofte turistattraksjoner.

Kartlegging og kartfesting

Kulturminner og kulturmiljøer kan gå tapt dersom informasjonen om dem ikke er lett tilgjengelig for beslutningstakere. Mange kulturminner kan ha svært høy verdi for lokalbefolkningen uten at den regionale kulturminneforvaltningen er kjent med dem. Alle de tre kommunene som sammen utgjør nye Kristiansand kommune har egne kart over kulturminner; tidligere Kristiansand kommune har flere slike. Det vurderes som mer hensiktsmessig å kartfeste kulturminner i den nasjonale kartbasen Askeladden som «kommunalt listeført». Slik registrering gir ikke noe formelt eller juridisk vern, men kan tjene som kunnskapsgrunnlag i videre planarbeid. De folkevalgte vil uansett motta en liste over nye registreringer til godkjenning hvert kvartal. Slike registreringer vil kunne vises både på kommunens egne kart og i nasjonale, brukervennlige kartløsninger (miljødirektoratets kart). Og mens registrering i Askeladden er forbeholdt offentlig ansatte fagpersoner, finnes det en annen åpen, tilknyttet kartbase, kulturminnesøk, der frivillige kan laste opp foto og opplysninger. For eksempel: Dersom et fjellanlegg fra annen verdenskrig kartfestes av kommunen i Askeladden (uten at dette medfører noe vern av minnet), vil frivillige kunne laste opp fotografier og informasjon. De som klikker på anlegget i miljøstatus-kartet vil få tilgang til opplysningene lagt inn av kommunen og av de frivillige. Med over 4000 frivillige kulturminneinteresserte i kommunen kan resultatet bli en svært verdifull og lett tilgjengelig kilde til informasjon.

Det er først og fremst kulturminner i utmark som gjenstår å registrere. Det ble foretatt en omfattende registrering av bygninger i årene 1975-1995 (SEFRAC eller Sekretariat for Registrering av Faste Kulturminner), men i dette prosjektet fokuserte en på bygninger, og tufter, veifar, steingarder, rydningsrøyser og andre terrenginngrep ble bare unntaksvis registrert. Det gjenstår også å kartføre mange krigsminner i kommunen.

Barn og unges interesser

For at barn skal interessere seg for kulturarv og historie er det viktig å forankre denne historien i deres egne omgivelser. En omvisning på et bygdetun, der barn og unge kan se og ta på gamle redskaper og høre på fortellinger om lokalhistorie, kan gi mer læring enn historiebøker. Det kan også bidra til å skape interesse for håndverksfag. Informasjon om bygdeborger, gravplasser og andre kulturminner i naturen kan også engasjere. Samarbeid med frivillige om omvisninger på bygdetun, eventuelt med støtte fra Den Kulturelle Skolesekken, inngår i handlingsplanen.

Medvirkning med innbyggere

Det er et nasjonalt mål at alle skal ha mulighet til å engasjere seg og ta ansvar for kulturmiljø, og det er blant annet kommunens ansvar å legge til rette for dette. Kristiansand har mange både dyktige og engasjerte frivillige i kulturminnefeltet. Planen gir en oversikt over de viktigste, men langt fra alle, lag og organisasjoner. I tillegg til å

sende planprogrammet til frivillige lag og foreninger med interesse i kulturarv og historie har byantikvaren hatt møter med og holdt foredrag for mange av disse lagene og organisasjonene for å informere om arbeidet, be om forslag til handlingsplanen og oppfordre til samarbeid. Dette er i tråd med Riksantikvarens anbefalinger. Samarbeidet med frivillige organisasjoner har vært svært konstruktivt og at det er mange dyktige og kunnskapsrike frivillige. Et godt samarbeid der kommunen inntar rollen som rådgiver og støttespiller kan gi gode resultater, og muliggjøre ellers uoverkommelige oppgaver.

Innspill til planarbeidet

Kommunens formannskap behandlet kulturminneplanen 30.9.2023 (se kapittel bakgrunn for saken). MDG fremmet følgende forslag som ble enstemmig vedtatt: «Det bes spesielt om innspill på hvor og hvordan kvinner i Kristiansandhistorien kan løftes tydeligere fram».

Betydningen av kvinnehistorie eller kvinnes rolle i samfunnet etterlyses også i to andre innspill, det fra Agder fylkeskommune og det fra Birgitte Kleivset m.fl (se vedlegg 4). Dette er hensyntatt med et nytt avsnitt om husmorskolene i byen på side 52 og i kapitlet om steder knyttet til immateriell kulturarv. I det videre arbeidet med steder knyttet til immateriell kulturarv vil Camilla Collett bli bedre synliggjort. Steder med tilknytning til heksejakt er et annet tema som er relevant for kvinnehistorie, da de aller fleste heksene var kvinner. Dette vil bli utdypet i rulleringen av planen.

Agder fylkeskommune behandlet kulturminneplanen i hovedutvalg for næring, kultur og miljø 18.10.2023. Vedtak og saksfremlegg vedlegges (nr. 6 og 7). Følgende er et utdrag fra saksframlegget:

Følgende forslag til vedtak fra Agder fylkeskommunedirektør ble enstemmig vedtatt:

1. *Agder fylkeskommune mener kulturminneplanen for Kristiansand er i tråd med regionale og nasjonale føringer. Planen ivaretar kommunens kulturminner på en god måte og er et godt grunnlag for videre arbeid.*
2. *Agder fylkeskommune ber Kristiansand kommune ta hensyn til de innspill og bemerkninger som er nevnt under avsnittet vurderinger.*

Følgende er noen utdrag fra saksfremstillingen:

Fylkeskommunedirektøren vil fremheve at Kristiansand kommune har utarbeidet en god og gjennomtenkt kulturminneplan. (...) Planen har en god kulturhistorisk fremstilling av kommunens mest sentrale kulturminner og kulturmiljøer. Kommunen er bevisst sin egen rolle og virkemidler for å ivareta kulturminnene ved arealplanlegging og saksbehandling. Den er med til å bygge opp den lokale stoltheten og identiteten til kommunens innbyggere. Planen er relevant å bruke i reiselivssatsing. Fylkeskommunen er enig med de prioriteringer kommunen har gjort i denne planperiode. (fra side 3)

I planen er det lagt vekt på både de materielle og immaterielle kulturminner, og kommunens rolle i forhold til vurdering av hva som skal gjøres for å få disse kjent for allmenheten. Planen skal bidra til å skape en felles historie for innbyggere og besøkende. Handlingsplanen følger opp de prioriterte temaene på en god måte, og fylkeskommunedirektøren vil fremheve at utvelgelsen dekker et stort og bredt utvalg av kulturminner i kommunen og mål og strategi for disse. (fra nederst på side 3 og side 4)

Fylkeskommunedirektøren vil fremheve viktigheten av å sikre en kunnskapsbasert forvaltning. I forlengelse av dette oppfordres kommunen til å vurdere kursing av saksbehandlere og politikere. Kurs i kulturminnevern for politikere ved begynnelsen av hver fireårsperiode og ansattes mulighet for å delta på kurs bør vurderes. Vi viser i den forbindelse til Riksantikvarens utviklingsnett som en nyttig arena. Fylkeskommunen tilbyr kurs innen deler av kulturminneforvaltningen og kan være en samarbeidspartner i det

fremtidige arbeidet med gjennomføringen av kulturminneplanen og ved rulleringen av planen. (fra side 5)

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren vurderer at Kristiansand kommune har utarbeidet en god kulturminneplan, som er i tråd med regionale og nasjonale føringer. Kommunen har lagt frem en kulturminneplan som bidrar til å styrke identiteten til lokalbefolkningen og stoltheten til kommunens kulturminner. Det er positivt at kommunen vektlegger eget ansvar for å ivareta disse. Planens «Rammer for planen» viser dens betydning for verdiskapning, der kulturminnene betraktes som en ressurs for samfunnet og som en kulturhistorisk opplevelse.

Fylkeskommunedirektøren mener at kommunens grep med at planen skal innarbeides tversektorielt i kommunen er et viktig bidrag for å sikre kulturminnene. Planen kan styrke arbeidet knyttet til folkehelse, barn og unge, friluftsliv og attraktive bosteder. Kristiansand, 04.10.2023

(fra side 5)

Innspill og merknader gjelder Ravnedalen (en etterlyser flere opplysninger), norsk kvinnehistorie (kulturminner som Husmorskolen bør nevnes), idrettshistorie og politisk historie.

I vedlegg nr. 4 fremgår det hvordan disse innspillene er hensyntatt.

Fylkeskommunedirektøren vil også sterkt oppfordre til at kommunen legger kulturminner og kulturmiljøer inn som hensynssone bevaring (H570) i kommuneplanens arealdel, noe som gjelder både tidligere sikret i reguleringsplaner og ikke tidligere regulert til bevaring.

Hvordan kulturminner og kulturmiljøer ivaretas i kommuneplanens arealdel er del av arbeidet med, og den politiske behandlingen av, denne planen.

Fylket anbefaler dessuten kommunen å vurdere kursing av saksbehandlere og politikere. Dette er noe som vil prioriteres internt i kommunen som del av rutinemessig opplæring.

Den Norske Kirke har kommet med innspill om gravplasser, verneverdi og forvaltningsansvar. Innspillene er hensyntatt og beskrives i vedlegg 4. Gravplasser er et tema også Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, som er nasjonal gravplassmyndighet, har gitt innspill til. Gravplassmyndigheten nevner spesielt Kristiansand kirkegård. Denne er allerede lagt inn som kulturmiljø av svært høy verdi i den nye kommuneplanens arealdel.

Øvrige innspill har vært svært nyttige, spesielt fordi det er oppdaget en del faktafeil som nå er korrigeret. Vest-Agder-Museet har gitt svært viktige innspill, og mange frivillige har bidratt med nye opplysninger og rettelser. Alle innspill er gjengitt i vedlegg 5.

Klima- og miljøkonsekvenser

Bevaring av bygninger, uansett vernestatus, er et av de mest effektive måtene å redusere klimagassutslipp på. Det er svært energikrevende å rive og bygge nytt, og det tar ofte 50 år før denne energien er inntjent gjennom lavere forbruk av energi til oppvarming. Enkle tiltak kan være tilstrekkelige for å gjøre eldre bygninger vesentlig mer energieffektive. Dette gjelder alle bygninger.

Kapittel 4 gjør rede for hvordan kulturmiljøvern kan bidra til miljøvern og klimagassreduksjon. Kulturmiljøvern spiller en viktig rolle for bærekraftig utvikling, som beskrevet i planens kapittel 1.

HMS/Folkehelse

Gode kulturmiljøer gir gode opplevelser, legger forholdene til rette for fysisk aktivitet og gjør det attraktivt å komme seg ut. Kulturmiljøer som bygdetun er attraktive møteplasser og gir sosial bærekraft. De frivillige gjør en viktig innsats for samfunnet, men frivilligheten er også en ressurs i seg selv: som møteplass, og som rom for meningsutveksling og aktivitet. Bred deltakelse er viktig i et folkehelseperspektiv, og kan bidra til livskvaliteten til den enkelte. Et av formålene med planen er å bidra til anerkjennelse, styrking og synliggjøring av de frivillige lagene og foreningene som arbeider med kulturminner.

Vurdering

Høringsutkastet er endret med bakgrunn i høringsinnspill. Kommunedirektøren mener at kulturminneplanen følger opp nasjonale og lokale føringer på en god måte og tilfredsstillende plan – og bygningslovens krav til innhold.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren anbefaler at temaplan for kulturmiljøer for Kristiansand kommune 2022 – 2033 vedtas i medhold av plan- og bygningslovens § 11-15

Punkt 17/24: 1619 Detaljregulering - Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 - sluttbehandling

Bilag

Vedtak ARMU, 01022024, Sak 15/24, 1619 Detaljregulering - Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 - sluttbehandling

Vedlegg 1. Plankart sist datert 12.01.2024

Vedlegg 2. bestemmelser sist datert 12.01.24

Vedlegg 3. Planbeskrivelse

Vedlegg 4. ROS-analyse

Vedlegg 5. Illustrasjonsplan

Vedlegg 6. Sammendrag av meknader til offentlig ettersyn, med administrasjonens kommentarer

Vedlegg 7. Solskyggeanalyse

Vedlegg 8. Støyvurdering

Vedlegg 9. Geoteknisk vurdering

Vedlegg 10 VAO plan

Vedlegg 11. Notat medvirkning barn og unge

Vedlegg 12. Landskapssnitt

Vedlegg 13. Plantegning

Vedlegg 14. Snitt

Vedlegg 15. Langsnitt

Vedlegg 16. Fasader

Vedlegg 17. Innspill til høring

SAKS PROTOKOLL

Arkivsak-dok. 2022008740
Saksbehandler Marit Svaland

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Areal- og miljøutvalget	01.02.2024	15/24
2 Bystyret	28.02.2024	17/24

1619 DETALJREGULERING - OBERSTLØYTNANT OMDALSVEI 4, 6 OG 8 - SLUTTBEHANDLING

BYSTYRET HAR BEHANDLET SAKEN I MØTE 28.02.2024 SAK 17/24

Bystyrets vedtak:

1. Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 sendes i retur for bearbeiding. Utbygger anmodes om å bearbeide planen slik at ny bebyggelse tilpasses omgivelsene og den tidstypiske bebyggelsen.
(32/25)

Habilitet:

Repr. Kristin Tallaksen, H, ba om vurdering av sin habilitet da hun bor i Oberstløytnant Omdalsvei 2 og vil bli berørt av planvedtaket. Representanten fratradte under behandlingen.

Repr. Andreas Landmark, SV, ba om vurdering av sin habilitet da hans foreldre er naboer og blir berørt av planvedtaket og har signert opprop mot reguleringen. Representanten fratradte under behandlingen.

Repr. Ida B. Hirst, AP, ba om vurdering av sin habilitet da hun er samboer med Andreas Landmark, SV, og fratradte under behandlingen.

Voteringer:

Repr. Kristin Tallaksen, H, ble enstemmig vedtatt inhabil. Repr. Merethe G. Tholin, H, tiltrådte.

Repr. Andreas Landmark, SV, ble enstemmig vedtatt inhabil. Repr. Annette L. Jensen, SV, tiltrådte.

Repr. Ida B. Hirst, AP, ble enstemmig vedtatt inhabil. Repr. Axel Gjellestad, AP, tiltrådte.

Forslag:

AP fremmet følgende alternative forslag:

- «1. Oberstløytnant Omdalsvei 4, 6 og 8 sendes i retur for bearbeiding. Utbygger anmodes om å bearbeide planen slik at ny bebyggelse tilpasses omgivelsene og den tidstypiske bebyggelsen.
2. I ny plan tillates maksimalt tre etasjer, bebyggelsen skal oppføres i tre som bygningsmateriale og ha saltak.»

MDG fremmet følgende forslag:

«Foreslått reguleringsplan for Oberstløytnat Omdalsvei 4, 6 og 8 vedtas ikke. Utbygger anmodes om å fremme et nytt forslag til reguleringsplan, hvor eksisterende bygninger ikke rives.»

Voteringer:

MDG sitt forslag falt med 42 mot 15 stemmer (SV/PP/MDG/Rødt/INP/KL/KON/PS).

Ved alternativ votering ble AP sitt forslag nr. 1 vedtatt med 32 stemmer, mens 25 stemte for Areal og miljøutvalgets innst. pkt.1 (H/FRP/Jonas Ek (KRF), Jack Andersen (SP), Christine Alveberg (V)).

AP sitt forslag nr. 2 falt med 35 mot 22 stemmer (AP/SV/MDG/Rødt/PS/Charlotte B. Finnestad (KRF), Sigrun Sæther (KRF), Ole Magne Omdal (SP), Jacob Haugmoen Handegard (V), Petter Benestad (V)).

01.03.2024

Punkt 18/24: 1644 Områderegulering, Lagmannsholmen - fastsetting av kvalitetsprogram

Bilag

Vedtak ARMU, 08022024, Sak 33/24, 1644 Områderegulering, Lagmannsholmen - fastsetting av kvalitetsprogram

1. Kvalitetsprogram Lagmannsholmen 15.01.2024
2. Medvirkningsplan, datert 15.01.2024
3. Sammendrag av innkomne innspill til høring av kvalitetsprogram
4. Innspill fra lag, foreninger, AS, offentlige osv.
5. Innspill fra privatpersoner

Dato 29. januar 2024
Saksnr.: PLAN-23/00787-50
Saksbehandler Jøran Syversen
Godkjent av Eirik Heddeland Martens
Venke Moe
Tone Iglebæk

Saksgang
Areal- og miljøutvalget

Møtedato
08.02.2024

1644 Områderegulering, Lagmannsholmen - fastsettelse av kvalitetsprogram

Forslag til vedtak

[Bystyret fastsetter kvalitetsprogram og medvirkningsplan for områderegulering Lagmannsholmen, sist datert 15.01.24.](#)

Sammendrag

Lovverket stiller krav om konsekvensutredning (KU) ved utarbeiding av reguleringsplaner av en viss størrelse, kostnad eller formål. Hensikten er å sikre at hensynet til miljø og samfunn blir vurdert i planprosessen.

Kvalitetsprogrammet (planprogram) for Lagmannsholmen er den første delen i utarbeidelsen av områdereguleringen. Kvalitetsprogrammet er en oppskrift på hva områdereguleringen skal omfatte, hvordan den skal utarbeides, hva som skal utredes og hvordan prosessen skal legges opp.

Lagmannsholmen er lokalisert sørvest for Kvadraturen, i området som i dag stort sett er dagens havneområde med containerhavn. I tillegg er det tatt med området i Gravane som er dagens fiskemottak og restaurantområde.

Lagmannsholmen skal utvikles til å bli en del av sentrum der det er godt å bo, jobbe og besøke for mennesker i alle aldre og med ulik bakgrunn. Høy kvalitet og robusthet i arkitektur, anlegg og offentlige rom skal danne gode rammer for hverdagslivet. Lagmannsholmen skal i tillegg til å være et godt bo- og bymiljø, også gi plass til et rikt kultur- og næringsliv, et mangfoldig boligtilbud og offentlige tjenester.

Sentral problemstilling er flytting av havnefunksjonene som skal foregå på en økonomisk bærekraftig måte, og det er en viktig del av planoppgaven. Kristiansand havn skal utarbeide konsekvensanalyse som belyser driftskonsekvensene for havna og havnas brukere i forhold til tapt areal, tapte kaifronter og takt for utfasing av disse med påfølgende økonomiske konsekvenser. Kristiansand kommune vil utarbeide en uavhengig rapport som verifiserer rapporten fra Kristiansand havn.

Kvalitetsprogrammet ble lagt ut til høring i perioden 15.07.2023 – 01.11.2023. Samtidig ble det varslet oppstart av planarbeidet/områdereguleringen. Det kom inn mange innspill i denne perioden. Etter høringen er det gjort enkelte presiseringer/tilføyelser i kvalitetsprogrammet. Mange av innspillene er innspill til det kommende planarbeidet. Innspillene vil bli tatt med videre i arbeidet med planen.

Byutviklingsdirektøren vurderer at kvalitetsprogrammet er dekkende for å belyse de viktige forholdene i denne områdereguleringen. Samtidig er det Byutviklingsdirektøren sin vurdering at det ikke er ønskelig å ha et kvalitetsprogram med for snevre rammer. Områdeplanen skal legge rammer for mer detaljerte planer, men skal ikke ha for strenge rammer så tidlig i planprosessen.

Det er også laget en medvirkningsplan som beskriver den medvirkningen som er gjennomført og hvordan medvirkningen skal gjennomføres videre i planprosessen. Dette er et dokument som kan utvikles etter hvert som planarbeidet skrider frem, samtidig som det beskriver noen rammer for hvordan medvirkningen skal gjennomføres.

Byutviklingsdirektøren anbefaler at kvalitetsprogrammet og medvirkningsplanen for områderegulering av Lagmannsholmen bli fastsatt.

Ragnar Evensen
Byutviklingsdirektør
Sign

Venke Moe
Plan- og bygnings sjef
Sign.

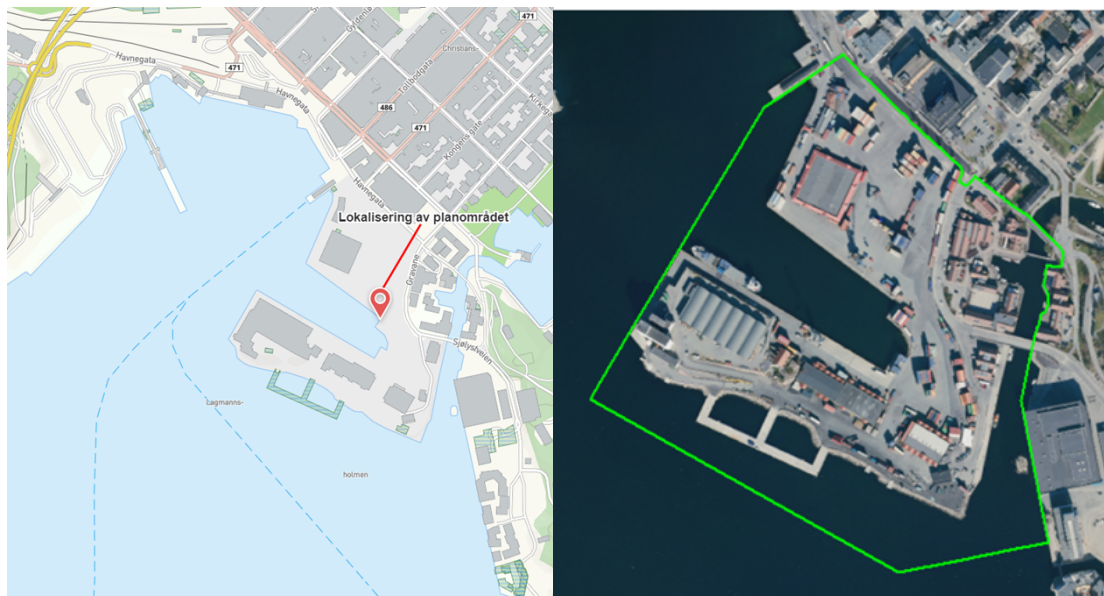
Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur

Vedlegg

1. Kvalitetsprogram Lagmannsholmen, datert 15.01.2024
2. Medvirkningsplan Lagmannsholmen, datert 15.01.2024
3. Sammendrag av innkomne merknader til høring av planprogram med administrasjonens kommentarer.
4. Innspill fra lag, foreninger, AS, offentlige, osv,
5. Innspill fra privatpersoner

BAKGRUNN FOR SAKEN

Plan og bygg fremmer på vegne av Kristiansand kommune sak om fastsettelse av kvalitetsprogram for områdeplan for Lagmannsholmen. Arbeidet med kommunedelplan for Kvadraturen og Vestrehavn ble igangsatt i 2008. En samlet kommunedelplan skulle erstatte både Havneplanen fra 1995 og Kvadraturplanen fra 1999. Lagmannsholmen ble tatt ut av kommunedelplan for Kvadraturen og Vestre Havn, del 1. I mellomtiden er alle arealene med unntak av Lagmannsholmen ferdig regulert. Lagmannsholmen er siden 2011 avsatt til byutvikling i overordnede planer. Dette sammen med vedtak om flytting av containerhavna er bakgrunnen for at det nå startes opp arbeidet med område-regulering av Lagmannsholmen.

Utsnitt av kart som viser planområdet lokalisert sørvest for Kvadraturen og markering av planområdet. (Avgrensingen kan bli redusert/utvidet ved behov.)

Planområdet strekker seg fra ny Havnegate i øst, inklusiv Gravanekanalen imot sør og omhandler cruisekaia imot vest. Mot nord er det kaifronten ut fra siloene til Felleskjøpet som er avgrensningen.

I forbindelse med behandling av kommunedelplan for havneområde nord, Kongsgård/Vige den 10.04.2019 ble det fattet følgende vedtak i bystyret:

«Bystyret ber rådmannen fremlegge en egen strategi for utviklingen av de havnearealene som frigjøres på Lagmannsholmen. Strategien bør inneholde føringer som sikrer allmennhetens interesser, samt en by – og arkitekturutvikling som er variert og egnet for å skape godt byliv. Området skal planlegge slik at gater, parker, promenader og offentlige rom skal fremstå inviterende for allmennheten og privatiserende elementer må unngås. Det forutsettes at flytting av containerhavna gjennomføres på en økonomisk bærekraftig måte.

Kvalitetsprogrammet

Kvalitetsprogrammet for Lagmannsholmen foreslår fem strategiske virkemidler som skal legges til grunn for en sosial, miljømessig og økonomisk bærekraftig utvikling av Lagmannsholmen. De strategiske virkemidlene definerer overordnede mål for utviklingen av området, og er som følger:

1. Foredle sjøfronten for næring, bolig, tjenesteyting og opplevelser
2. Skape Lagmannsholmens identitet gjennom arkitektur, kunst og kultur sammen med aktivisering av områdets kulturminner
3. Tilrettelegge for et godt hverdagsliv ved at gater, parker og offentlige rom skal fremstå som inviterende

4. Tilrettelegge for nullutslipp, velge robuste løsninger mht. vær og klimaendringer
5. Styrke de grønne kvalitetene for rekreasjon og artsmangfold

1. Foredle sjøfronten for næring, bolig, tjenesteyting og opplevelser

Lagmannsholmen skal utvikles til å bli en del av sentrum der det er godt å bo, jobbe og besøke for mennesker i alle aldre og med ulik bakgrunn. Høy kvalitet og robusthet i arkitektur, anlegg og offentlige rom skal danne gode rammer for hverdagslivet. Lagmannsholmen skal i tillegg til å være et godt bo- og bymiljø også gi plass til et rikt kultur- og næringsliv, et mangfoldig boligtilbud og offentlige tjenester. Lagmannsholmen med sine byrom og havnepromenade skal tilrettelegge for mange gode opplevelser for byens befolkning. Marine økosystem skal ha gode livsvilkår. Kollektivtransport på vann (Vågsbygd/Randesund) bør undersøkes.

Lagmannsholmens stedspesifikke kvaliteter som gjør området attraktivt for næringer knyttet til maritime næringer skal utredes. Virksomheter skal utvikles slik at de fungerer i samspill med og beriker resten av sentrum.

2. Styrke Lagmannsholmens identitet gjennom arkitektur, kunst og kultur sammen med aktivisering av områdets kulturminner

Det har kommet mange innspill på at Lagmannsholmen skal få sin egen arkitektur og at utforming og målestokk ikke må være fremmedgjørende. Det skal tilrettelegges for at delområder skal kunne utvikles på grunnlag av egne arkitektkonkurranser. Alternative byplangrep skal bli med gjennom hele prosessen og jobbes med. Det skal legges til rette for kulturnæringsaktører både underveis og etter transformasjonsprosessen.

Godt samarbeid mellom offentlige og private aktører skal legge til rette for at kulturminner som krutthuset kan tas i bruk til kulturbasert næring. Gjennom transformasjon av eksisterende bygg skal Lagmannsholmen vise vei for en bærekraftig ressursforvaltning. Det skal legges til rette for sambruk av ressurser i form av fellesverksted, kontorarealer og visningssteder, og dette skal prege Lagmannsholmens ansikt utad og bidra til å gi området sin egen identitet.

3. Tilrettelegge for et godt hverdagsliv ved at gater, parker og offentlige rom skal fremstå som inviterende

Planlegging av Lagmannsholmen skal prioritere gående, syklende, kollektivtransport og byliv. Det skal etableres et nett av gater, et godt sykkeltilbud og et opplevelsesrikt bymiljø slik at det er attraktivt å gå og sykle. Strukturen skal gi god framkommelighet og felles bydelsparkeringshus skal tilrettelegge for en bilfri bydel.

Det skal etableres gode byrom for fellesskapet. Byrommene skal legge gode rammer for hverdagslivet, sosialt samvær, aktivitet og et mangfoldig byliv som skal opparbeides med høy kvalitet og robusthet. Byrommene skal komplettere hverandre i funksjon, programmering og utforming. De offentlige rommene skal bygge opp under helheten, Lagmannsholmens identitet og resten av de strategiske virkemidlene.

4. Tilrettelegge for nullutslipp, velge robuste løsninger mht. vær og klimaendringer

Lagmannsholmen skal bli en nullutslippsbydel som ikke fører til økt energibehov, effektbehov eller klimagassutslipp. Alle bygninger og anlegg, nye og renoverte, skal designes slik at det kan kompensere for utslipp til bygging, drift og materialbruk gjennom levetiden. Bygg og energisystemet på Lagmannsholmen skal samhandle med hverandre, og med omkringliggende energisystem. Bygninger, anlegg og materialer skal være robuste og fleksible, ha en kvalitet som står seg over tid og bør kunne gjenbrukes etter framtidig riving.

Arealer skal utformes med en generalitet og kvalitet som tilrettelegger for deling, flerbruk og god arealutnyttelse. Lagmannsholmen skal forberedes for framtidens vær og klimaendringer. Tiltak skal utformes slik at de har en merverdi for området. Bygg og anlegg er tilpasset den forventede havnivåstigningen. Materialer og tekniske løsninger

må tåle et tøffere klima og det skal skapes gode mikroklimatiske forhold for opphold, gående og sykpendende.

5. Styrke de grønne kvalitetene for rekreasjon og arts mangfold

Naturen skal få bedre plass på Lagmannsholmen ved at grøntområder skal opparbeides med vekt på klimatilpasning, kvalitet og variasjon i opplevelse, funksjon og uttrykk til glede for innbyggere. Lagmannsholmen skal gi plass til et økt biologisk mangfold, stedegne arter og reetablering av marin fauna.

Høring

Planprogrammet lå ute til offentlig ettersyn samtidig med melding om oppstart av planarbeid i perioden 15.07.2023 – 01.11.2023. Det kom inn 21 innspill fra offentlige etater, lag og foreninger, samt 20 innspill fra privatpersoner og engasjerte foretak. Alle innspillene er oppsummert og kommentert i eget vedlegg (vedlegg 3).

I veldig mange av innspillene fremkommer det meninger og ønsker som omhandler selve plangrepet, og i mindre grad kvalitetsprogrammet og dets innhold. Det er mange gode innspill som tas med i det videre planarbeidet, men det omhandler ikke endringer i kvalitetsprogrammet og kommenteres derfor ikke her.

Endringer i kvalitetsprogrammet etter høring

Det er presisert at konsekvensutredningen skal utføres i henhold til metodikk i Miljødirektoratets håndbok M-1941.

Under utredningstema er det tilføyd tema for *vannmiljø*. Herunder skal det kartlegges kvaliteten av vannforekomstene som omslutter planområdet, utredes hvordan tiltakene kan påvirke vannmiljøet i anleggsfase og driftsfase, samt beskrives og sikres nødvendige avbøtende tiltak. Tiltaket skal vurderes etter vannforskriften § 12.

Under utredningstema for *trafikk og mobilitet* er det presisert at mobilitetsplan skal omhandle også mikromobilitet og forholdet til selvkjørende kjøretøyer.

Under utredningstema for *støy* er det presisert at det også skal omhandle støy fra fartøy, fergeterminal og cruise, samt støysituasjonen i anleggsfasen.

Det er lagt inn eget tema som heter *Havna og havnedrift*, hvor det skal utarbeides en konsekvensanalyse som belyser driftskonsekvensene for havnen og havnens brukere i forhold til tapt areal, tapte kaifronter og takt for utfasing av disse med påfølgende økonomiske konsekvenser for havnen og havnens brukere. Det er Kristiansand havn som skal utarbeide rapporten. Kommunens administrasjon sørger for en uavhengig kontroll av rapporten når den foreligger.

Under tema Risiko – og sårbarhetsanalysen er det presisert at analysen også skal utrede risiko for *skipspåkjørsel*.

Medvirkningsplan

Det er utarbeidet egen medvirkningsplan for områdereguleringen av Lagmannsholmen.

Medvirkning gir berørte muligheten til å delta og påvirke reguleringsarbeidet. Et godt argument for medvirkning er at dette kan bidra til et bedre resultat, siden man får inn (ny) lokalkunnskap og erfaringer om planområdet. Hvis planene får en god forankring i befolkningen og blant berørte, vil det forenkle gjennomføringen og kunne bidra til et bedre sluttresultat. For at Lagmannsholmen skal bli et bra sted å bo, vokse opp, bli gammel, arbeide og rett og slett oppholde seg er det viktig at god og bred involvering gir flest mulig mulighet til å bidra med sine innspill til målene og strategiene som vedtas i områdereguleringen.

Det er i medvirkningsplanen satt opp ulike måter å foreta medvirkning utfra hvilke grupper av befolkningen det skal gjennomføres medvirkning med, og utfra hvilken fase man er i planprosessen. Det vises til medvirkningsplanen for mer konkrete detaljer.

PLAN OG BYGG VURDERING AV KVALITETSPROGRAMMET

Lagmannsholmen og utvikling av området, som en attraktiv og bærekraftig sentrumsbydel, hvor eksisterende kvaliteter skal ivaretas og nye kvaliteter skal skapes, berører mange. Gjennom kvalitetsprogrammet og medvirkningsplanen sikres bred dialog og medvirkning. Plan og bygg vurderer det som positivt at man i sammenheng med fastsetting av kvalitetsprogrammet også forankrer en medvirkningsplan

Kvalitetsprogrammet setter mål og strategier i sammenheng på et tidlig tidspunkt, slik at man skal kunne finne gode løsninger på komplekse problemstillinger. Plan og bygg mener dette gir større forutsigbarhet i planarbeidet.

Det er gjort enkelte presiseringer i kvalitetsprogrammet etter høring, men det legges fortsatt opp til god fleksibilitet i planprosessen da det forutsettes at en stor del av arealene på et senere tidspunkt skal detaljreguleres.

Plan og bygg mener fremlagt kvalitetsprogram er dekkende for å belyse de viktige forholdene med planarbeidet, og gir en god ramme for å starte opp planarbeidet med områdereguleringen. Det vurderes at kvalitetsprogrammet tilfredsstiller plan- og bygningslovens krav til innhold.

Plan og bygg anbefaler at kvalitetsprogrammet for Lagmannsholmen datert 15.01.2024 fastsettes.

Kvalitetsprogrammet har blitt gjennomgått internt og planprosessen er forankret i ledergruppa for by- og stedsutvikling.

Saksbehandler: Marit Svaland/Jøran Syversen, dato 23.01.2024

Punkt 19/24: Nedleggelse av ATP samarbeidet i kristiansandsregionen

Bilag

Vedtak Form, 14022024, Sak 17/24, Nedleggelse av ATP samarbeidet i kristiansandsregionen

Vedtak ARMU, 08022024, Sak 31/24, Nedleggelse av ATP samarbeidet i kristiansandsregionen

saksprotokoll

sak

Dato 18. januar 2024
Saksnr.: 2021010038-6
Saksbehandler Jan Erik Lindjord
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

08.02.2024
14.02.2024
28.02.2024

Nedleggelse av ATP samarbeidet i kristiansandsregionen

Forslag til vedtak

1. Det interkommunale politiske rådet – ATP-samarbeidet i kristiansandsregionen avvikles.
2. Styringsgruppen for Byvekstavtalen i kristiansandsregionen gis forvaltningsansvaret for de resterende belønningsmidlene som er igjen etter avviklingen av ATP-samarbeidet i kristiansandsregionen.
3. Aktiviteten med tiltak i ATP-samarbeidet i 2024 fortsetter som tidligere år inntil byvekstavtalen trer i kraft.
4. Ordningen med innbetaling av egenandeler til samarbeidsmidler, fortsetter også i 2024.
5. Ved avslutning vil gjenstående samarbeidsmidler for ATP-samarbeidet fordeles andelsvis tilbake til hver samarbeidspart etter at alle forpliktelser til samarbeidet er gjort opp.

Sammendrag

ATP-samarbeidet for kristiansandsregionen foreslås avviklet og arbeidet videreføres i Byvekstavtale for kristiansandsregionen.

I 2004 startet ATP -prosjektet i kristiansandsregionen opp som et tidsavgrenset prøveprosjekt under forsøksloven. Etter endt prosjektperiode gikk samarbeidet i 2010 over til å bli et permanent areal- og transportplansamarbeid i regionen. Fra og med 2021 ble ATP-samarbeidet i kristiansandsregionen et eget IPR i tråd med endringene i kommuneloven (Interkommunalt politisk råd, § 18-1 i kommuneloven).

Byvekstavtale er det nye systemet som staten ønsker å innføre i de ni største byområdene i landet for å nå mål om å redusere personbiltrafikken. Byvekstavtalene skal bidra til å løse de samfunnsutfordringene som stor biltrafikk gir i disse byområdene, med hensyn til arealbruk, utslipp og støy.

For byvekstavtalen i kristiansandsregionen er det opprettet egen styringsgruppe med fylkesordfører og ordførerne fra Kristiansand, Vennesla, Lillesand, Birkenes og Iveland. I tillegg inkluderes opposisjonslederne i Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune. Det er blitt foretatt en juridisk vurdering av det formelle rundt en avvikling. I vurderingen er det sett på opprettelsen av og samarbeidsavtalen for IPR-et, samt delegasjonsreglementet (kap.2.1) i fylkeskommunen, om hva fylkestinget selv skal vedta. Konklusjonen her er at det må gjøres nye politiske vedtak om avvikling, i kommunestyrene og i fylkestinget.

ATP-samarbeidet forvalter to budsjett. Det ene er samarbeidsmidlene innbetalt av partene i samarbeidet. Det andre er statlige belønningsmidler. Eventuelle forpliktelser ATP-samarbeidet har, må gjøres opp før avvikling. Når dette er gjort, har en to løsninger for de resterende samarbeidsmidlene. (1) En kan fordele restmidlene mellom samarbeidspartene andelsvis. (2) En kan viderebevilge disse til et nytt samarbeidsorgan, for eksempel byvekstavtale (BVA) for kristiansandsregionen.

Formell mottaker av belønningsmidler fra staten er Agder fylkeskommune (og Kristiansand kommune). Dagens belønningsavtale går ut dette året (2023). Det vil gjenstå en betydelig sum fra denne avtalen også inn i 2024, til prosjekt som ennå ikke er gjennomført. Det ligger også en ny belønningssøknad hos Vegdirektoratet, for mellomperioden fram til saken om en byvekstavtale er endelig vedtatt. Disse midlene er primært tenkt avsatt til drift av kollektivtrafikken.

Når det gjelder belønningsmidlene og forvaltningen av disse, så må det også gjøres vedtak dersom andre enn Agder fylkeskommune skal forvalte disse. Belønningsordningen skal innlemmes i byvekstavtalen når denne er vedtatt og igangsatt. Det er derfor naturlig å tenke at styringsgruppen for BVA gis ansvar for forvaltningen av belønningsmidlene.

ATP samarbeidets forpliktelser må gjøres opp før formell avvikling. Forslag til vedtak foreslår en løsning på denne forpliktelsen.

Kommunedirektøren anbefaler at det gjøres vedtak om (1) å avvikle dagens ATP samarbeid i kristiansandsregionen. (2) I denne saken gis styringsgruppen for BVA forvaltningsansvaret for belønningsmidlene. (3) For å få til en smidig avvikling av samarbeidet vil aktiviteten som pågår i ATP-samarbeidet fortsetter inn i 2024 og fram til en byvekstavtale er vedtatt. (4) Samarbeidsmidlene vil innbetales også i 2024 og (5) fordeles andelsvis tilbake til hver samarbeidspart etter at alle forpliktelser til samarbeidet er gjort opp.

Fylkestinget fattet ovenstående vedtak 12.12.2023 i sak 44/23 og ba administrasjonen oversende saken til ATP-kommunene for å fatte likelydende vedtak, se vedlegg.

Vedlegg:
saksprotokoll
sak

Punkt 20/24: Fritak for eiendomsskatt i Kristiansand kommune i 2024

Bilag

Vedtak ARMU, 08022024, Sak 30/24, Fritak for eiendomsskatt i Kristiansand kommune i 2024

Dato 21. desember 2023
Saksnr.: 2023033371-1
Saksbehandler Venke Moe
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Areal- og miljøutvalget
Bystyret

Møtedato
08.02.2024
28.02.2024

Fritak for eiendomsskatt i Kristiansand kommune i 2024

Forslag til vedtak:

1. Bystyret gir fritak for eiendomsskatt til eiendommer som oppfyller krav til eierskap i henhold til eiendomsskattelovens § 7 a og som benyttes til formål som følger under. Det presiseres at for eiendommer som brukes til flere formål, gis det kun fritak for den delen som brukes til fritaksformålet:
 - a. Boliger som eies av utleiestiftelser og som tildeles vanskeligstilte etter søknad
 - b. Boliger i formålsbygg og institusjoner for vanskeligstilte
 - c. Veldedige organisasjoners formålsbygg, institusjoner og boliger for vanskeligstilte
 - d. Studentboliger
 - e. Skoler, bygg til undervisningsformål
 - f. Private barnehager
 - g. Lokaler for foreninger, klubbhus
 - h. Kultur- og idrettsbygg og -anlegg
 - i. Eiendommer tilhørende religiøse forsamlinger gis fritak for formålet
 - j. Eiendommer tilhørende ideelle organisasjoner og stiftelser
 - k. Bygg for velforeninger, grendehus

2. Bystyret gir fritak for eiendomsskatt til eiendommer av historisk verdi i henhold til eiendomsskattelovens § 7 b som har fredningsstatus som følger under. Det presiseres at for eiendommer med flere bygg hvorav kun deler av byggene er fredet, gis det kun fritak for det fredede bygget med en andel av grunnen:
 - a. Eiendommer som er vedtaksfredet etter kulturminneloven
 - b. Eiendommer som er forskriftsfredet etter kulturminneloven

Sammendrag:

Eiendomsskatteloven gir bystyret hjemmel for å frita visse eiendommer for eiendomsskatt. Ved omtakseringen, som ble foretatt med virkning fra 01.01.2021, vedtok bystyret i sak 256/20 å gi fritak for eiendomsskatt i 2021 i henhold til eiendomsskattelovens § 7 a og § 7 b. Tilsvarende vedtak ble fattet for skatteåret 2022 og 2023. Forslag til vedtak viderefører praksis fra 2021 til 2023. Vedtak om fritak etter §§ 7 a og 7 b gjelder kun for ett år av gangen. Vedtaket som nå fattes vil gjelder for 2024.

Ved behandling av fritakssak for 2022 i bystyret, ble det stilt spørsmål fra SV om hjemmelen for å gi private kommersielle barnehager fritak for eiendomsskatt. Kommunedirektøren ble bedt om å gjøre rede for dette. I saksutredningen for 2023 ble dette temaet drøftet. På bakgrunn av at det er valgt nytt bystyre i år, gjentas drøftelsen.

Administrasjonen anbefaler at det gjennom denne saken fastsettes rammer for praktisering av §§ 7 a og 7 b, slik det fremgår av vedtaksforslaget, og at eiendommer som oppfyller vilkårene gis helt eller delvis fritak. Eiendommene dette gjelder vil fremgå av en fritaksliste, som administrasjonen utarbeider på bakgrunn av vedtaket. Listen legges ut til offentlig ettersyn 1. mars 2024, samtidig med liste over takst og skatt på takserte eiendommer i kommunen.

Administrasjonen informerer også, som del av denne saken, om unntaksbestemmelsen i eiendomsskatteloven (§ 28) om at skatteyter kan søke om helt eller delvis nedsettelse av eiendomsskatten.

Med hilsen

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør
Sign.

Ragnar Evensen
Byutviklingsdirektør
Sign.

Dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift

Bakgrunn for saken:

Eiendomsskatteloven (heretter «Eskl.») gir bystyret hjemmel til å fritta visse eiendommer for eiendomsskatt.

Nærmere om loven

Eskl. har i § 5 bestemmelser om hvilke eiendommer som i medhold av loven skal ha fritak. Det tillegger ikke bystyret å ta stilling til disse eiendommene.

Ordlyden i Eskl. § 5 og § 7 er som følger:

§ 5. Fri for eiendomsskatt er:

- a) Eignedom som staten eig, så langt
 - eignedomen vert nytta av Kongen eller kongehuset, Stortinget eller Regjeringa
 - eignedomen vert nytta til kulturelle føremål, slik som idrettsanlegg, musé, teater, skulpturar m.v.
 - eignedomen har historisk bygg eller anlegg
 - eignedomen vert nytta av Forsvaret til forsvarsanlegg, avgrensa leirområde eller militært øvingsområde
 - eignedomen tilhøyrer staten sine samferdselsforetak så langt dei tener ålmennyttige føremål
 - eignedomen er vassfall, fabrikk eller anna føretak som staten eig og som tener ålmennyttige føremål
- b) Eignedom som høyrer til jernvegar til ålmenn bruk, så langt og så lenge eignedomen vert nytta i verksemda.
- c) Kyrkjer.
- d) Eignedomar som kommunen sjølv eig.
- e) Legasjons- og konsulateigedomar som ein annan stat eig, når den andre staten frittek norsk eignedom for tilsvarende skatt hjå seg.
- f) Eignedom som statens lufthamnselskap eig, i same omfang som fritaket for statens eignedom etter bokstav a femte strekpunkt.
- g) Eignedom som helseforetak eig, i same omfang som fritaket for statens eignedom etter bokstav a sjette strekpunkt.
- h) Eignedom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk, herunder gartneri og planteskule tilknytta slik drift.
- i) Ikkje utbygde delar av Finnmarkseiendommen sin grunn i Finnmark fylke. Dette fritaket gjeld likevel ikkje tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.
- j) Område som er vedteke verna som nasjonalpark eller naturreservat i medhald av lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven). Fritaket gjeld også for område verna som nasjonalpark eller naturreservat etter den tidlegare lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.
- k) Lavproduktiv grunneigedom som staten eig direkte eller indirekte, så langt den tener ålmennyttige føremål. Fritaket gjeld ikkje bygning med tomt og tomteareal, jamvel om arealet ikkje er utbygd enno.

§ 7. Kommunestyret kan fritaka desse eignedomane heilt eller delvis for eiendomsskatt:

- a) Eignedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten.
- b) Bygning som har historisk verdi.
- c) Bygning som heilt eller i nokon mon vert nytta til husvære. Fritaket kan gjelda i opptil 20 år frå den tida bygningen vart ferdig. Formannskapet eller utval som er nemnt i kommuneloven § 5-7, kan få fullmakt til å avgjera einskildsaker om skattefritak.
- d) Bygning og grunn i visse luter av kommunen.
- e) Fritidsbustader.

Bystyrets vedtak gjennom denne saken gjelder kun eiendommer som faller inn under lovens § 7 a og § 7 b.

Tidligere praktisering av regelverket

Fritak etter Eskl. § 7 a

Tidligere Søgne, Songdalen, gamle Kristiansand kommune og nye Kristiansand kommune har gitt fritak for eiendomsskatt i henhold til Eskl. § 7 a. Det er i hovedsak lag og foreninger, boligstiftelser, private skoler og barnehager som er gitt fritak i henhold til Eskl. § 7 a. Siste år er omtrent 500 eiendommer gitt slikt fritak og det er boliger for vanskeligstilte som utgjør den største gruppen.

Fritak etter Eskl. § 7 b

Fritaket gjelder eiendommer med historisk verdi. 2021 var første år det ble gitt slikt fritak. Omtrent 110 eiendommer ble gitt fritak etter denne bestemmelsen. Det er eiendommer som er fredet gjennom enkeltvedtak eller gjennom forskrift og fremkommer av Riksantikvarens database «Askeladden», som ble gitt fritak i henhold til Eskl. § 7 b.

Problemstilling – Eskl. § 7 a

Ordlyden i Eskl. § 7 a er som følger:

«Eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten».

Ved fortolkning av bestemmelsen, vil det å sikre likebehandling og forhindre konkurransevridning ligge som et grunnleggende prinsipp. Man kan fritta grupper av eiendommer under Eskl. § 7 a, men ikke grupper av skatteyttere. For å kunne gi fritak etter Eskl. § 7 a er det noen krav som må oppfylles. Kravene gjelder eierskap – om man er innenfor begrepet «stiftingar eller institusjonar» - og om virksomheten som drives «tek sikte på å gagna ein kommune, eit fylke eller staten». Eiendommen må eies direkte av «stiftingar eller institusjonar». Fysiske personer, enkeltmannsforetak og ansvarlige selskap med fysiske personer som deltakere kommer ikke inn under begrepet «institusjon». (Finansdepartementet 12.6.2004). Eiendommer må benyttes til formål som er til gagn for samfunnet eller allmennheten. Det er ikke adgang til å gi fritak hvis bruken av eiendommen bidrar til konkurransevridning i forhold til private foretak. Det er også en forutsetning at virksomhetens hovedformål ikke er å gi forretningsmessig overskudd. Det må gjøres en konkret helhetsvurdering av virksomheten.

Fra KS Eiendomsskatteforums veileder om fritak etter § 7:

Noen eksempler på eiendommer som ifølge Finansdepartementet *kan* gis fritak etter § 7a: soldathjem, studentbyer, fylkeskommunale skoler og sykehus, lokaler for religiøse samfunn, idrettsanlegg og idrettshaller, lokaler for velforening, avholdslasje, arbeid blant narkomane, museumsbygninger, partikontor, forsamlingslokaler, ikke-kommersielle private barnehager mv. (Ikke fullstendig liste).

Det er følgelig et krav om at eiendommen brukes til en virksomhet som kan karakteriseres som allmenntilgjengelig og som naturlig tilligger det offentlige. Dersom virksomheten har et økonomisk formål, faller eiendommen utenfor.

Det følger av innledningen til § 7 at det må tas stilling til om fritaket skal være «heilt eller delvis». Bestemmelsen kommer til anvendelse på eiendommer med kombinert bruk og hvor deler av virksomheten har et økonomisk motiv. Et eksempel kan være en eiendom som tilhører et idrettslag og som brukes til dels til egen virksomhet og dels leies ut for å finansiere idrettslaget. Praksisen hittil har vært at det ikke er gitt fritak for den inntektsgivende delen, og denne praksisen anbefales videreført. Dette gjelder kun der den inntektsgivende delen er lokalisert til en fysisk del av eiendommen. Problemstillingen er ikke relevant der lokaler delvis brukes til egen virksomhet og delvis leies ut til ulike arrangementer. Slike eiendommer gis «heilt» fritak.

Vurdering av hjemmel for å gi private barnehager fritak for eiendomsskatt

Fortolkning av bestemmelsen om fritak for eiendomsskatt med hjemmel i Eskl. § 7 a, gjelder for private barnehager som for øvrige eiendomskategorier som fremkommer av lista i forslag til vedtak.

I norske kommuner som skriver ut eiendomsskatt og har valgt å gi fritak for eiendomsskatt med hjemmel i Eskl. § 7 a, er det ulik praksis knyttet til det å gi private barnehager fritak. Bestemmelsene i lovverket og uttalelser fra Finansdepartementet (heretter FIN) gir rom for ulik vektlegging av argumenter for og imot å inkludere privat barnehager i listen over eiendommer som gis fritak.

FIN har uttalt følgende etter spørsmål fra Bergen kommune:

«Eigedomsskattelova § 7 bokstav a er etter departementets oppfatning ikke til hinder for at eiendommer tilhørende private «stiftingar eller institusjonar» som brukes til barnehager i offentlig eller privat regi, kan fritas for eiendomsskatt etter vedtak i kommunestyret. Forutsetningen er imidlertid at utnyttelsen av eiendommen ikke har som hovedformål å gi forretningsmessig overskudd. Under disse forutsetninger antar departementet at også eiendom som brukes av bedrifter til barnehager for de ansattes barn kan gis fritak.»

I uttalelse fra FIN er også følgende uttrykt:

«Når det gjelder barnehager må det legges vekt på at disse tjener et allmennyttig formål og ivaretar samfunnsfunksjoner som det offentlige har et særskilt ansvar for. I denne sammenheng vises det til lov 5. mai 1995 nr. 19 om barnehager (barnehageloven) § 7 første ledd hvor det framgår at kommunene har ansvar for utbygging og drift av barnehager.»

I Kristiansand er mer en halvparten av barnehagene private. Det er samordnet opptak til private og kommunale barnehager. Prioritering i opptaket er basert på barnehagelovens bestemmelser og den enkelte barnehages vedtekter. Det er noe ulik praksis for hvilken prioritet ansattes egne barn har ved opptak. Noen av de private barnehagene har fastsatt i vedtektene at barnehagen skal drives etter bestemte pedagogiske prinsipper, at barnehagen skal ha særlige bestemmelser om tros- og livssynsformål og/eller bestemmelser knyttet til at eventuelt økonomisk overskudd skal godskrives egenkapitalen i foretaket.

Vurdering

Når bystyret skal ta stilling til om private barnehager skal gis fritak for eiendomsskatt etter reglene i Eskl. § 7 a, bør følgende vurderes:

- Formål; Er barnehageeiers hovedformål å drive barnehage, eller er hovedformålet å skaffe forretningsmessig overskudd?

Dersom bystyret vurderer at barnehageeiers hovedformål er å drive barnehage, er det hjemmel for å gi fritak for eiendomsskatt. Hvis bystyret vurderer at barnehageeiers hovedformål er å skaffe forretningsmessig overskudd, er det ikke hjemmel for å gi fritak.

- Tjener barnehagedriften et allmennyttig formål og ivaretas en samfunnsfunksjon som det offentlige har et særskilt ansvar for?

Det har så langt vært bred enighet om at private barnehager oppfyller dette kravet i Kristiansand kommune. Kommunen er avhengig av private barnehagers bidrag for å oppfylle kravet om barnehagedekning. Det er også et tett samarbeid mellom offentlige og private barnehager i Kristiansand ved at for eksempel opptak av barn er samordnet og det er samarbeid om pedagogiske satsningsområder.

- Skille mellom ideelle og kommersielle private barnehager; Finnes det er klart skille mellom ideelle og kommersielle private barnehager, slik at det kan settes et en klar avgrensning for hvilke av de private barnehagene som skal gis fritak?

Bystyret har tidligere ønsket å gi ideelle private barnehager fritak for eiendomsskatt. Ved gjennomgang av private barnehagers vedtekter, er det elementer som tilsier at det er vanskelig å kategorisere private barnehager som fullt ut ideelle eller fullt ut kommersielle. Eksempel på dette er ideelle barnehager som prioriterer opptak av ansattes egne barn. Et annet eksempel er barnehager som har forretningsmessig overskudd og samtidig formål for barnehagedrift med klart ideelle elementer.

- Kan praktiseringen av fritak for eiendomsskatt føre til konkurransevridning private barnehager imellom?

Hvis bystyret vedtar å kun gi fritak for eiendomsskatt til fullt ut ideelle private barnehager, vil det til en viss grad virke konkurransevridende i forhold til andre private barnehager. Eiendomsskattens størrelse tilsier at den konkurransevridende effekten er begrenset.

Praktisering

Praktiseringen av fritaket for private barnehager har siste år vært at alle private barnehager som gruppe er gitt fritak, i den grad krav til eierskap har vært oppfylt. Det er kun i de tilfellene det har skjedd en endring i eierskap e.l. at kommunen har bedt om søknad. Dersom bystyret fra 2024 ønsker å begrense fritak for eiendomsskatt, bør praktiseringen bli slik:

-Alle private barnehager faktureres for eiendomsskatt sammen med andre kommunale avgifter. Barnehagene tilskrives for å orienteres om endret vedtak av bystyret og om muligheten for å søke fritak. Det settes krav om at vedtekter og regnskapstall må følge søknaden.

-Administrasjonen vurderer søknadene og legger fram liste for bystyret med forslag til hvilke eiendommer som regnes som fullt ut ideelle og hvilke som regnes som kommersielle. Eiendomsskattekontoret har per i dag ikke kompetanse på å vurdere selskapers forretningsmessige overskudd, og har behov for å skaffe slik kompetanse.

-De eiendommer som gis fritak for eiendomsskatt gis fritak for hele 2024. Innbetalt eiendomsskatt i 2024 blir tilbakebetalt.

Oppsummering:

Bystyret kan videreføre sin praksis med å gi private barnehager fritak for eiendomsskatt med hjemmel i Eskl. § 7 a med følgende begrunnelse: Bystyret anser at de private barnehagenes hovedformål er nettopp å drive barnehage. Kristiansand har høy andel av private barnehager, og det er et tett samarbeid mellom kommunale og private barnehager med hensyn til opptak og faglige satsningsområder. Tjenesten anses som en samfunnsgagnlig oppgave, som måtte vært utført av kommunen dersom ikke tjenesten ble utført av private aktører. Det er ikke et eksakt skille mellom ideelle og kommersielle private barnehager, og det kan være vanskelig å finne et skille som oppfattes som rettfærdig mellom ideelle barnehager som gis fritak og kommersielle barnehager som ikke gis fritak.

Bystyret kan velge å skjerpe praksis for vedtak om fritak for eiendomsskatt med hjemmel i Eskl. § 7 a med følgende begrunnelse: Bystyret anser at blant selskap som tilbyr barnehagetjenester i Kristiansand, finnes aktører som har som hovedformål å ha forretningsmessig overskudd. Fritak for eiendomsskatt i hht. Eskl. § 7 a begrenses til private barnehager som søker om fritak og kan dokumentere gjennom vedtekter og regnskapstall at barnehagedriften er fullt ut ideell.

En forutsetning for å kunne få fritak for eiendomsskatt i hht. Eskl. § 7 a, er at eiendommen eiers direkte av selskapet som driver barnehage eller eies av selskap som

har annet formål som inngår i øvrig eiendoms kategorier som har hjemmel for fritak for eiendomsskatt.

På bakgrunn av hjemmelsvurderingene over og hvilke eiendomsgrupper flertallet i bystyret tidligere har ønsket å gi fritak, legges samme liste fram for bystyret som i foregående år.

Fritakseieendommer i medhold av Eskl. § 7 a:

- a. Boliger som eies av utleiestiftelser og som tildeles vanskeligstilte etter søknad
- b. Boliger i formålsbygg og institusjoner for vanskeligstilte
- c. Veldedige organisasjoners formålsbygg, institusjoner og boliger for vanskeligstilte
- d. Studentboliger
- e. Skoler, bygg til undervisningsformål
- f. Private barnehager
- g. Lokaler for foreninger, klubbhus
- h. Kultur- og idrettsbygg og -anlegg
- i. Eiendommer tilhørende religiøse forsamlinger gis fritak for formålet
- j. Eiendommer tilhørende ideelle organisasjoner og stiftelser
- k. Bygg for velforeninger, grendehus

Kirker og menighetsbygg gis automatisk fritak etter § 5.

Problemstilling § 7 b

Ordlyden i Eskl. § 7 b er som følger:

«Bygning som har historisk verdi».

Av veileder utarbeidet av KS Eiendomsskatteforum fremgår det blant annet at «*Det synes forsvarlig om kommunen på generell basis beslutter at fredede eiendommer unntas for skatteplikt. Begrunnelsen for å frita vil kunne være at eiendom har verdi for allmenheten, og at det gjerne påløper en del kostnader til å vedlikehold av historiske bygninger slik at det blir urimelig om eiendomsskatt skal betales i tillegg*». Det henføres i denne forbindelse at eiere av historiske bygg, under gitte forutsetninger, også kan søke som støtte til vedlikehold.

Kulturminner har ulik fredningsstatus. Det må avgjøres hvilken fredningsstatus som skal kvalifisere for fritak for eiendomsskatt. Det anbefales at det legges til grunn en streng praktisering av hvilke bygg av historisk verdi som skal få fritak:

- bygg som vedtaksfredet, dvs. fredet gjennom enkeltvedtak etter kulturminneloven.
- bygg som er fredet ved forskrift, ikke ved enkeltvedtak. Dette gjelder for byggverk og anlegg i statlig eie (kulturminneloven § 22a) og kulturmiljøer (kulturminneloven § 20) som fredes ved forskrift. Forskriftsfredning innebærer normalt en forenklet prosedyre i forhold til fredning ved enkeltvedtak.

Slike eiendommer er registrert i Riksantikvarens database «Askeladden».

For Kristiansand kommune omhandler dette om lag 110 eiendommer. En mindre andel av disse er i offentlig eie og får allerede fritak for eiendomsskatt etter Eskl. § 5.

Det følger av innledningen til § 7 at det må tas stilling til om fritaket skal være «helt eller delvis». Bestemmelsen kommer til anvendelse for:

- tilfeller hvor fredet bygg som fritas står på en større grunneiendom. I denne forbindelse er det grunnlag for å si at fredet bygg med en andel av tomten (anbefalt begrenset til 1 mål) fritas for eiendomsskatt.
- eiendommer hvor det står flere bygg og eksempelvis kun ett bygg er fredet. I denne forbindelse vil fritaket gjelde for fredet bygg med tilhørende andel av

grunneiendom (begrenset til 1 mål). Øvrige bygg/ eiendom må det beregnes eiendomsskatt for å ivareta likebehandlingsprinsippet.

Bystyret kan som en del av det årlige budsjettvedtaket om videreføring av eiendomsskatt, generelt fastsette at alle fredede bygninger (vedtaksfredede/ forskriftsfredede) fritas med hjemmel i E skl. § 7 b. Deretter fritas disse for kommende skatteår.

Søknader om reduksjon/ bortfall av eiendomsskatt etter eiendomsskattelovens § 28

Avslutningsvis orienteres det om E skl. § 28:

Gjer særlege grunnar at det kom til å verta sær s urimeleg om heile eigedomsskatten vart innkravd, kan skatten setjast ned eller ettergjevast av formannskapet.

KS Eiendomsskatteforum har utarbeidet veileder om utsettelse, nedsettelse og ettergivelse av eiendomsskatt. Basert på denne, kan følgende sies om bestemmelsen og praktiseringen av denne:

Bestemmelsen er en unntaksbestemmelse som åpner for at skatteyter kan søke helt eller delvis om nedsettelse av eiendomsskatten dersom skatteyter har manglende betalingsevne.

Bestemmelsen er å anse som en relativt snever unntaksbestemmelse, jfr. kriteriene «særlege grunnar» og «sær s urimeleg». Vilkårene er strenge, og det skal således svært mye til for at skatten settes ned eller ettergis. Det er viktig å foreta en konkret helhetsvurdering av inntektssituasjonen, gjeldsbelastning, formuessituasjonen og årsakssammenhengen dersom den aktuelle skatteyter skal få medhold i søknad om nedsettelse/ ettergivelse. Et alternativ som bør vurderes før nedsettelse, vil være betalingsutsettelse etter E skl. § 25. Det er ikke adgang til å vedta på generelt grunnlag at spesielle grupper skal slippe å betale eiendomsskatt.

På bakgrunn av det ovennevnte skal det mye til at en skatteyter oppfyller lovens krav for å få satt ned eller ettergitt eiendomsskatt. Eventuelle søknader om dette vil bli gjenstand for en konkret helhetsvurdering av administrasjonen og sak vil bli fremmet for formannskapet som fatter avgjørelse om nedsettelse. Vedtak kan kun fattes for ett år av gangen.

Grethe Helland
Avd. leder for Matrikkel og eiendomsskatt

Punkt 21/24: Delegering av myndighet til å fatte vedtak om innføring av ekstraordinær båndtvang

Bilag

Vedtak ARMU, 08022024, Sak 32/24, Delegering av myndighet til å fatte vedtak om innføring av ekstraordinær båndtvang

Vedlegg 1: Reglement for delegering og innstilling i Kristiansand kommune

Dato 30. januar 2024
Saksnr.: 2024000689-25
Saksbehandler Bjørn Harald Sandvik
Godkjent av Aase Margrethe Hørsdal
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Bystyret

Møtedato

08.02.2024
28.02.2024

Delegering av myndighet til å fatte vedtak om innføring av ekstraordinær båndtvang

Forslag til vedtak

Bystyret delegerer myndighet til kommunedirektøren å fatte vedtak om innføring/oppheving av forskrift om ekstraordinær båndtvang for hund med hjemmel i Lov om ansvarlig hundehold (hundeloven) § 6 f. Dette innebærer en endring av reglement for delegering og innstilling for Kristiansand.

Sammendrag

Kommunen kan med hjemmel i Lov om ansvarlig hundehold (hundeloven) § 6 f, gi forskrift om ekstraordinær båndtvang.

Forhold som kan utløse innføring av ekstraordinær båndtvang etter § 6 f i hundeloven, er uvanlig store snømengder og/eller andre uvanlige forhold som gjør villtet spesielt sårbart mot forstyrrelser.

I kommunens reglement for delegering og innstilling, vedtatt av bystyret 11. oktober 2023 (sak 12/23), står det i punkt 3.3 at bystyret skal selv vedta alle lokale forskrifter. Med en feiltagelse er hundelovens §6 f (som hjemler lokal vedtekt) tatt med under denne opplistingen av delegeringssperrer. Loven åpner for å delegere denne myndigheten til administrasjonen. Det er derfor fullt mulig for bystyret å endre reglementet på dette punktet. Kommunedirektøren anbefaler å tilføye følgende setning i reglementets punkt 3.3: Unntak fra dette er lokal forskrift etter hundelovens §6f, som kan fastsettes av kommunedirektøren.

Ved å delegere myndigheten til å fatte vedtak om innføring/oppheving av ekstraordinær båndtvang til kommunedirektøren, som vil videredelegere til Parksjefen, får kommunen mulighet til å handle raskt når forholdene tilsier at det er nødvendig.

Camilla Dunsæd
Kommunedirektør

Ragnar Evensen
Direktør By- og stedsutvikling

Vedlegg: Delegeringsreglement vedtatt av bystyret 11. oktober 2023, sak 12/23.

Bakgrunn for saken

De store snømengdene i kommunen i starten av 2024 har medført at rådyr og annet vilt har store utfordringer med å bevege seg og finne mat/drikke.

Viltet er svært sårbart for forstyrrelser under slike forhold. For å unngå unødige dyrelidelser er det i en slik situasjon naturlig å vurdere innføring av ekstraordinær båndtvang.

Hunder som jager hjortevilt kan føre til utmattelse, skader eller i verste fall død for viltet som jages. Det kan også føre til at drektig hjortevilt kaster foster, og at mordyr og avkom skilles fra hverandre.

For hundeiere vil innføring av ekstraordinær båndtvang kunne oppleves negativt. Det er derfor viktig at det må være gode grunner for å innføre ekstraordinær båndtvang, og at den ekstraordinære båndtvangen oppheves raskt når forholdene tilsier det.

For å kunne innføre/oppheve ekstraordinær båndtvang, må kommunen gi en forskrift om dette med hjemmel i Lov om forsvarlig hundehold (hundeloven) § 6 f.

Et vedtak om å gi en forskrift om innføring/oppheving av ekstraordinær båndtvang vil, hvis ikke annet er bestemt, kreve politisk behandling.

I begynnelsen av januar i år gjorde store snømengder at det ble behov for å innføre ekstraordinær båndtvang raskt for å beskytte hjortevilt mot å bli jaget av hunder. Kommunen måtte da benytte seg av ordførerens mulighet til å fatte vedtak i hastesaker.

Innføring av ekstraordinær båndtvang blir svært sjelden brukt i Kristiansand. Førrige gang var for 10 år siden, i 2014. Årets snøsituasjon har synliggjort behovet for å delegerer myndigheten til å innføre ekstraordinær båndtvang til administrasjonen.

I kommunens delegeringsreglement, vedtatt av bystyret 11. oktober 2023 (sak 12/23), står det i punkt 3.3:

«Bystyret skal selv fastsette lokale forskrifter for Kristiansand kommune; dvs. vedtak som gjelder rettigheter eller plikter til et ubestemt antall eller en ubestemt krets av personer, jf. forvaltningsloven § 2 c). Dette gjelder uavhengig av om dette er uttrykkelig forutsatt i lov eller sentral forskrift.»

Med en feiltagelse er hundelovens §6 f (som hjemler lokal vedtekt) tatt med her. Loven åpner for å delegerer denne myndigheten til administrasjonen. Det er derfor fullt mulig for bystyret å endre reglementet på dette punktet. Det foreslås derfor at det tilføyes en ny setning:

Unntak fra dette er lokal forskrift etter hundelovens §6f, som kan fastsettes av kommunedirektøren.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Av hensyn til behov for å raskt kunne vedta ekstraordinær båndtvang anbefaler kommunedirektøren følgende forslag til vedtak:

«Bystyret delegerer myndighet til kommunedirektøren å fatte vedtak om innføring/oppheving av forskrift om ekstraordinær båndtvang for hund med hjemmel i Lov om forsvarlig hundehold (hundeloven) § 6 f. Dette innebærer en endring av reglement for delegering og innstilling for Kristiansand.»

Det er naturlig at kommunedirektøren delegerer myndigheten videre til Parksjefen.

Punkt 22/24: Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

Bilag

Vedtak Form, 31012024, Sak 11/24, Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

21_84788-35Vedr. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - Faglig grunnlag justering bomstasjoner med vedlegg

Dato 2. januar 2024
Saksnr.: 2021019649-31
Saksbehandler Jan Erik Lindjord
Godkjent av Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
31.01.2024
28.02.2024

Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - justering av plassering av bomstasjoner

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar justert plassering av bomstasjonene på E18 Oddernesbroa og Lundsbroa slik det er foreslått i Statens vegvesens faglige grunnlag.
2. Bystyret vedtar at det etableres en bomstasjon på Travparkveien slik det er foreslått i Statens vegvesens faglige grunnlag.

Sammendrag

Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 ble vedtatt i Stortinget i mai 2023, jf. *Prop. 88 S (2022–2023) om Utbygging og finansiering av Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 i Agder* og *Innst. 357 S (2022-2023)*. I Kristiansandsregionen inngår kommunene Kristiansand, Vennesla, Birkenes, Lillesand og Iveland. I fase 3 er det satt sammen en portefølje av prosjekter og tiltak som skal styrke kollektivtransport, sykkel og gange, i tillegg til at finansieringen av E18/E39 Gartnerløkka-Kolsdalen i Kristiansand videreføres.

I henhold til stortingsproposisjonen skal bompengeneinnkrevningen for fase 3 baseres på dagens innkrevingsordning, men det skal i tillegg etableres nye bomstasjoner og takstene skal økes. Det nye bompengepplet vil dekke flere transportstrømmer enn dagens bomsystem, ved å ha bomstasjoner rundt Sørlandsparken, tettere bomsnitt og bomstasjoner nærmere sentrum. Samtidig vil bompengeneinntektene finansiere tiltak som vil gi store forbedringer for kollektiv, sykkel og gange. Bompengepplet og porteføljen vil være et viktig bidrag for å nå nullvekstmålet.

Statens vegvesen har ansvar for etablering av bomstasjonene. De nye bomstasjonene skal som utgangspunkt være etablert om lag ett år etter at stortingsvedtak forelå. Tidspunkt vil være avhengig av når nødvendige avtaler med bompengeselskapet foreligger, samt leveringstid for utstyr. Det legges opp til at takstene i de eksisterende bomstasjonene kan økes i tråd med gjennomsnittstaksten kort tid etter at nødvendige avtaler er inngått. Når avtalene med bompengeselskapet foreligger, vil det bli overgang til fase 3.

Plassering av bomstasjonene framgår av stortingsproposisjonens figur 7.1. og tabell 7.1, jf. kapittel 1 i vedlagte faglig grunnlag. Det er enveis innkreving av bompenger i alle bomstasjoner, med betaling inn til sentrum og inn til Sørlandsparken.

Denne saken omhandler mindre justering av plasseringen av to bomstasjoner og etablering av en ny bomstasjon. For en fullstendig redegjørelse vises det til vedlagte faglig grunnlag fra Statens vegvesen. Stortingsproposisjonen åpner for at det kan gjøres justeringer i bomstasjonsplassering og innkrevingsopplegg dersom endringene bidrar til bedre måloppnåelse, jf. kap. 7 Bompenggeopplegg, der det står at: «*Samferdselsdepartementet legger til grunn at bomstasjonsplasseringen og innkrevingsopplegget kan justeres på et senere tidspunkt under forutsetningen av at endringene bidrar til bedre måloppnåelse og at det er lokal enighet om dette. Eventuelle justeringer skal ikke svekke økonomien i bypakken.*»

To bomstasjoner blir en på Oddernesbrua

I stortingsproposisjonen ligger det to bomstasjoner ved E18 Oddernesbrua, hhv. 10 a og 10 b. Etter en nærmere gjennomgang er det avklart at det kun er nødvendig med én bomstasjon på E18 Oddernesbrua, denne dekker alle tre kjørefelt. Denne løsningen vil både dekke trafikken fra E18 Oddernestunnelen ut på brua og trafikk fra Torridalsveien på vestrettet påkjøringsrampe ut på E18 Oddernesbrua. Trafikkgrunnlaget og dermed inntektsgrunnlaget vil være det samme som i tilfellet med to bomstasjoner, men den enklere løsningen vil gi en lavere investeringskostnad.

Endringen medfører ingen konsekvenser for trafikantene.

Fv. 471 bomstasjon på Lundsbrua flyttes

I stortingsproposisjonen er det lagt til grunn etablering av en bomstasjon på fv. 471 Lahellebakken, øst for Thygeson minde (Lundsbrua). For å kunne dekke hele vegbredden her må det antakelig etableres en helportals-løsning. En helportals-løsning i dette området vil bli svært synlig, og visuelt sett vurderes det å være utfordrende å plassere bomstasjonen her. Det er også vanskelig å finne plass til fundament for portalene.

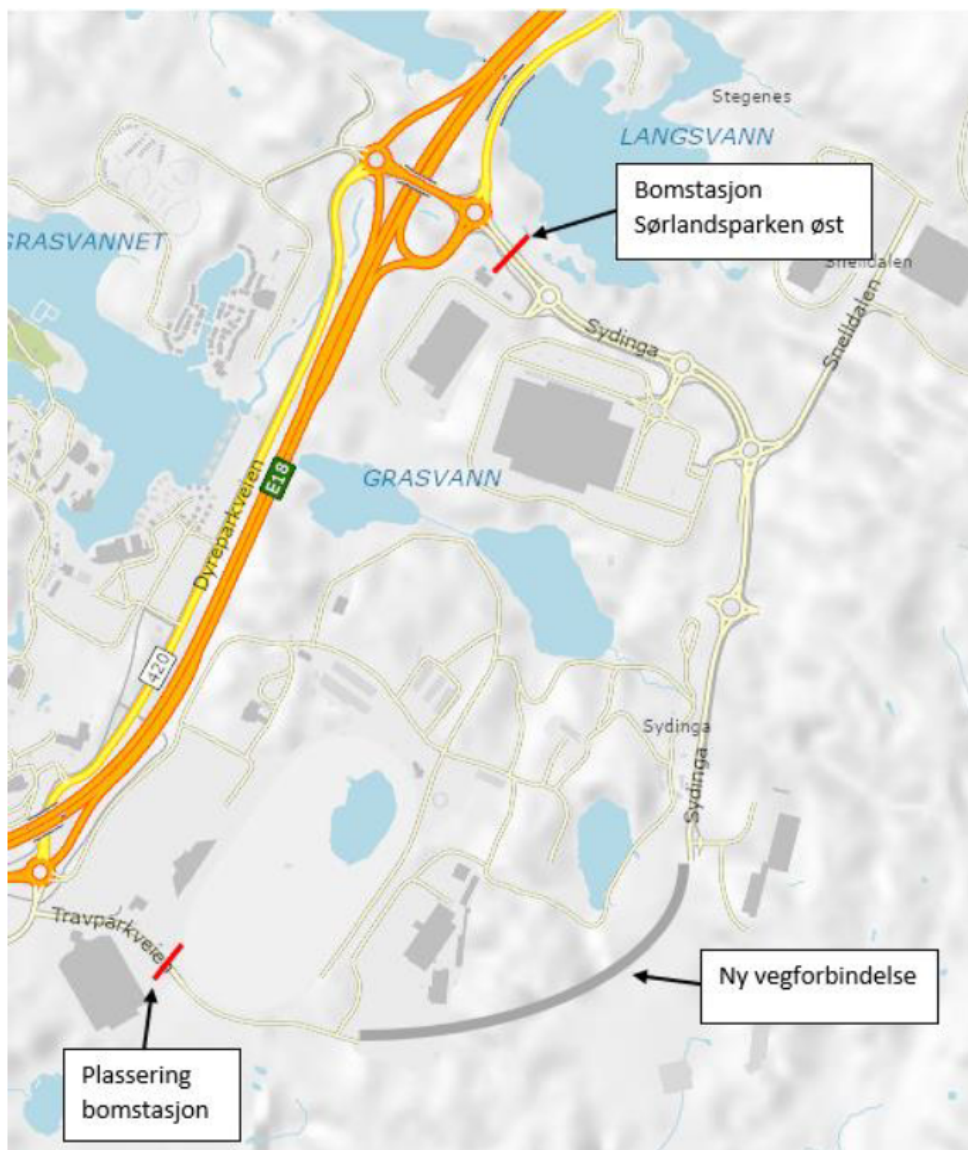
Det foreslås å finne en løsning der bomstasjonen plasseres på vestsiden av Lundsbrua. Her vil det antakelig være tilstrekkelig med en halvportals-løsning, da vegbanen er innsnevret til to felt. Portalen vil dermed være enklere, og den vil bli mer skjult av bygningsmassen ved vegkrysset. Det vurderes at en plassering på vestsiden vil være en teknisk og visuell bedre løsning. Videre arbeid vil bli gjort i dialog med Agder fylkeskommune og Kristiansand kommune. Trafikkgrunnlaget og dermed inntektsgrunnlaget vil være det samme uavhengig av om bomstasjonen plasseres på østsiden eller vestsiden av brua.

Endringen medfører ingen konsekvenser for trafikantene.

Bomstasjoner Sørlandsparken øst

I stortingsproposisjonen er det lagt til grunn etablering av bomstasjoner rundt Sørlandsparken, herunder også Sørlandsparkens østre del. I etterkant av den lokalpolitiske behandlingen av saken har det blitt etablert en ny vegforbindelse mellom rundkjøringen ved IKEA og rundkjøringen ved Sørlandshallen (se illustrasjon 1 under). Opprinnelig var det lagt opp til at denne skulle være en lokalveg for buss, men dette er blitt endret og vegen er nå åpen for allmenn ferdsel. Vegen vil dermed være åpen fra Sørlandshallen inn til østre del av Sørlandsparken.

Det er vurdert alternative plasseringer ut fra måloppnåelse og hva som er teknisk mulig. I tråd med tidligere vurderinger av bompenggeopplegget er det lagt til grunn at trafikk til/fra Dyreparken, Sørlandshallen og Travparken ikke skal måtte passere en bomstasjon. Det vurderes at en bomstasjon med plassering som vist i illustrasjon 1 over er i tråd med tidligere vurderinger, og det foreslås å arbeide videre med en slik løsning.

Illustrasjon 1: Kart over Sørlandsparken øst

Forslaget er i tråd med intensjonen bak etableringen av bomstasjonen nærmest avkjøringen til IKEA da samferdselspakken ble planlagt og vedtatt lokalt. I ettertid er lokalveien forbi Sørlandshallen/Travparken anlagt med annen bruk enn det som lå til grunn da samferdselspakken ble planlagt. Sammenlignet med situasjonen på planleggings og vedtakstidspunktet vil ikke den nye bomstasjonen medføre endringer. Det er den samme trafikken som blir påvirket av de to bomstasjonene samlet som den gangen det ble besluttet en bomstasjon. Uten den nye bomstasjonen vil det oppstå kjøremønster på tilstøtende veier som kan gi utfordringer både for fremkommelighet og trafiksikkerhet.

Vedlegg:

21_84788-35Vedr. Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 - Faglig grunnlag justering bomstasjoner med vedlegg

Punkt 23/24: Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2024-2035 annengangsbehandling

Bilag

Vedtak ARMU, 16112023, Sak 2/23, Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2024-2035 annengangsbehandling

Vedtak Form, 29112023, Sak 16/23, Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2024-2035 annengangsbehandling

Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2024-2035 annengangsbehandling – oppfølging etter mekling

KP_Kr.sand_Protokoll_Mekling_24.01.2024

Kommuneplan Kristiansand, kommuneplanens arealdel 2023-2034 - meklingsprotokoll (oversendelsesbrev)

Vedlegg 5b KU for områder vedtatt meklet datert 2.2.2024

vedlegg 4b Areal- og klimaregnskap basert på formannskapetets vedtak 29.11.2023

2020021815-783 Svar fra Statsforvalteren på spørsmål ved formannspets behandling 29.11.2023

Vedlegg 1 - Plankart sist datert 31.10.2023

Vedlegg 2 - Bestemmelser, sist datert 31.10.2023

Vedlegg 3 - Bestemmelser med endringer markert, sist datert 31.10.2023

Vedlegg 4 - Planbeskrivelse, datert 31.10.2023

Vedlegg 5 Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse av kommuneplanens arealdel 2023-2024, sist datert 31.10.2023 - vedlegg til planbeskrivelsen

Vedlegg 6 - Alternative arealformål og bestemmelser med konsekvensutredning, datert 11.1.2023

Vedlegg 7 - Landskapsnorm datert 31.10. 2023

Vedlegg 8 - Tematisk og områdevis oppsummering av høringsuttalelser - med administrasjonens merknader og anbefaling, datert 31.10.2023

Vedlegg 9 - Oppsummering av høringsuttalelser med administrasjonens merknader, datert 31.10.2023

Vedlegg 10 - Samlet innspill fra medvirkningsarrangementer - Kommuneplanens arealdel 2023 - 2034

Gjennomgang av protokollen i ARMU 16.11.23 - til formannskapet 29.11.23

Vedtak ARMU, 16112023, Sak 2_23, med merknader

Dato 25. september 2023
Saksnr.: 2020021815-757
Saksbehandler Marit Eik
Godkjent av Knut Felberg
Tone Iglebæk
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Areal- og miljøutvalget
Formannskapet
Bystyret

Møtedato

16.11.2023
29.11.2023

Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2024-2035 annengangsbehandling

Forslag til vedtak

1. Bystyret vedtar kommuneplanens arealdel med plankart, bestemmelser og planbeskrivelse sist datert 31.10.2023, med unntak av forhold som framkommer i formannskapets vedtak pkt. 2
2. Følgende innsigelser oversendes Statsforvalteren i Agder for mekling:
 - a. Innsigelse fra Statsforvalteren til Hamrevann-området
 - b. Innsigelse fra Bane NOR om jernbaneforbindelse til Lagmannsholmen.
3. Formannskapet nedsetter meklingsutvalg bestående av ordfører, leder av areal- og miljøutvalget og opposisjonsleder.

Sammendrag og kommuneplanen kort fortalt

Arealpolitikken for Kristiansand er balansert og bærekraftig

Kommuneplanens arealdel kjennetegnes av å gi svar på våre samlede utfordringer som byregion på en balansert måte. Arealdelen tar de tre bærekraftdimensjonene, som er definert i kommuneplanens samfunnsdel, på alvor:

- Planen legger til rette for næringsområder med god tilgang på overordnet infrastruktur (kraft og transport) og som støtter opp om det grønne skiftet.
- Sterk satsing på senterområdene, særlig bydelsentrene, med boliger, møteplasser, tjenestetilbud, næring og handel.
- En utbyggingspolitikk som legger til rette for et fortsatt godt tilbud av boliger, men som samtidig prioriterer rasjonell infrastruktur og vern av uberørt natur og dyrka mark.

Utfordringene er markant annerledes sammenlignet med da de tre gjeldende kommunedelplanene ble vedtatt i henholdsvis 2011 (Kristiansand), 2012 (Songdalen) og 2019 (Søgne). Det er derfor av stor betydning, for utvikling av kommunen, å få vedtatt ny arealplan.

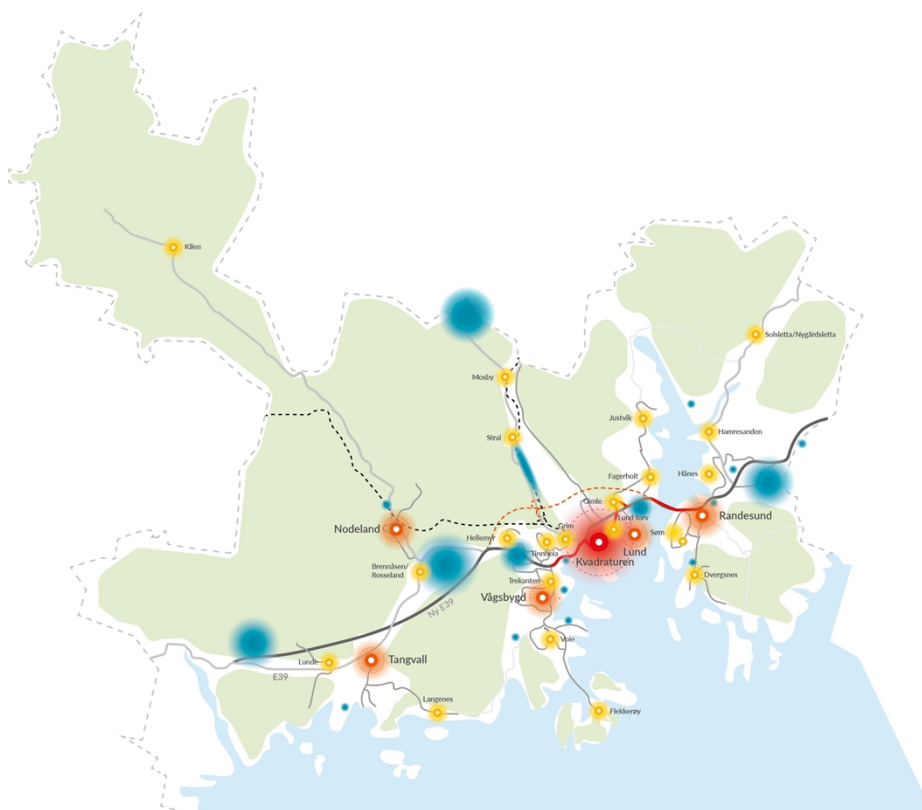
- Kommunesammenslåingen gir mulighet for bedre sambruk, nye prioriteringer av arealbruken og økt oppmerksomhet på bydelene.
- Det grønne skiftet krever nye satsninger på grønn industri, samtidig som arealer og kraft er begrensede ressurser som må forvaltes på en god måte.
- Kristiansand har gjort plangrep for utvikling av infrastruktur (havn, ringvei, hovedvegssystem gjennom sentrum, en byvekstsatsing som prioriterer hinderfri fremføring av buss og betydelig satsing på gående og sykledene), som nå er under realisering. Det er viktig at kommuneplanen støtter opp om og utnytter potensialet som ligger i satsingene.

Kristiansand trenger en ny arealplan som møter disse utfordringene. Den nye kommuneplanen vil redusere nedbygging av uberørt natur, dyrka mark og kulturmiljøer. Den vil også satse på styrking av senterområder og sette av areal for næringsaktivitet som kan støtte opp om det grønne skiftet.

Klimavennlig bystruktur og byutvikling

Arealdelen har en god utbyggingsreserve som dekker de anslåtte behovene utover gjeldende planperiode. Store deler av veksten skal tas som fortetting og transformasjon i og rundt senterområdene. Disse områdene er prioritert når det gjelder kommunale investeringer. Boligreserven er god til tross for at det er tatt ut urealiserte boligområder, som ikke bygger opp under den overordnede arealstrategien.

Samtidig er det lagt inn utvidelse av næringsområder og nye næringsarealer som tilfredsstillende behovet for de nye næringene, og som er godt lokalisert opp mot ny infrastruktur. Til sammen gir dette mulighet for en mer bærekraftig transport i dagliglivet som støtter opp under intensjonen med en byvekstavtale. Beregnet utslipp fra omdisponering av naturområder er redusert med ca. 33 000 tonn CO₂-ekvivalenter sammenliknet med tidligere gjeldende kommunedelplaner.

En stedstilpasset senterutvikling der folk bor

Planen bygger videre på senterstrukturen i arealstrategien, med Kvadraturen som landsdelssenter og fem bydelsentre. Bydelsentrene skal utvikles med tilbud innen detaljhandel, tjenester innen helse, skole, idrett, fritid og kultur og de nyttige og

ukentlige behovene. Det er også ønskelig med etablering av flere arbeidsplasser knyttet til næring og kontor. Bydelsentrene skal kjennetegnes av god arealutnyttelse, høy grad av sambruk og flerbruk, gode møteplasser og arealer for lek og opphold. Lokalsentrene og utvikling av disse har en viktig rolle i byutviklingen og supplerer bydelsentrene med tjenester som skal dekke de daglige behov og være møteplass i nærmiljøet. Det er avgjørende med en satsing på infrastruktur for gående og syklende og et godt kollektivtilbud for at denne senterstrukturen skal fungere på en bærekraftig måte.

Sentrene skal utvikles med gode boliger som imøtekommer behovet for en mer variert boligsammensetning i bydelene. Tilrettelegging for universelt utformede boliger i kort avstand til daglige gjøremål er viktig for å imøtekomme boligbehovet når en større andel av befolkningen bli eldre. Økt befolkning i og rundt senterområdene er også avgjørende for utvikling av næring, handel og tjenester i sentrumsområdene.

En balansert boligpolitikk som tar hele kommunen i bruk

Kommunen har en god arealreserve for bolig i et 25-års perspektiv. Selv om store deler av boligveksten vil skje i og rundt senterområdene, gir planen mulighet for en geografisk balansert boligutvikling. Det er en god boligreserve i alle bydelsentrene og utbyggingsområder i alle deler av kommunen. Dette sikrer muligheten for å kunne bo i samme bydel hele livet. I tillegg åpner planen for å kunne bygge nye boliger i bygdene i form av områder for spredt boligbygging i LNF-områder og allerede regulerte tomter.

Næringspolitikk for det grønne skiftet

Kristiansand har et variert næringsliv og har arealer som har støttet opp under dette. Det er viktig å opprettholde eksisterende arealreserve for næringsliv og heller utvide eksisterende næringsområder fremfor å åpne nye. En spesiell utfordring er nyindustrialiseringen som kommer som følge av det grønne skiftet. Planen sikrer arealer for energiforedrende virksomhet i næringsområder som har, eller har mulighet for å få god eller bedre krafttilgang (Støleheia, Mjåvann og Lohnelier). Det er ambisjoner om å gjøre Dalane-Langemyr til et klimapositivt teknologi- og transportknutepunkt. Jernbaneterminalen på Langemyr, karbonfangst på Returkraft og byggenes gunstige plassering langs riksvei 9 og ny E18 Ytre Ringvei med forbindelse til havna i Kongsgård-Vige, gir store muligheter for utvikling. For å lykkes med dette er det behov for å forsterke tilgangen på elektrisk kraft.

Det overordnede prinsippet er at kontor og andre virksomheter som har behov for mange ansatte primært skal legges til Kvadraturen og bydelsentrene. God tilgang på kontorlokaler med sentral beliggenhet er avgjørende for at Kristiansand skal kunne tiltrekke seg hovedkontorer og større kontorbedrifter. I tillegg er det viktig at infrastrukturen som bygger opp under satsingene helsebyen Eg og universitetsbyen videreutvikles, blant annet med ny bro over Otra. Det samme prinsippet gjelder for handel. Det er derfor ikke satt av nye arealer for handelsparker utover eksisterende Sørlandsparken.

Tilgjengelighet til rekreasjons- og friluftsliv for alle innbyggere

Om lag 75 % av kommunens innbyggere bor mindre enn 500 meter fra rekreasjonsområder, strandsoner og/eller bymark. Denne kvaliteten ved Kristiansand skal sikres og videreutvikles gjennom denne planen. Planens intensjon er også å sikre en sammenhengende kyststi i hele kommunen.

Strandsonen og skjærgården i Kristiansand vurderes som så viktig for kommunens innbyggere og besøkende at sikring av gjenværende områder for natur og friluftsliv prioriteres foran nye hytteområder og akvakultur.

Kristiansandsskjærgården er vurdert som mindre egnet enn andre områder langs kysten for tradisjonell akvakultur. Hensynet til eksisterende fiskerinæring, naturvern, friluftsliv, naturopplevelser og turistnæring prioriteres. Det tillates derfor ingen nye områder for akvakultur.

Landbruksområder og kulturmiljø

Kristiansand kommune har i sørlandsk målestokk en betydelig landbruksvirksomhet. Det er gjort en grundig avveining mellom landbruks- og utbyggingsinteresser. Dette har ført til at enkelte byggeområder på dyrka mark er tilbakeført til LNF-områder, og det tillates ikke ytterligere nedbygging av dyrka mark. Langsiktig byggegrense mot utmark sikrer landbruk-, natur- og friluftsinnteresser. Arealdelen ivaretar viktige kulturmiljøer i hele kommunen.

Klima og miljøkrav i arealplanen

Arealdelen tar klimaendringene på alvor og sikrer blant annet at klimakonsekvenser og arealregnskap kreves i alle plansaker. Planen synliggjør kjente farer med hensynssoner og gir føringer for hvilke hensyn som skal vurderes for å sikre en trygg utvikling. I tillegg er det innarbeidet bestemmelser som ivaretar havnivåstigning.

Kommunen selv setter strenge krav i egne byggeprosjekter, ved å legge opp til økt sirkulær økonomi med for eksempel gjenbruk av bygg og materialer, og null-utslipp på byggeplassen. Dette må i fremtiden bli regelen ved all utbygging.

Plangrep for å redusere dispensasjoner

I arealdelen er det gjort flere grep for å forenkle byggesaksbehandlingen og redusere antall dispensasjoner i saker med små konflikter mellom utbygging og vern. Det er satt byggegrense i deler av 100-metersbeltet langs sjøen. Arealformålet LNF-spredd boligbebyggelse legger til rette for påbygg og tilbygg av eksisterende bebyggelse og ny spredd bebyggelse i deler av kommunen. Det tillates fradeling og oppføring av 1 enebolig uten plankrav, med unntak av områder avsatt til sentrumsformål.

I tillegg åpnes det for en del tiltak uten reguleringsplan, og det er bestemmelser som supplerer eldre reguleringsplaner på tema som ikke er ivaretatt i disse.

Samlet sett vil planforslaget bidra til at kommunen oppnår sitt mål om å bli et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn der det er attraktivt å bo, studere og arbeide.

Kommuneplanens arealdel er den overordnede planen for den fysiske utviklingen av kommunen. Planen legger til rette for stedsutvikling der folk bor, med tilbud tilpasset befolkningsgrunnlag og senternivå og en næringspolitikk for det grønne skifte. Planen avsetter areal for rekreasjon og friluftsliv og ivaretar dyrka mark og viktige kulturmiljøer. Planen tar klimaendringene på alvor. Det stilles krav om utredning av klimakonsekvenser og arealregnskap i plansaker og kjente fareområder er vist med hensynssoner. Avvikende byggegrense i 100-metersbeltet og områder avsatt til LNF-spredd utbygging kan redusere antall dispensasjoner i kurante saker.

Høring

Høringsvedtak

Formannskapet behandlet forslag til kommuneplanens arealdel for 2023-2034 i møte 12.oktober 2022 (sak 110/22), med tilleggsvedtak i møte den 9.november 2022 (sak 115/22) og 11. januar 2023 (sak 3/23). Formannskapet vedtok å høre flere arealer og enkelte bestemmelser i to likeverdige alternativ. Høringsforslaget ble oppdatert før høring. Områder som er hørt i to alternativ ble markert i høringskartet og beskrevet i et eget hefte «Kommuneplanens arealdel for Kristiansand 2023–2034. Alternative arealformål og bestemmelser med konsekvensutredning». I saksframstillingen er områdene som er hørt med alternativ arealformål benevnt med A og nummer, eksempelvis A4 Borgeheia.

Planforslaget ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 14. januar til 5. mars 2023. Det er kommet i overkant av 300 høringsuttalelser til planforslaget.

Innsigelser

Avinor, Bane Nor, Forsvarsbygg, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), Statens vegvesen (SVV), Statsforvalteren i Agder og fylkesutvalget i Agder har fremmet

innsigelse til planforslaget. Innsigelsene er begrunnet i vedtatte nasjonale eller regionale mål, rammer og retningslinjer og kommuneplanens overordna arealstrategi.

[Innsigelsesbrevene](#) kan sees på nettsiden til kommuneplanens arealdel. Innsigelsene gjelder både arealformål, hensynssoner og bestemmelser. Mange av innsigelsene til arealformål gjelder områder som er hørt i to alternativ. Oversikten av innsigelsestema, hvem som har fremmet innsigelsene og kommunedirektørens anbefaling framgår av tabellene under vurderinger i saken.

Innsigelse innebærer at kommunen ikke har myndighet til å vedta arealplanen med rettslig bindende virkning. Hvis kommunen ikke tar hensyn til en innsigelse, skal det som hovedregel gjennomføres en mekling mellom kommunen og innsigelsesmyndigheten for å søke å oppnå en omforent løsning. Dersom det ikke blir enighet mellom kommunen og innsigelsesmyndigheten, avgjør Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) saken. Dersom innsigelsen knytter seg til klart avgrensede deler av plankartet eller bestemmelser til planen, kan bystyret likevel vedta at de øvrige delene av kommuneplanens arealdel skal ha rettsvirkning.

Kommunedirektøren fremmet sak til formannskapet 16.juni 2023 som kun gjaldt forslag til løsninger på **innsigelser**. Som ledd i saksbehandlingen gjennomførte administrasjonen, i tråd med vanlig praksis, drøftinger med innsigelsesmyndighetene. Flere av innsigelsene er løst under forutsetning av at planen vedtas i samsvar med drøftingsresultatene. Disse endringene framgår av oversikten side 6 i saksframstillingen og bystyret står fritt til å løfte disse til meklingen. Planen som fremmes til sluttbehandling er oppdatert i samsvar med resultatet av drøftingene.

Formannskapet vedtok i møte 16. august å sende innsigelsessaken tilbake til administrasjonen for videre bearbeidelse og behandling i ny bystyreperiode. Saken som nå fremmes er full 2.gangsbehandling, inklusive anbefalinger til løsning av innsigelser og mekling. Det vil bli gjennomført mekling på bakgrunn av formannskapets vedtak før saken fremmes til sluttbehandling i bystyret. Tilleggsnotat med protokoll fra meklingen vil bli lagt fram sammen med bystyresaken.

Øvrige høringsuttalelser

Fylkeskommunen og de statlige myndighetene har i tillegg til uttalelsene gitt flere faglige råd til arealplanen. Også næringslivsorganisasjoner, natur- og miljøvernorganisasjoner, velforeninger, privatpersoner og de kommunale rådene m.fl. har sendt høringsuttalelse til planforslaget. Hver enkelt uttalelse er oppsummert og kommentert i eget vedlegg (vedlegg 9). I tillegg er det laget en tematisk oppsummering (vedlegg 8) av høringsuttalelser som omhandler områder og bestemmelser med innsigelser, områder og bestemmelser som flere har gitt uttalelse til. Kommunedirektørens vurderinger og begrunnelse for innstillingen knyttet til områder og bestemmelser som inngår i den tematiske oppsummeringen, framgår av vedlegget og er ikke gjentatt i saksframstillingen.

Kommunedirektørens anbefaling

I sin anbefaling av arealformål på områder som er hørt med to alternative arealformål og vurderingen av høringsuttalelsene, herunder, innsigelser og faglige råd har kommunedirektøren vektlagt:

- kommuneplanens samfunnsdel med overordnet arealstrategi
- planprogrammet til kommuneplanens arealdel med mål og føringer for planarbeidet
- konsekvensutredninger til kommuneplanens arealdel
- regionale og nasjonale føringer og planer mm.
- politiske vedtak i plan- og byggesaker etter 1.gangsbehandling av kommuneplanens arealdel

Innsigelser

Kommunedirektøren anbefaler å avklare følgende innsigelser i mekling.

- Hamrevann-området, innsigelse fra Statsforvalteren
- Den uregulerte delen av jernbanesporet til Lagmannsholmen, innsigelse fra Bane NOR

Kommunedirektøren anbefaler å endre planen som avklart i administrativt drøftingsmøter og innarbeidet i planen som fremmes til sluttbehandling, slik at innsigelsen kan frafalles:

- byggegrense i 100-metersbeltet i plankartet
- bestemmelsene § 10 punkt 2 og 3 – unntak fra byggeforbudet i 100-metersbeltet for tilrettelegging for friluftsliv og adkomstbrygge til bebygd boligeiendom som ikke har alternativ adkomst
- bestemmelsene § 18 uteoppholdsareal og § 23 om møteplasser
- støy – nytt punkt til bestemmelsen § 3 og § 24 om støy
- sikkerhet mot naturfare – § 2 nytt punkt e, § 32 nye punkt 3 og 4, ny bestemmelse § 34
- sikkerhetssone Kvevika – ny hensynssone Faresone, brann- og eksplosjonsfare H350 rundt Kvevika, bestemmelsene § 32 - suppleres med ny bestemmelse og retningslinje.
- Mjåvann - delområde 1 og 3 vises med hensynssone 710, båndlegging i påvente av reguleringsplan, med LNF-formål under på landarealene. Drøftingsresultat innebærer at beslutningen om utfylling i Øygardsvatnet og næringsetablering her avklares i pågående reguleringsplanprosess.
- flysikkerhet, nye temakart, bestemmelse § 35 og ny retningslinje til §3
- A30 Amfeneset – ny avgrensing for lokalisering av 2 nye boenheter
- LNF-spredd framtidig – områder med reell fare for flom og skred (hele kommunen). Innsigelsen løses ved at områder med mulig og/eller reell fare for ras, skred og flom gis ny avgrensing eller utgår.
 - 5 av områdene videreføres uendret
 - 24 områder gis ny avgrensing
 - 6 områder endres til LNF- eksisterende spredd bebyggelse der det ikke åpnes for nye boenheter. Dette er områder med store farer på det meste av arealene som er hørt som LNF-spredd framtidig.

Kommunedirektøren anbefaler å ta følgende innsigelser til følge:

- byggegrense i 100-metersbeltet - alternativ bestemmelse § 10
- handel i Lohnelier – bestemmelsesområde som åpner for handel i område A6, område avsatt til næring i kommunedelplan Søgne
- A9 Lohnelier sør - nytt område for handel sør for gamle E39. Området avsettes til LNF-formål.
- A1 Lohne næringsområde (Lohnelier øst)– nytt område. Området avsettes til LNF-formål.
- A2 Bringeholia Toftelandslier - området avsettes til LNF-formål.
- A3 Grauthelleren – område, unntatt delområde betegnet 132 avsettes til LNF-formål.
- A4 Borgeheia - området avsettes til LNF-formål.
- A5 Sørlandsparken øst - området avsettes til LNF-formål.
- A7 tjenesteyting i Sørlandssenteret - arealene med Sørlandssenteret videreføres med arealformål forretning
- A13 Østre Randøy - området avsettes til LNF-formål.
- A15 Heftenes -Vige - området avsettes til LNF-formål.
- A18 Vatneli - området avsettes til LNF-formål.
- A20 Mævigsheia - området avsettes til LNF-formål.
- A29 Sodefjed - området avsettes til LNF-formål.

Bestemmelser og områder hørt i 2 likeverdige alternativ, uten innsigelser

Kommunedirektøren anbefaler følgende:

- Alternative bestemmelser jf. formannskapetets vedtak 12.10.22 pkt. 17. Bestemmelser med formuleringer som «bør», «i utgangspunktet», «i størst mulig grad» tilfredsstillende ikke plan- og bygningslovens krav til entydige bestemmelser og innarbeides ikke. Flere av disse bestemmelsene har karakter av å være retningslinjer for dispensasjonsbehandling.
- A32 Linnegrøvan – dyrka mark regulert til næringsformål og tilhørende bolighus avsettes til LNF-formål. Kommuneplanens arealdel gjelder foran reguleringsplanen for Linnegrøvan. Bestemmelsene § 1 er oppdatert i samsvar med dette.
- A8 Skibåsen/gamle postterminalen i Sørlandsparken - beholdes som næring i samsvar med reguleringsplan. Det åpnes ikke for handel.
- A10 OBS-bygg Mjåvann - beholdes som næring i samsvar med reguleringsplan. Det åpnes ikke for handel.
- A11 Lumber avsettes som bebyggelse og anlegg med bestemmelser om maksimum 30 % bolig lokalisert slik at de ivaretar hensynet til utviklingen på Fiskå industriområde.
- A12 Salbostad avsettes som eksisterende bebyggelse og anlegg.
- A14 Fidjestøl – beholdes som friområde som i kommunedelplan for Flekkerøy.
- A17 Lauvslandsmoen - deler av område inngår i LS4 Lauvslandsmoen, LNF-område for spredt boligbygging. Øvrige deler av området avsettes til LNF-formål.
- A19 Stødden N1 – avsettes som næring.
- A21 Øygardsheia nord – avsettes som bebyggelse og anlegg. Bestemmelsene § 1 er oppdatert i samsvar med dette.
- A22 Kjellandsheia nord – avsettes som LNF-formål.
- A23 Bukksteinsdalen terrasse – avsettes som LNF-formål.
- A24 Nodelandsheia syd avsettes som LNF-formål.
- A25 Tånevik-Olstø avsettes som bebyggelse og anlegg.
- A26 Brennåsen terrasse avsettes som LNF-formål.
- A27 Nodelandsheia øst avsettes som LNF-formål.

Forholdet mellom kommuneplanens arealdel og eldre planer

Ny plan går ved motstrid foran eldre planer med mindre annet er fastsatt i den nye planen (plan- og bygningsloven § 1-5). Rangordningen mellom kommuneplanens arealdel og eldre planer framgår av bestemmelsene § 1 - Forholdet mellom kommuneplanen og eldre planer.

Oppfølging av planprogrammet og overordnede føringer

Kommunedirektøren vurderer at planforslaget som fremmes til sluttbehandling, følger opp planprogrammet fastsatt i bystyret 26.05.2021, kommuneplanens samfunnsdel, samt nasjonale mål og retningslinjer og regionale planer. Samlet sett vil planforslaget bidra til at kommunen oppnår sitt mål om å bli et sosialt rettferdig lavutslippssamfunn der det er attraktivt å bo, studere og arbeide. Planen legger til rette for en klimavennlig bystruktur og byutvikling med en god utbyggingsreserve for bolig og næringsarealer.

I planforslaget som ble fremmet til 1.gangsbehandling er flere utbyggingsområder, som ikke bygger opp under overordnet arealstrategi, og målet om å redusere klimagassutslipp tatt ut. Ved formannskapetets behandling av høringsforslaget ble Hamrevann-området tatt inn igjen i plankartet. I høringsperioden har by- og stedsutviklingsutvalget gitt klarsignal på regulering og igangsetting av flere andre områder. Disse er innarbeidet i planforslaget som fremmes til sluttbehandling. Mjåvann-området, delområde 1 og 3 vises med hensynssone 710, båndlegging i påvente av reguleringsplan, med LNF-formål under på landarealene. Eventuell utbygging av disse delområdene på Mjåvann inngår derfor ikke som utbyggingsareal i areal- og klimaregnskapet. Endringene i planforslaget fra 1.gangsbehandling til sluttbehandling utfordrer målsettingen om en arealpolitikk som bygger opp under 0-vekstmålet i personbiltrafikken.

Vedlegg:

1. Plankart sist datert 31.10.2023
2. Bestemmelser og retningslinjer, sist datert 31.10.2023
3. Bestemmelser med fargekoder som viser hvilke bestemmelser som er hørt i to alternativ og endringer etter høring 31.10.2023
4. Planbeskrivelse sist datert 31.10.2023
5. Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse av kommuneplanens arealdel 2023-2024, sist datert 31.10.2023 - vedlegg til planbeskrivelsen
6. Alternative arealformål og bestemmelser med konsekvensutredning, datert 11.01.23
7. Landskapsnorm, sist datert 31.10.2023
8. Tematisk oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens merknader og anbefalinger datert 31.10.2023
9. Oppsummering av høringsuttalelser med administrasjonens merknader av hvordan uttalelsen er vurdert og om den har medført endringer i planforslaget, datert 31.10.2023
10. Samlet innspill fra medvirkningsarrangementer, datert 25.08.2022

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Kommuneplanens arealdel er den overordnede planen for den fysiske utviklingen av Kristiansand kommune. Planen er utarbeidet på bakgrunn av planprogram fastsatt av bystyret 26.05.2021.

Kommuneplanens samfunnsdel med overordnet arealstrategi og regionale og nasjonale føringer for kommunal planlegging ligger til grunn for planprogrammet og planforslaget.

Samfunnsdelen har tre satsingsområder;

- *attraktiv og miljøvennlig – foregangskommune på grønn omstilling*
- *inkluderende og mangfoldig – med små levekårsforskjeller og god livskvalitet for alle*
- *skapende og kompetent – regionhovedstad og drivkraft i regionen*

Arealstrategien vektlegger senter- og stedsutvikling med ulike funksjoner og tilbud, god tilgjengelighet og gode kvaliteter. Den fastsetter prinsipper for lokalisering av virksomheter og boligbebyggelse som imøtekommer målsettingen om å redusere transportbehovet.

Planprogrammet har satt slike mål for planarbeidet:

Målet med arealdelen er at den skal bidra til å gjøre Kristiansand til det sosialt rettferdige lavutslippssamfunnet som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel, med 80 % reduksjon av skadelige utslipp av klimagasser innen 2030 sammenlignet med 2015. Arealdelen skal samtidig gjøre Kristiansand til en attraktiv kommune å bo, studere og arbeide i, skape arbeidsplasser og tiltrekke seg kompetent arbeidskraft. (Planprogrammet kap.2)

Kort presentasjon av plandokumentene

Planforslaget består av plankart, bestemmelser og retningslinjer, planbeskrivelse med temakart og konsekvensutredning. I tillegg er det utarbeidet fem fagnotater, med vedlegg og rapporter, som er brukt som kunnskapsgrunnlag for avveining mellom ulike interesser i utarbeidelsen av planforslaget. Fagnotatet kulturmiljø er en oppdatert og bearbeidet versjon av "Temautredning kulturmiljøer til kommuneplanens arealdel 2021-2033" som var et vedlegg til fagnotatene "Senterområder, stedsutvikling og boligbygging" og "Blå og grønn arealbruk". Temautredningen er nå blitt et selvstendig dokument som fagnotat. Alle fagnotatene er tilgjengelig på nettsida til kommunen - [Kristiansand kommune - Kommuneplanens arealdel](#)

- Klima og miljø
- Senterområder, stedsutvikling og boligbygging
- Blå og grønn arealbruk
- Næring og arealkrevende handel
- Kulturmiljø

Plankartet

Kommuneplankartet er juridisk bindende for arealbruken. Kartet er mindre detaljert enn kommuneplanene for de tidligere kommunene, ved at det i større grad er brukt hovedformålet bebyggelse og anlegg og i mindre grad brukt spesifiserte arealformål (såkalte underformål). Det er også lagt inn færre hensynssoner. Arealformålene og hensynssonene er tegnet opp med samme nøyaktighet og detaljeringsnivå i hele kommunen.

I tillegg til det formelle plankartet som ligger ved saken, er det utarbeidet et digitalt plankart som også vil være tilgjengelig på nettsiden til kommunen - [Kristiansand kommune - Kommuneplanens arealdel](#). Dette kartet har god lesbarhet og anbefales benyttet.

Plankartet er oppdatert etter høring, i samsvar med kommunedirektørens innstilling til sluttbehandling av planen.

Planbestemmelser og retningslinjer

Kommuneplanbestemmelsene supplerer plankartet. Bestemmelsene er juridisk bindende. I tillegg er det utarbeidet retningslinjer som gir veiledende føringer for plan- og byggesaksbehandlingen. Planbestemmelser og retningslinjer er oppdatert etter høring, i samsvar med kommunedirektørens innstilling til sluttbehandling av planen. Ny bestemmelse § 15 medfører ny nummerering på bestemmelsene fra § 16.

Planbeskrivelsen

Planbeskrivelsen beskriver formål, hovedinnhold og virkninger, samt hvordan arealdelen følger opp overordnede føringer. Planbeskrivelsen er oppdatert etter høring, tilpasset kommunedirektørens innstilling til sluttbehandling av planen, herunder endrede arealformål og bestemmelser.

Konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse

I henhold til plan- og bygningsloven § 4-2 og §§ 3-1h og 4-3 er det utarbeidet konsekvensutredning (KU) og risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) av nye utbyggingsområder i planforslaget. Analysene er utarbeidet som et samlet dokument og er et vedlegg til planbeskrivelsen (vedlegg 5). I dokumentet beskrives metode, tema, kunnskapsgrunnlag og kriterier som er benyttet i konsekvensutredningen. Konsekvenser av hvert av de nye områdene er beskrevet i skjema. Mindre justeringer og arealbruksendringer i samsvar med gjeldende reguleringsplaner mm. er ikke konsekvensutredet. Dette er nærmere beskrevet i kapittel 4.1 oversikt over arealendringer i KU/ROS-dokumentet. Samlede konsekvenser og risiko og sårbarhetsanalyse av planforslaget framgår av planbeskrivelsen kapittel 5. Til saken følger også dokumentet «alternative arealformål og bestemmelser med konsekvensutredning», datert 11.01.2023 (vedlegg 6), hvor konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalyse av områder som ble hørt i to alternativer inngår. De områdene administrasjonen anbefaler innarbeidet i planforslaget er tatt inn i konsekvensutredning og risiko- og sårbarhetsanalysen i vedlegg 5.

Tidligere saksgang

- Planstrategi for Kristiansand (behandlet i Bystyret 27.11.2019/Songdalen kommunestyre 20.3.2019, Kristiansand bystyre 20.3.2019, Søgne kommunestyre 28.03.2019/ 25.4.2019) klargjør at kommuneplanen for den nye kommunen skal utarbeides i to faser:
 - *Ny samfunnsdel med overordnet arealstrategi med vedtak innen september 2020.*
 - *Deretter starter arbeidet med ny arealdel som skal vedtas 2022.*
- Bystyret behandlet sak - Prinsipper for behandling av detaljreguleringssaker i overgangen mellom kommuneplanens samfunnsdel med overordnet arealstrategi og ny arealdel, 2.12.2020.
- Formannskapet vedtok, i møte 20.01.2021, oppstart av arbeidet med kommuneplanens arealdel i samsvar med plan- og bygningslovens § 11-12 og høring og offentlig ettersyn av planprogrammet etter plan- og bygningslovens § 11-13. Høringsperioden var 22.01.2021 – 19.03.2021. Det kom omkring 200 uttalelser og innspill til planarbeidet, herav 150 arealinnspill.
- Bystyret fastsatte planprogram for arbeidet med arealdelen i møte 26.05.2021, bystyresak 128/21.
- Formannskapet behandlet sak om siling av arealinnspill 13.10.2021 (sak 135/21), med ny behandling 3.11.2021 (sak 150.21), pga. habilitet. Denne saken omhandlet de ca. 150 arealinnspillene. Grunnlag for silingen var overordnede arealstrategier fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel vedtatt av bystyret 23.9.2020. Formannskapet vedtok at 39 av innspillene skulle siles bort og ikke utredes i det videre planarbeidet.

- Formannskapet vedtok i møte den 12.10.22, i sak 110/22, med tilleggsvedtak i sak 115/22, 9.11.2022 og 3/23, 11.1.2023, å sende forslag til kommuneplanens arealdel for 2023-2034 på høring og å legge planforslaget ut til offentlig ettersyn. Formannskapet vedtok at flere områder og noen bestemmelser skulle høres i to likeverdige alternativ.
- Planforslaget ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 14. januar til 5. mars 2023. Det kom inn over 300 høringsuttalelser og rundt 50 innsigelser til planforslaget.
- Administrative gjennomførte drøftinger med avklaring av innsigelser i periode 20.4 til 7.6. I drøftingene er innsigelser knyttet til bestemmelser, hensynssoner og flere enkeltområder, herunder naturfare i områder for LNF-spredd bebyggelse løst.
- Kommunedirektøren fremmet sak til formannskapet 16. juni 2023 som kun gjaldt forslag til løsninger på **innsigelser**. Formannskapet vedtok i møte 16. august å sende saken tilbake til administrasjonen for behandling i ny bystyreperiode.

Juridisk grunnlag

Kommuneplanens arealdel utarbeides i samsvar med plan- og bygningsloven. Lovens bestemmelser §§ 11-5 til 11-18 gjelder spesielt for kommuneplanens arealdel. Her framgår det bl.a. hvilke arealformål og hensynssoner som kan benyttes og hva som kan styres gjennom bestemmelser.

Kommuneplanens arealdel fastsetter framtidig arealbruk for området og er ved kommunestyrets vedtak bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak som nevnt i loven. Planen gjelder fra kommunestyrets vedtak, dersom ikke saken skal avgjøres av departementet, som følge av uløste innsigelser. Dersom innsigelsen knytter seg til klart avgrensede deler av planen, kan kommunestyret likevel vedta at de øvrige delene av kommuneplanens arealdel skal ha rettsvirkning.

Kommuneplanens arealdel erstatter arealdelen fra de tre tidligere kommunene. Disse gjelder som kommunedelplaner inntil ny plan er vedtatt, jf. forskrift om sammenslåing av Kristiansand, Songdalen og Søgne kommune § 5.

Ny plan gjelder dersom det er motstrid mellom ny plan og eldre planer eller planbestemmelser med mindre annet er bestemt i den nye planen. Rangordning mellom kommuneplanens arealdel, eldre kommunedelplaner og reguleringsplaner framgår av kommuneplanbestemmelsene § 1. Her er det fastsatt at eldre kommunedelplaner og reguleringsplaner skal gjelde foran kommuneplanens arealdel med en del nærmere angitte unntak. Kommuneplanens arealdel supplerer gjeldende planer der det ikke er motstrid.

For innsigelse til kommuneplanens arealdel gjelder §§ 5-4 til 5-6 og § 11-6. Innsigelse innebærer at kommunen ikke har myndighet til å vedta arealplanen med rettslig bindende virkning. Dersom det ikke blir enighet mellom kommunen og innsigelsesmyndigheten, avgjør Kommunal- og distriktsdepartementet, KDD, saken. Dersom innsigelsen knytter seg til klart avgrensede deler av planen, kan kommunestyret likevel vedta at de øvrige delene av kommuneplanens arealdel skal ha rettsvirkning.

Økonomiske konsekvenser

Investerings- og driftskostnader

For å klare og følge opp målsettingen om en klimavennlig bystruktur og byutvikling, må kommunen prioritere hvordan den bruker sine ressurser. Planforslaget legger opp til at kommunen som grunneier og leverandør av tjenester må følge opp målsettingen ved selv å utvikle senterområdene, særlig bydelssentrene. Dette gjelder både med tanke på kommunal planlegging, oppgradering av teknisk og grønn infrastruktur og lokalisering og utvikling av sosial infrastruktur (for eksempel skoler, barnehager og sykehjem) og

arbeidsplasser. Kommunen må også følge opp kommuneplanens arealstrategi ved kjøp og salg av eiendommer, og for utvikling av kommunens eiendommer i tråd med føringene i forslaget til kommuneplanen og gjennom samarbeid med private aktører. Oppgradering av vann og avløp skal prioriteres i senterområdene hvor kommunen ønsker utvikling.

Et utbyggingsmønster med effektiv utnyttelse av teknisk og sosial infrastruktur er økonomisk avgjørende. Lange vann- og avløpsledninger og pumpestasjoner med få brukere er kostbart. Boligutvikling i og nær eksisterende sentra gir et godt grunnlag for effektiv utnyttelse av vann- og avløpsanleggene. God koordinering mellom oppgradering av anleggene og boligutbygging er avgjørende. Tilsvarende gjelder for oppgradering av grønnstruktur, kommunalt veinett og gang- og sykkelveinett. Prinsippet er at tiltakshaver/utbygger dekker infrastrukturkostnader som kommer som følge av et utbyggingstiltak. Økt satsing på senterområder, kommunal planlegging, områdemodeller og oppgradering av infrastruktur i prioriterte områder vil ha økonomiske konsekvenser for kommunen.

Et godt kundegrunnlag er en forutsetning for videreutvikling av kollektivtilbudet med høy frekvens. Bolig- og arbeidsplasser med mange ansatte i og nær sentrene og nært busstopp med høy frekvens gir god utnyttelse av investeringer i kollektivtrafikken og grunnlag for utbedring av tilbudet.

Økonomiske konsekvenser ved å ta ut utbyggingsområder

Planforslaget tilsidesetter 3 private reguleringsplaner. Dette betyr at de ikke kan realiseres.

En utredning fra advokatene Holth og Winge fra november 2022 gir en gjennomgang av hvilke rettslig handlingsrom kommunene har til å endre vedtatte arealplaner og i hvilken grad det kan kreves erstatning for utbyggingsverdien som går tapt gjennom slik endring. Utredningen bygger på forarbeidene til plan- og bygningsloven og rettspraksis. Utredningen konkluderer med at kommunene har en vid rettslig adgang til å endre og oppheve arealplaner. Den klare hovedregel er også at dette kan skje erstatningsfritt. Holth og Winge kjenner ikke til noen saker fra rettspraksis hvor en kommune er blitt holdt ansvarlig for tapte utbyggingsmuligheter, der kommunen har endret en plan fra utbyggingsformål til LNFR-formål. Dette henger naturlig sammen med lovens system om kommunens frie skjønnsutøvelse i vurderingen av hva som er hensiktsmessig arealbruk ut fra et samfunnsmessig helhetssyn. (Holth og Winge 2022, Kommunenes adgang til å endre arealplaner).

Enkelte større utbyggingsområder i kommunalt eie er tatt ut (Bråvann, Kjellandsheia nord, Nodelandsheia øst). Den økonomiske konsekvensen av dette er vanskelig å anslå, men erfaringsmessig er gjennomføringstiden lang og kostandene til tomteopparbeidelse og infrastruktur for denne type områder betydelig.

Uttalelse fra rådene

Ungdommens bystyre

Ungdommens bystyre har i sitt møte 01.03.2023 vedtatt enstemmig uttalelse. I uttalelsen redegjør ungdommens bystyre hvordan de har vært involvert og orientert i planprosessen. Uttalelsen kan kort oppsummeres slik:

Et bærekraftig miljø og god tilgang til natur er viktig, også for oss unge. Ungdommens bystyre berømmer den grønne profilen i planen og støtter fortetting heller enn å bygge ut nye områder.

Ungdommens bystyre savner en ungdomsprofil på planene. De beskriver dette som den viktigste tilbakemeldingen på planforslaget. Når det legges som et premiss i utbygginger at det skal bygges lekeplasser for yngre barn, bør det også legges som premiss at det anlegges plasser for ungdom. Steder for ungdom å henge har lenge vært en del av den

plattformen Ungdommens bystyre har vedtatt. Nesten alle de ungdommene som har fått ordet på formannskapetets dialogmøter, etterlyser det samme, og dette ønsket har også historie bakover i tid.

Eldrerådet

Eldrerådet behandlet saken i møtet 08.03.2023, sak 21/23. Uttalelsen kan kort oppsummeres slik:

Eldrerådet viser til utviklingen med flere eldre og ber om at kommuneplanens arealdel tilrettelegger for den positive ressursen eldre er for Kristiansand. Skal vi beholde vår gode velferd må også eldre verdsettes ut fra hva de bidrar med på mange områder.

Eldrerådet er stolt av tur og gangstier i kommunen og mener det bør utvikles med mer ganglys. Det bør legges til rette for utbygging av sykehjem og gode botilbud, og i perioden også sikre areal for aktiviteter for eldre.

Det kan legges mer til rette for generasjonsboliger og kårboliger i den store landbrukskommunen som Kristiansand er.

Eldrerådet støtter ikke forslaget om å omregulere Borgeheia til næringsvirksomhet. Det vises til området sin betydning for planter, fugler og dyr og for friluftsliv. Nedbygging av området vil kreve store terrenginngrep og øke de trafikale problemer på rv. 41 vesentlig.

Eldrerådet ser med bekymring på den økende nedbyggingen av strandsonen, og ønsker å ivareta ubebygde strandsoner for framtiden. Eldrerådet støtter Alternativ 2 i forslag til nytt punkt som gjelder 100 meters beltet. Eldrerådet støtter ikke forslaget om å endre arealformål for Østre Randøy fra LNF til framtidig bebyggelse og anlegg.

Eldrerådet ser positivt på muligheten til etablering av tjenesteyting på Sørlandssenteret og peker på muligheten for å legge en bibliotekfilial til senteret. Det planlagte bydelssenter i Rona ligger langt fram i tid, og en lokal filial er sterkt savnet i Kristiansand øst.

Studentrådet

Studentrådet behandlet saken i møte 8.3.23 i sak 17/23. Studentrådet ønsker at kommunen skal avsette flere områder til studentboliger og kulturelle tilbud til studenter i de sentrale områdene Eg, Grim, Lund og Kvadraturen. Det er viktig at studentene blir involvert i arealsaker ettersom det berører mange studenter, herunder Kristiansand Studentidrettslag.

Barn og unges interesser

Barn og unges representant har gitt en lang og grundig uttalelse til planforslaget. Barn og unges representant har gått gjennom hele planforslaget og har gitt konkrete kommentarer til planbeskrivelsen, bestemmelser, plankartet og landskapsnormen. Barn og unges representant sine synspunkt er fulgt opp i egne møter. Plandokumentene er oppdatert på bakgrunn av enighet i møtene.

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Medvirkning ved utarbeidelse av planforslaget

Innbyggere, næringsaktører, interesseorganisasjoner, grunneiere og myndigheter har gitt innspill på temaer og tiltak i ulike faser av planarbeidet og gjennom dialog- og medvirkningsarenaer.

Høringsperioden for planprogrammet og frist for å komme med innspill til planarbeidet var 22.01.2021 – 19.03.2021. Det kom omkring 200 uttalelser og innspill til planarbeidet. Innspillene omfattet både forslag til endringer av planprogrammet,

generelle innspill til planarbeidet og omkring 150 innspill til endret arealbruk/nye utbyggingsområder.

Dialog og medvirkningsaktiviteter ble gjennomført parallelt med utarbeidelse av fagnotater og planforslaget. På grunn av Covid-19 ble mange medvirkningsaktiviteter gjennomført digitalt. Sentrale temaer i medvirkningen var stedskvaliteter, gode bo- og nærmiljø, næringsutvikling, primærnæringer og mobilitet og bærekraftig utvikling.

Gruppene som har utarbeidet fagnotatene har også gått gjennom arealrelevante innspill fra medvirkningen til kommuneplanens samfunnsdel.

Medvirkning fra barn og unge i samfunnsdelen er benyttet som del av kunnskapsgrunnlaget i planarbeidet. Medvirkning med barn og unge i arealdelen er knyttet til barnas oppvekstmiljø, herunder natur og miljø, lek og møteplasser, bebygde omgivelser og trafikkforhold. Innspillene viser at barn og unge er opptatt av møteplasser hvor det er trygt å treffes, god tilgang til grønt- og rekreasjonsområder, forbindelser som gjør det lett og trygt å bevege seg i nærmiljøet, samt et variert idretts- og kulturtilbud. Vedlegg 10 oppsummerer medvirkningsaktivitetene.

Planforum

I hver region skal det være et regionalt planforum. I planforumet skal statlige, regionale og kommunale interesser klarlegges og søkes samordnet i forbindelse med arbeidet med regionale og kommunale planer. (pbl §5-3). Kommuneplanens arealdel for Kristiansand er drøftet i regionalt planforum Agder ved flere anledninger;

- 18.11.2020 - utkast til planprogram,
- 29.9.2021 – status for planarbeidet, presentasjon av aktuelle problemstillinger
- 23.6.2022 - avklare eventuelle uenigheter før saken slutføres til 1.gangsbehandling

Medvirkning under høring og offentlig ettersyn

Planforslaget ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn i perioden 14. januar til 5. mars 2023. Det kom i overkant av 300 høringsuttalelser til planforslaget. Flere høringsuttalelser tar opp at medvirkningen er krevende når flere områder og bestemmelser høres i to likeverdige alternativ.

I høringsperioden gjennomførte administrasjonen en rekke orienteringer om planforslaget. Formålet var å gi innbyggerne, organisasjonene og offentlige myndigheter best mulig grunnlag for å gi uttalelse til planforslaget.

Bydels- og temamøter om planforslaget

Kommunen gjennomførte fem bydelsmøter og to temamøter i høringsperioden 25.januar til 8. februar. Bydelsmøtene ble holdt på Nodeland, Tangvall, Vågsbygd, Randesund og i Kvadraturen. Temamøte næring ble arrangert i samarbeid med næringsforeningen i Kristiansandsregionen. Det ble også arrangert temamøte om bærekraftig utvikling i Kristiansand. På møtene informerte politisk ledelse og administrasjonen om planforslaget generelt og med vekt på hva planen betyr for den enkelte delen av kommunen og tema for møtet spesielt. Formålet med møtene var å gi innbyggerne og organisasjonene best mulig grunnlag for å gi uttalelse til planforslaget. Noen høringsuttalelser peker på at tidsrommet for bydelsmøtene kl. 18.00-20.00 er krevende for småbarnsforeldre og påvirker muligheten for medvirkning i høringsfasen.

Andre orienteringer

Administrasjonen gjennomførte orienteringer til elevrådskontakter, FAU, elderrådet, rådet for funksjonshemmede, studentrådet og ungdommens bystyre. I orienteringene ble deler av planen med spesiell relevans for de aktuelle gruppene vektlagt.

Planforum

- 10.11.2022 – orientering om høringsvedtaket 12.10.2022, områder og bestemmelser som høres i to alternativ
- 16.2.2023 – presentasjon av høringsforslaget med alternativ

Drøftingsmøter om innsigelser

Som ledd i saksbehandlingen har administrasjonen gjennomført flere drøftinger med innsigelsesmyndighetene i perioden 20. april -7. juni. Flere av innsigelsene er løst under forutsetning av at planen vedtas i samsvar med drøftingsresultatene, jfr. opplisting side 5. Planen er oppdatert i samsvar med enigheten som framkommer i drøftingene.

Klima- og miljøkonsekvenser

Målet med arealdelen er at den skal bidra til å gjøre Kristiansand til det sosialt rettfærdige lavutslippssamfunnet som er vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel, med 80 % reduksjon av skadelige utslipp av klimagasser innen 2030 sammenlignet med 2015. Arealdelen skal samtidig gjøre Kristiansand til en attraktiv kommune å bo, studere og arbeide i, skape arbeidsplasser og tiltrekke seg kompetent arbeidskraft.

FNs naturavtale i Montreal ble inngått etter at forslaget til kommuneplanens arealdel var utarbeidet. Plandokumentene, slik de ble sendt på høring, tar derfor ikke hensyn til denne avtalen. Klimagassutslipp omhandler ikke bare direkte og indirekte utslipp av klimagasser, men også direkte utslipp som følge av omdisponering av natur. Redusert nedbyggingen av naturområder er avgjørende for å redusere utslipp av klimagasser, dempe effekten av klimaendringene og følge opp naturavtalen. Arealdisponeringen i kommuneplanens arealdel er kommunens viktigste virkemiddel for å oppnå dette.

Fortetting og transformasjon, herunder økt arealeffektivitet og transformasjon i eksisterende næringsområder, er avgjørende for å redusere utslippet av klimagasser og tapet av natur.

Plandokumentene inneholder areal- og klimaregnskap for enkeltområder og samlet endring av planlagt omdisponering av arealer i planforslaget, sammenliknet med de tre gjeldende kommunedelplanene.

Befolkningsvekst er i seg selv en viktig årsak til vekst i transportbehov, og lokalisering av nye boliger og arbeidsplasser påvirker sterkt befolkningens valg av transportmiddel. Det er sammenheng mellom trafikkvekst og arealbruk, og det er varslet at arealpolitikken vil bli et tema i forhandlingene om en byvekstavtale.

De samlede klima- og naturkonsekvensene av kommuneplanens arealdel vil derfor i stor grad avhenge av omfanget av områder som tas ut eller innarbeides ved bystyrets sluttbehandling av planen. I planforslaget som fremmes til sluttbehandling er det lagt inn 2149 dekar med nye områder til utbyggingsformål. Av dette er det 1600 dekar som i dag er ubebygde, og 549 dekar som skal transformeres eller i liten grad skal bygges ned. 2676 dekar med utbyggingsformål i de tre tidligere kommunedelplanene er endret til LNF eller grønnstruktur. Sammenlignet med gjeldende kommunedelplanene for de tre tidligere kommunene legger planen opp til at det bygges ned 1076 dekar mindre ubebygde områder, som vil kunne gi 33 000 tonn CO₂-ekvivalenter i reduserte klimagassutslipp fra omdisponering av naturområder. Nye utbyggingsområder som ble hørt i to alternativ, og som ikke er innarbeidet i plankartet, utgjør til sammen rundt 6500 dekar, og et mulig klimagassutslipp på rundt 230 000 tonn CO₂-ekvivalenter.

Folkehelse

I tillegg til å begrense klimaendringene, er lokal reduksjon av klimagassutslipp generelt bra for samfunnet, det er bra for folkehelsen, naturen og omdømmet til kommunen.

Det er mange faktorer som påvirker befolkningens helse og helsens fordeling i befolkningen. Forslag til kommuneplanens arealdel inneholder føringer for blant annet å

skape gode bomiljø og nærmiljøkvaliteter og tilgang til møteplasser, turområder og gang- og sykkelveinett.

Kommunen er en aktiv tilrettelegger for friluftsliv i strandsonen. Over tid er store deler av kystsonen bygd ned og privatisert, og tilgang til ubebygde arealer langs sjøen er et knapphetsgode. For å opprettholde tilgjengeligheten, legger planforslaget opp til å bevare områder med viktige strandsoneverdier.

Det legges opp til transformasjon og fortetting i og nær senterområder, der det er mål om å utvikle senterområdene til inkluderende steder og utvikle boområder med varierte boligtyper og strukturer som ivaretar mangfoldet i befolkningen. Forslag til landskapsnorm gir føringer for plassering og utforming av møteplasser, lokalparker og bydelsparker som vil bidra til å øke kvalitetene på anleggene og i nærområdene.

Høring og offentlig ettersyn

Høringsperioden for planforslaget var 14. januar – 5. mars 2023. Det kom over 300 høringsuttalelser, fra offentlige myndigheter, næringsliv, utbyggingsinteresser organisasjoner og privatpersoner.

Uttalelsene omhandler mange ulike forhold. De fleste grunneiere og utbyggere ønsker mer areal til utbygging. Offentlige myndigheter og mange organisasjoner ønsker mindre areal til utbygging. Dette gjelder i hovedsak områdene som høres med to alternative arealformål, men også en del enkeltområder.

Alle høringsuttalelsene er oppsummert og kommentert av administrasjonen i vedlegg 9. I tillegg er det laget en egen tematisk oppsummering med administrasjonens vurderinger og begrunnelse for kommunedirektørens innstilling, vedlegg 9. Vurderingene knyttet til enkeltområder og øvrige tema er ikke gjentatt i saksfremstillingen. Den tematiske oppsummeringen omhandler:

- områder og bestemmelser med innsigelser
- områder som er hørt i to likeverdige alternativ
- bestemmelser som er hørt i to likeverdige alternativ
- andre områder og tema som er berørt av flere høringsuttalelser

Innsigelser fra offentlige myndigheter

Fylkeskommunen

Fylkesutvalget behandlet saken i møte 14.03.2023 sak 33/23. Fylkeskommunens innsigelser framgår av vedtakets punkt 4, 5 og 6 slik:

4. Fylkesutvalget fremmer innsigelse til foreslåtte nye områder om arealformålet avsettes til næring:

- a) Nytt område på Lohnelier, ca. 550 daa.
- b) Nytt område sør for dagens E39 på Lohnelier, ca. 40 daa.
- c) Nytt område på Bringheia/Toftelandslier, ca. 1000 daa.
- d) Nytt område på Borgeheia, ca. 4100 daa.
- e) Nytt område i Sørlandsparken øst, ca. 180 daa.

Begrunnelser for innsigelsene er hensyn til uberørt natur, økt klimagassutslipp, regionale mål om samordnet areal og transport planlegging (ATP), og at kommunen har tilstrekkelig med reserveareal til næringsutvikling.

Innsigelsene kan frafalles dersom områdene avsettes til LNF-områder.

5. Fylkesutvalget fremmer innsigelse til handel med store varer på Lohnelier.

6. Fylkesutvalget fremmer innsigelse til planforslaget om at følgende arealer avsettes til bebyggelse og anlegg:

- a) Ubebygda areal på Østre Randøya foreslått til bolig, ca. 20 daa.
 - b) Ubebygda areal på Sodefjed foreslått til utleiehytter, ca. 80 daa.
- Ubebygda areal på Mævigsheia (Langenesveien) foreslått til fritidsbolig, ca. 15 daa.
Ubebygda areal på Heftenes /Vige foreslått til fritidsboliger, ca. 82 daa.

Begrunnelser for innsigelsene er hensyn til friluftsliv, landskapsinteresser og forvaltning av strandsonen.

Innsigelsene kan frafalles dersom arealene beholdes som LNF-områder.

Statlige innsigelser

Flere statlige etater har varslet innsigelse til arealdelen. Statsforvalteren har ansvar for å samordne innsigelser fremmet av statlige myndigheter. Statsforvalteren kan i den forbindelse avskjære innsigelser på nærmere angitte betingelser. Statsforvalteren har valgt å avskjære Statens vegvesen sin innsigelse til alternativt arealformål forretning i område A10 OBS-bygg Mjåvann. Øvrige statlige innsigelser fremmes.

NVE har innsigelser til

- Planforslagets håndtering av naturfare.
 - For å løse innsigelsen må aktsomhetskart for skred, flom og marin leire tas inn som hensynssoner i plankartet og tilknyttede bestemmelser som ivaretar sikkerheten.
 - Hovedkartet kan suppleres med plankart (kartutsnitt), som tematisk viser hensynssoner for flom, skred i bratt terreng og marin leire, sammen med arealbruken i de aktuelle områdene.
 - Alle kart må gjøres juridisk bindende og tilknyttede bestemmelser som ivaretar sikkerheten.
- LNF-spredd fremtidig ved at planen åpner for direkte utbygging, uten krav om reguleringsplan og uten at reell fare er utredet og sikkerheten ivaretatt.
 - Innsigelsen kan løses ved at områder der det åpnes for direkte utbygging utredes for reell fare,
 - at det tas inn plankrav for disse områdene,
 - eller at LNF-spredd-områdene for ny bebyggelse (områder der det åpnes for direkte utbygging) legges utenom områder med potensiell og/eller reell fare.
- Mjåvann industriområde – utvidelse som hjemler igjennfylling Øygardsvatna samt tjern og myrer som ligger innenfor verna vassdrag, Søgne elva. Igjennfylling av verna vassdrag er konsesjonspliktig jf. vannressurslovens §§ 18 og 8.
 - Innsigelsen kan løses ved at industriområdet legges utenom vassdraget med tilhørende sidevassdrag.

Innsigelsen er forankret i NVE veileder 2/2017 «Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging».

Bane Nor har innsigelse til manglende ivaretagelse av jernbaneforbindelse til konteinerhavna på Lagmannsholmen.

Kommuneplanen må sikre at så lenge det er konteinerhavn på Lagmannsholmen så skal jernbaneforbindelsen opprettholdes uten hindring.

Sporet er nødvendig for å kunne håndtere godstransporten til konteinerhavna. Gjeldende reguleringsplaner ivaretar jernbanesporene, med unntak av spor til Lagmannsholmen som per i dag er uregulert. Sporene er heller ikke vist i kommuneplankartet. Detaljregulering for E18/E39 Gartnerløkka – Meieriet har rekkefølgebestemmelse om at spor mot Lagmannsholmen, også utenfor planavgrensningen, skal opprettholdes så lenge konteinerhavna eksisterer.

Avinor har varslet flere innsigelser knyttet til sikkerheten rundt flyplassen:

- Høyde- og byggerestriksjoner rundt Kristiansand lufthavn må vises som hensynssone med bestemmelser om at det ikke etableres hinder (bygninger,

vegetasjon, anlegg eller andre innretninger) som overstiger høyderestriksjonene som angitt på plankartet og krav knyttet til høyder i reguleringsplaner innenfor restriksjonsområdet. Saksbehandlingsrutiner innenfor områdene.

- Turbulenssituasjonen ved flyplassen – det må legges inn bestemmelser som hindrer at forholdene forverres.
- Farlig eller villedende belysning - det må legges inn bestemmelser/retningslinjer som sikrer at Avinor høres for å hindre farlig eller villedende belysning.
- Frisikt – Restriksjonsområde rundt innflygingslysene - det må legges inn bestemmelser som ivaretar hensyn til innflygningslysene.
- Flystøysoner – Avinor er usikker på om nyeste kart er benyttet
- Forebyggende tiltak mot «birdstrike» - aktiviteter som kan tiltrekke seg fugl og forårsake kollisjon - vil ha bestemmelser om at nye reguleringsplaner skal sette krav om utforming mm som ikke tiltrekker seg fugler for hvile, mat eller hekking.

Forsvarsbygg har innsigelser dersom ikke følgende ivaretas i planen:

- Faresone, brann- og eksplosjonsfare H350, Kjevika må innarbeides som hensynssone på plankartet. Det skal tilknyttes egne bestemmelser til hensynssonen. Forsvarsbygg foreslår følgende;
 - § X.1 I faresone H350_1 tillates ikke nye tiltak utover militære formål.
 - § X.2 I faresone H350_2 tillates ikke ny boligbebyggelse eller nye forsamlingslokaler, sykehus, skoler, barnehager og handelssentra.
 - § X.3 I faresone H350_3 kan småhusbebyggelse som ellers er i samsvar med plangrunnlaget tillates. Nye forsamlingslokaler, sykehus, skoler, barnehager eller handelssentra tillates ikke.
- Borgheia, friluftsområde og nærheten til Kjevika. Sonene for faresone, brann- og eksplosjonsfare omfatter noe areal som er foreslått med alternativt formål; *Borgheia, næringsvirksomhet*. Forsvarsbygg ber om at det tas særlig stilling til dette formålet, dets utstrekning og innhold, dersom området reguleres med alternativt formål i KPA. Det fremmes innsigelse dersom Borgheia reguleres for næringsvirksomhet som kommer i strid med foreslåtte bestemmelser.

Vurdering

Kommuneplanens arealdel følger opp plan- og bygningsloven, kommuneplanens samfunnsdel, FNs 17 bærekraftsmål, overordnede føringer gitt gjennom nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, statlige planretningslinjer og regionale planer (se planbeskrivelsen vedlegg 2).

Nye nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging, fra juni 2023, vektlegger helhetlig arealplanlegging for å nå klima- og miljømålene. I forventningene framgår det:

(...) Ved revisjon av kommuneplanens arealdel bør kommunen vurdere om tidligere vedtatt arealbruk svarer til dagens og framtidens forventede behov. Det er da viktig at kommunen vurderer å ta ut eller redusere omfanget av utbyggingsarealer som ikke lenger er like aktuelle. Det er viktig at fortetting og transformasjon av bolig- og næringsområder vurderes før nye utbyggingsområder settes av.

Stortinget vedtok Prop. 88 S (2022-2023) Samferdselspakke for Kristiansandsregionen fase 3 23. mai 2023. Det er forventet at Staten vil invitere til forhandlinger om byvekstavtale på bakgrunn av samferdselspakka høsten 2023/vinteren 2024. I forhandlingene om byvekstavtale vil areal- og parkeringspolitikken bli sentrale virkemidler for å sikre måloppnåelse og at staten får størst mulig nytte av sine bevilgninger i byvekstavtalen.

I planforslaget som ble fremmet til 1.gangsbehandling er flere utbyggingsområder, som ikke bygger opp under overordnet arealstrategi, og målet om å redusere klimagassutslipp tatt ut. Ved formannskapetets behandling av høringsforslaget ble Hamrevann-området tatt inn igjen i plankartet. I høringsperioden har by- og stedsutviklingsutvalget gitt klarsignal på regulering og igangsetting av flere andre områder. Disse er innarbeidet i planforslaget som fremmes til sluttbehandling. Endringene i planforslaget fra 1.gangsbehandling til sluttbehandling utfordrer målsettingen om en arealpolitikk som bygger opp under 0-vekstmålet i personbiltrafikken.

Vurdering og anbefalinger av områder og bestemmelser med innsigelser

TEMA	INNSIGELSE FRA	KOMMUNEDIREKTØRENS ANBEFALING Se begrunnelse for anbefalingen i tematisk oppsummering av høringsuttalelser med administrasjonens merknader. Planforslaget er oppdatert i samsvar med anbefalingen.
Byggegrense i 100-metersbeltet – i plankartet	Statsforvalter	Innsigelsen imøtekommes ved at notatet som beskriver alternativ byggegrense i 100-metersbeltet revideres slik at den tilfredsstillende plan- og bygningslovens krav om konkret vurdering. Notatet vil inngå som del av konsekvensutredningen. Teksten i planbeskrivelsen side 39 om byggegrense langs sjø og vassdrag oppdateres. Innsigelsen ble drøftet i møtet mellom statsforvalteren og administrasjonen 7.6.23. Kommunen har oppdatert notat om «Byggegrense mot sjø» basert på konklusjoner fra drøftingsmøtet og oversendt dette til statsforvalteren. Statsforvalteren har i brev av 28.6.23 frafalt innsigelsen til byggegrense i sjø i plankartet. Etter offentlig ettersyn er det på bakgrunn av innkommet merknad gjort en liten justering på 152/1602. Justert byggegrense er i tråd med prinsippene for området der grensen flukter med eksisterende bebyggelse. Statsforvalteren presiserer i brevet innsigelsen som gjelder høringsforslagets alternativer med bestemmelser om avvikende byggegrense ikke frafalles. Notatet er innarbeidet som del av konsekvensutredningen kapittel 4.5 og teksten i planbeskrivelsen side 39 om byggegrense langs sjø og vassdrag er oppdatert.
Byggegrense i 100-metersbeltet- alternativ bestemmelse §10	Statsforvalter	Innsigelsen tas til følge. Alternativ bestemmelse § 10 innarbeides ikke i planen. Generell byggegrense 30 meter fra sjøen eller i formålsgrenser tilfredsstillende ikke plan- og bygningslovens krav til alternativ byggegrense i 100-metersbeltet langs sjø.
Bestemmelsene §10 punkt 2 og 3 – unntak fra byggeforbudet i 100-metersbeltet for tilrettelegging for friluftsliv og adkomst brygge til bebygg	Statsforvalter	Statsforvalteren har i møte 7.7.23 frafalt innsigelsene til § 10 punkt 2 og 3. Punkt 2 endres ikke. Siste setning i § 3 med henvisning til størrelse på brygge utgår.

boligeiendom som ikke har alternativ adkomst.		
Krav til uteoppholdsareal og møteplasser • avstandskrav fra bolig • kvalitetskrav knyttet til sol, støy og luftkvalitet • Funksjonskrav til møteplasser	Statsforvalter	Innsigelsen knyttet til uteareal imøtekommes ved presisering av retningslinjene til bestemmelsene § 18 (tidligere § 17) – uteoppholdsareal og § 23 (tidligere § 22) – møteplasser. Planbeskrivelsen, landskapsnormen og fagnotat <i>arealer for lek og rekreasjon i byggeområder</i> oppdateres. Endringene er basert på formannskapetets vedtak 12.10.22, i sak 110/22, pkt. 2, (<i>Skolegårder er ikke lokalpark eller friområde, og skal ikke reguleres til, inngå i eller regnes som en del av det samlede lokalparktilbudet. Tekst i kommuneplan, bestemmelser, retningslinjer samt landskapsnorm rettes i tråd med dette</i>) møter med barn og unges representant og drøftinger med statsforvalteren.
Bestemmelser om støy og luftkvalitet	Statsforvalter	Innsigelsene knyttet til støy løses ved presisering i bestemmelsene § 3 – forhold som skal avklares og belyses i reguleringsplan og § 24 (tidligere §23) om støy og luftkvalitet. Beskrivelse av randsonen legges inn som en retningslinje til § 24. Endringene ivaretar innsigelser knyttet til kvalitet på uteareal knyttet til støy og luftkvalitet. Administrasjonen gjennomført drøftinger med statsforvalteren 7.6.23 og har endret bestemmelser og retningslinjer i samsvar med dette. Bestemmelsene er oppdatert med nytt punkt 8 til bestemmelsene § 3 Forhold som skal avklares og belyses i reguleringsplan og revidert bestemmelse § 24 (tidligere § 23) - Støy og luftkvalitet. Statsforvalteren har trukket innsigelsen i brev av 28.6.23.
Sikkerhet mot naturfare – hensynssoner og bestemmelser Unntak fra plankrav for boenhet i områder med reell fare.	NVE	Innsigelsen løses ved endringer i bestemmelsene • §32 - hensynssone suppleres med bestemmelser om faresone – ras og skred og faresone flom • det innarbeides en ny bestemmelse § 34 – sikkerhet mot naturfare. Innsigelsen knyttet til unntak fra plankravet for 1 boenhet løses ved en presisering om at unntaket ikke gjelder innenfor område med fare for ras, skred og flom vist som hensynssone i plankartet og aktsomhetsområder i temakartene.
Sikkerhetssoner Kvevika	Forsvarsbygg	Innsigelsene fra Forsvarsbygg løses ved at det legges inn hensynssone Faresone, brann- og eksplosjonsfare H350 rundt Kvevika. Bestemmelsene §32 - hensynssone suppleres med ny bestemmelse og med retningslinje for saksbehandling for når Forsvarsbygg skal høres.

Den uregulerte delen av jernbanesporet til Lagmannsholmen	Bane NOR	Innsigelsen fra Bane NOR løses med slik tilføyelse i planbeskrivelsen kapittel 4.1, plankrav: <i>Reguleringsplanene for E18/E39 Gartnerløkka-Kolsdalen og Havnegata/Vestre Strandgate har avklart hensynet til eksisterende jernbaneforbindelse til dagens containerhavn på Lagmannsholmen.</i> <i>Siste del av sporet er uregulert og ligger innenfor arealet avsatt til fremtidig byutvikling på Lagmannsholmen. De uregulerte arealene er sikret med et plankrav. Tiltak som omfattes av plankravet kan ikke etableres før det er avklart gjennom reguleringsplan. Ved utarbeidelse av områderegulering vil hensynet til dagens eksisterende jernbaneforbindelse bli avklart.</i> Bane Nor har i etterkant av drøftingsmøte bedt om at strekningen som ikke er omfattet av detaljreguleringsplaner vises med linjesymbol eller hensynssone i plankartet og at i tillegg formulering i bestemmelsene, for eksempel: <i>Innenfor området kan det ikke etableres tiltak som er til hinder for jernbaneforbindelse til Lagmannsholmen.</i>
Flysikkerhet	Avinor	Innsigelsene løses ved at det innarbeides to temakart om flysikkerhet, T11a og T11b. Temakartene gjøres rettslig bindende med ny bestemmelse § 35 med tilhørende retningslinje for saksbehandling. Det innarbeides også ny retningslinje punkt 13 til bestemmelse §3.

OMRÅDE Dok.nr på arealinnspill ved oppstart av planarbeidet	INNSIGELSE FRA	KOMMUNEDIREKTØRENS ANBEFALING Se begrunnelse for anbefalingen i tematisk oppsummering av høringsuttalelser med administrasjonens merknader. Planforslaget er oppdatert i samsvar med anbefalingen.
Næring, handel og tjenesteyting		
Lohnelier – handel (A6 og bestemmelsesområde #7)	Statsforvalter Fylkesutvalget SVV	Innsigelsene som gjelder handel i Lohnelier-området tas til følge: Det åpnes ikke for handel i området.
Lohnelier A9 (sør) forretning Arealinnspill dok. nr. 69	Statsforvalter Agder FK SVV	Innsigelsen tas til følge. Det avsettes ikke et nytt areal for forretning sør for gamle E39. Lohnelier A9 avsettes som LNF-område.
A1 Lohne næringsområde (Lohnelier øst) Arealinnspill dok. nr. 88 og 102	Statsforvalter Agder FK SVV	Innsigelsen tas til følge. A1 Lohnelier næringsområde (Lohnelier øst) avsettes som LNF-område.
A2 Bringeheia/ Toftelandslier Arealinnspill dok. nr.122	Statsforvalter Agder FK SVV	Innsigelsen tas til følge. A2 Bringeheia/ Toftelandslier avsettes som LNF-område.

106 Mjåvann Arealinnspill dok. nr.106	Statsforvalter (delområde 1 og 3) NVE	Innsigelsene som gjelder Mjåvann industriområde løses ved at delområde 1 og 3 vises med hensynssone 710, båndlegging i påvente av reguleringsplan, med LNF-formål under på landarealene. Drøftingsresultat innebærer at beslutningen om utfylling i Øygardsvatna og næringsetablering her avklares i pågående reguleringsplanprosess.
A3 Grauthelleren Arealinnspill dok. nr. 132	Statsforvalter SSV	Innsigelsen tas til følge. A3 Grauthelleren, unntak delområde 132, avsettes som LNF-område.
132 Grauthelleren Deler av arealinnspill dok. nr. 132	Statsforvalter	Innsigelsen løses ved at området 132 Grauthelleren avgrensnes slik at hensynet til vilttrekket ivaretas.
A4 Borgeheia Arealinnspill dok. nr. 297A	Statsforvalter Agder FK SVV	Innsigelsen tas til følge. A4 Borgeheia avsettes som LNF-område.
A5 Sørlandsparken øst Arealinnspill dok. nr. 297B	Statsforvalter Agder FK SVV	Innsigelsen tas til følge. A5 Sørlandsparken øst avsettes som LNF-område.
A7 Tjenesteyting Sørlandssenteret Arealinnspill dok. nr.98	Statsforvalter	Innsigelsen tas til følge. Arealene med Sørlandssenteret videreføres med arealformål forretning.
Bebyggelse og anlegg – områder for framtidig boligutvikling mm.		
Hamrevann I, II, III	Statsforvalter	Innsigelsen tas ikke til følge. Hamrevannområdet oversendes Statsforvalteren for meklings.
A18 Vatneli Arealinnspill dok. nr. 128	Statsforvalter	Innsigelsen tas til følge. A18 Vatneli avsettes som LNF-område.
LNF-spredd		
A30 Amfeneset – LNF-spredd (Søgne) Arealinnspill dok. nr.85	Statsforvalter	Innsigelsen løses ved at området hvor det åpnes for 2 nye boenheter (LNF- framtidig) avgrensnes slik at områdene ned mot sjøen utgår og endres til vanlig LNF-område.
LNF-spredd framtidig – områder med reell fare for flom og skred (hele kommunen) inklusiv LS 27- Eidsåvegen	NVE Statsforvalteren (gjelder kun LS27)	Innsigelsene knyttet til LNF-områdene løses ved at områder med mulig og/eller reell fare for ras, skred og flom utgår. • 5 av områdene videreføres uendret • 24 områder, herunder LS 27, gis ny avgrensning • 6 områder endres til LNF- eksisterende spredd bebyggelse der det ikke åpnes for nye boenheter. Dette er områder med store farer på det meste av arealet som er hørt som Fremtidig LNF-spredd boligbebyggelse.
Strandsone – bebyggelse og anlegg med hytter og ferie- og fritidsformål		
A15 Heftenes – Vige Søgne - hytter Arealinnspill dok. nr.118	Statsforvalter Agder FK	Innsigelsen tas til følge. A15 Heftenes – Vige avsettes som LNF-område.

A20 Mævigsheia, Vognsneset, Søgne - hytter Arealinnspill dok. nr.204, 347 og348	Statsforvalter Agder FK	Innsigelsen tas til følge. A20 Mævigsheia, Vognsneset avsettes som LNF-område.
A13 Østre Randøy, Randesund hytter/bolig Arealinnspill dok. nr.77	Statsforvalter Agder FK	Innsigelsen tas til følge. A13 Østre Randøy avsettes som LNF-område.
A29 Sodefjed, Randesund – ferie- og fritidsformål, utleie hytter Arealinnspill dok. nr.59	Statsforvalter Agder FK	Innsigelsen tas til følge. A29 Sodefjed avsettes som LNF-område.

Bestemmelser som er hørt i to likeverdige alternativ, men ikke omfattet av innsigelser
Formannskapet vedtok ved 1.gangsbehandling alternative formuleringer av flere bestemmelser. Statsforvalteren har i sin høringsuttalelse påpekt at formuleringene ikke tilfredsstillende plan- og bygningslovens krav til entydige bestemmelser. [...] formuleringer som «bør», «i utgangspunktet», «i størst mulig grad» o.l. unngås ved fastsettelse av bestemmelser. Ved slike formuleringer, vil bestemmelsene fungere som retningslinjer. Siden bestemmelser er rettslig bindende og fastsetter rådhetsbegrensninger og krav, jf. over, er det viktig at det ikke fastsettes uklare og ugyldige bestemmelser, særlig av hensyn til forutsigbarhet og innbyggernes rettsikkerhet, jf. også legalitetsprinsippet. Uklare og ugyldige bestemmelser vil også i mange tilfeller være problematisk både ved byggesaksbehandling og ved ev. klagesaksbehandling.

Kommunedirektøren er enig i Statsforvalteren sin vurdering og anbefaler ikke bestemmelsene som er hørt med alternativ formulering. Flere av de alternative bestemmelsene har karakteren av å være retningslinjer for dispensasjonsbehandling og er ikke innarbeidet i planforslaget. Dispensasjoner vurderes konkret i hver enkelt sak. Retningslinje til § 18 pkt. 1 - utearealer til bolig (tidligere § 17) åpner for reduserte utearealer ved fortettingsprosjekter.

Områder som er hørt i to likeverdige alternativ, men ikke omfattet av innsigelser
Formannskapet vedtok ved 1.gangsbehandling at flere områder skulle høres med to alternative arealformål. Områdene som er omfattet av innsigelser er drøftet over. For de øvrige områdene anbefaler kommunedirektøren følgende.

OMRÅDE Dok.nr på arealinnspill ved oppstart av planarbeidet	KOMMUNEDIREKTØRENS ANBEFALING Se begrunnelse for anbefalingen i tematisk oppsummering av høringsuttalelser med administrasjonens merknader. Planforslaget er oppdatert i samsvar med anbefalingen.
A32 Linnegrøvan Ikke basert på arealinnspill	Området avsettes til LNF-formål. Kommuneplanen gjelder foran reguleringsplan for Linnegrøvan, der området er avsatt til næringsformål. Grensen for hvor kommunedelplan for Tangvall gjelder endres.
A8 Skibåsen/gamle postterminalen Arealinnspill dok. nr. 53	Området beholdes som næring i samsvar med gjeldene reguleringsplan. Det åpnes ikke for handel.
A10 OBS-bygg Mjåvann Arealinnspill dok. nr. 190	Området beholdes som næring i samsvar med gjeldene reguleringsplan. Det åpnes ikke for handel.
A11 Lumber	Området avsettes som bebyggelse og anlegg. Det legges inn bestemmelse med maksimum 30 %

Fremmet i 2 høringsalternativ, næring og bebyggelse og anlegg, av kommunedirektøren.	boligandel og forutsetning om at boliger skal lokaliseres slik at konflikter med Fiskå industriområde minimeres.
A12 Salbostad Arealinnspill dok. nr.57	Salbostad-området avsettes som eksisterende bebyggelse og anlegg. Et nytt arealinnspill, som gjelder omdisponering fra grønnstruktur til bebyggelse og anlegg på en annen del av eiendom vil medføre behov for ny høring og anbefales ikke.
A14 Fidjestøl, Flekkerøy Arealinnspill dok. nr. 114	Området avsettes ikke til bebyggelse og anlegg med mulighet for sjøbod og brygge, som i alternativt planforslag, men beholdes som friområde i samsvar med kommunedelplan for Flekkerøy, deler av strandsonen.
A17 Lauvslandsmoen Arealinnspill dok. nr. 128	Deler av område A17 Lauvslandsmoen inngår i LS 4-Lauvslandsmoen. Øvrige deler av området avsettes til LNF-formål.
A19 Stødden	Område A19 Stødden avsettes ikke til bebyggelse og anlegg, som i alternativt planforslag, men opprettholdes med arealformål næringsbebyggelse.
A21 Øygardsheia nord Område avsatt til bebyggelse og anlegg anbefalt tatt ut i innstilling til 1.gangsbehandling.	Område avsettes som bebyggelse og anlegg. Det vises til vedtak i sak om oppstart av reguleringsarbeid behandlet i by- og stedsutviklingsutvalget 02.03.2023 sak 42/23 og sak 33/23 15.03.2023 i formannskapet.
A22 Kjellandsheia nord Område anbefalt tatt ut i innstilling til 1.gangsbehandling.	Område A22 Kjellandsheia nord avsettes ikke til bebyggelse og anlegg, som i gjeldende kommunedelplan og alternativt planforslag, men avsettes som LNF-formål.
A23 Bukkesteinsdalen terrasse Område anbefalt tatt ut i innstilling til 1.gangsbehandling.	Område A23 Bukkesteinsdalen terrasse avsettes ikke til bebyggelse og anlegg, som i gjeldende kommunedelplan og alternativt planforslag, men avsettes som LNF-formål
A24 Nodelandsheia syd Område anbefalt tatt ut i innstilling til 1.gangsbehandling.	Område A24 Nodelandsheia syd avsettes ikke til bebyggelse og anlegg, som i gjeldende kommunedelplan og alternativt planforslag, men avsettes som LNF-formål
A25 Tånevik-Olstø Område anbefalt tatt ut i innstilling til 1.gangsbehandling.	Område A25 Tånevik-Olstø avsettes som bebyggelse og anlegg, som i alternativt planforslag, men med revidert avgrensing tilpasset eksisterende reguleringsplan og eksisterende arealbruk. Avgrensingen følger de samme prinsippene som avgrensing av de øvrige utbyggingsområdene i planen.
A26 Brennåsen terrasse Område anbefalt tatt ut i innstilling til 1.gangsbehandling.	Område A26 Brennåsen terrasse avsettes ikke til bebyggelse og anlegg, som i gjeldende kommunedelplan og alternativt planforslag, men avsettes som LNF-formål
A27 Nodelandsheia øst Område anbefalt tatt ut i innstilling til 1.gangsbehandling.	Område A27 Nodelandsheia øst avsettes ikke til bebyggelse og anlegg, som i gjeldende kommunedelplan og alternativt planforslag, men avsettes som LNF-formål

Andre endringer i bestemmelsene

Det er gjort en del mindre endringer i bestemmelsene etter høring. Disse er grønne i vedlagte bestemmelser med markerte endringer (vedlegg 4). Kommunedirektøren

vrurderer at disse ikke medfører vesentlige endringer i arealbruken, som krever ny høring.

- § 1 - Forholdet mellom kommuneplanen og eldre planer - er oppdatert i samsvar med innstillingen og revidert plankart knyttet til Linnegrøvan, Øygardsheia nord og Tånevik-Olstø.
- § 3 - Forhold som skal avklares og belyses i reguleringsplan - er supplert for å presisere hensynet til kulturhistoriske verdier.
- § 4 - rekkefølgekrav- Det er lagt inn kart i retningslinje til pkt. 6 som presiserer hvor rekkefølgekravet til kryss på Kjelland. Avgrensingen er som i gjeldene plan for Søgne.
- § 6 - Sentrumsformål – retningslinjen om kvalitet i sentrumsområder er supplert med kunst i offentlig rom
- Ny bestemmelse § 15 - Midlertidige og flyttbare konstruksjoner - fastsetter at det må foreligge særskilt tillatelse fra kommunen for å etablere matvogn/foodtruck. Bakgrunnen for bestemmelsen er at midlertidige eller transportable anlegg (salgsboder mv) som skal stå kortere enn to måneder er unntatt fra søknadsplikt. Dette gjelder uavhengig av arealformål, men ikke i 100-metersbeltet langs sjøen. Unntaket gjelder ikke dersom tiltaket er ment vare for lengre tid enn to måneder, eller gjentatte ganger. Da skal søknad innsendes før tiltaket plasseres. Planbestemmelse med uttrykkelige forbud mot midlertidige innretninger eller med krav om tillatelse fra kommunen, vil likevel være bindende også for en kortere periode enn 2 måneder, og gi kommunene styring med hvor slike midlertidige salgsboder plasseres.
- § 17 (tidligere § 16) - Oppdeling og sammenslåing av boenheter – bestemmelsen er presisert og gjort mindre streng og retningslinjen er utdypet med definisjon av hybelhus og forutsetninger for tillatelser slik at bomiljøene blir ivaretatt.
- § 18 (tidligere § 17) – utearealer – pkt. 2 om skoler om barnehager er presisert med hva som ligger i norm.
- § 19 (tidligere § 18) – kulturmiljø – er omskrevet slik med vekt på helheten i kulturmiljøet, bestemmelsene til nivå 1 og 2 er slått sammen og forenklet, og bestemmelsene er konkretisert. Endringene følger opp synspunkter i høringsuttalelsen fra fylkeskommunen.
- § 22 (tidligere § 21) pkt. 10 - parkeringsbestemmelser for sykkel er bearbeidet og skiller nå på langtidsparkering (for beboere og ansatte) og korttidsparkeringer (for kunder og besøkende).
- § 23 (tidligere § 22) – møteplasser mm – det er lagt inn unntak fra avstandskravet til lokalpark for enkeltboliger. Videre er det presisert at skoleområde heller ikke skal regnes som del av bydelspark. Dette i samsvar med formannskapetets vedtak ved 1.gangsbehandling.
- § 30 (tidligere § 29) listen over antall nye boenheter er supplert i samsvar med endringer i plankartet og pkt. 6 er supplert med hensynet til automatisk fredede kulturminner.
- § 32 (tidligere § 31) – Hensynssoner til drikkevannsforsyning er oppdatert i samsvar med høringsuttalelse fra mattilsynet og båndleggingssone for kulturmiljø er oppdatert med de automatisk fredede middelalderkirkene i samsvar med høringsuttalelser fra flere fagmyndigheter.
- § 33 (tidligere § 32) – bestemmelsesområde – er supplert med bestemmelse knytta til Lumber-området som ivaretar næringshensynene innenfor område avsatt til bebyggelse og anlegg.

Konklusjon

Innsigelser

Kommunedirektøren anbefaler at følgende innsigelser avklares i mekling.

- Innsigelse fra Statsforvalteren til Hamrevann-området
- Innsigelse fra Bane NOR om jernbaneforbindelse til Lagmannsholmen.

Kommunedirektøren anbefaler å imøtekomme innsigelsene som avklart i drøftingsmøter og innarbeidet i oppdaterte plandokument:

- bestemmelsene § 10 punkt 2 og 3 – unntak fra byggeforbudet i 100-metersbeltet for tilrettelegging for friluftsliv og adkomst brygge til bebygd boligeiendom som ikke har alternativ adkomst
- bestemmelsene § 18 uteoppholdsareal og 23 om møteplasser
- støy – nytt punkt til bestemmelsen § 3 og § 24 om støy
- sikkerhet mot naturfare – § 2 nytt punkt e, § 32 nye punkt 3 og 4, ny bestemmelse § 34
- sikkerhetssone Kvevika – ny hensynssone Faresone, brann- og eksplosjonsfare H350 rundt Kvevika, bestemmelsene § 32 - suppleres med ny bestemmelse og retningslinje.
- Mjåvann - delområde 1 og 3 vises med hensynssone 710, båndlegging i påvente av reguleringsplan, med LNF-formål under på landarealene
- flysikkerhet, nye temakart, bestemmelse §35 og ny retningslinje til §3
- A30 Amfeneset – ny avgrensning for lokalisering av 2 nye boenheter
- LNF-spredd framtidig – områder med reell fare for flom og skred (hele kommunen). Innsigelsen løses ved at områder med mulig og/eller reell fare for ras, skred og flom utgår.
 - 5 av områdene videreføres uendret
 - 24 områder gis ny avgrensning
 - 6 områder endres til LNF- eksisterende spredt bebyggelse der det ikke åpnes for nye boenheter. Dette er områder med store farer på det meste av arealene som er hørt som LNF-spredd framtidig.

Kommunedirektøren anbefaler å ta følgende innsigelser til følge, dvs. at bestemmelsene og områdene ikke innarbeides i planen:

- byggegrense i 100-metersbeltet- alternativ bestemmelse §10
- handel i Lohnelier – bestemmelsesområde som åpner for handel i område A6, område avsatt til næring i kommunedelplan Søgne
- A9 Lohnelier sør - nytt område for handel sør for gamle E39. Området avsettes til LNF-formål.
- A1 Lohne næringsområde (Lohnelier øst) – hørt som nytt næringsområde, avsettes til LNF-formål.
- A2 Bringeheia Toftelandslier - hørt som nytt næringsområde, avsettes til LNF-formål.
- A3 Grauthelleren – området, unntatt delområde betegnet 132, avsettes til LNF-formål.
- A4 Borgeheia - hørt som nytt næringsområde, avsettes til LNF-formål.
- A5 Sørlandsparken øst - hørt som nytt næringsområde, avsettes til LNF-formål.
- A7 tjenesteyting i Sørlandssenteret - arealene med Sørlandssenteret videreføres med arealformål forretning.
- A13 Østre Randøy – hørt som bebyggelse og anlegg, avsettes til LNF-formål.
- A15 Heftenes-Vige - hørt som bebyggelse og anlegg, avsettes til LNF-formål.
- A18 Vatneli - hørt som bebyggelse og anlegg, avsettes til LNF-formål.
- A20 Mævigsheia - hørt som bebyggelse og anlegg, avsettes til LNF-formål.
- A29 – Sodefjed - hørt som ferie og fritidsformål, avsettes til LNF-formål.

Bestemmelser og områder hørt i 2 likeverdige alternativ, uten innsigelser

Kommunedirektøren anbefaler følgende

- Alternative bestemmelser jf. formannskapetets vedtak 12.10.22 pkt. 17. Bestemmelser med formuleringer som «bør», «i utgangspunktet», «i størst mulig grad» tilfredsstillende ikke plan- og bygningslovens krav til entydige bestemmelser

og innarbeides ikke. Flere av disse bestemmelsene har karakter av å være retningslinjer for dispensasjonsbehandling.

- A32 Linnegrøvan – dyrka mark regulert til næringsformål og tilhørende bolighus avsettes til LNF-formål. Kommuneplanens arealdel gjelder foran reguleringsplanen for Linnegrøvan.
- A8 Skibåsen/gamle postterminalen i Sørlandsparken beholdes som næring i samsvar med reguleringsplan. Det åpnes ikke for handel.
- A10 OBS-bygg Mjåvann - beholdes som næring i samsvar med reguleringsplan. Det åpnes ikke for handel.
- A11 Lumber avsettes som bebyggelse og anlegg med bestemmelser om maksimum 30 % bolig lokalisert slik at de ivaretar hensynet til utviklingen på Fiskå industriområde.
- A12 Salbostad avsettes som eksisterende bebyggelse og anlegg
- A14 Fidjestøl – beholdes som friområde som i kommunedelplan for Flekkerøy
- A17 Lauvslandsmoen - deler av område inngår i LS 4 Lauvslandsmoen. Øvrige deler av området avsettes til LNF-formål.
- A19 Stødden N1 – avsettes som næring
- A21 Øygardsheia nord – avsettes som bebyggelse og anlegg
- A22 Kjellandsheia nord – avsettes som LNF-formål
- A23 Bukkesteinsdalen terrasse – avsettes som LNF-formål
- A24 Nodelandsheia syd - avsettes som LNF-formål
- A25 Tånevik- Olstø avsettes som bebyggelse og anlegg
- A26 Brennåsen terrasse avsettes som LNF-formål
- A27 Nodelandsheia øst avsettes som LNF-formål

Oppsummert endring av planforslaget etter høring

Plankart og temakart

LNF-spredd

- Områder avsatt til LNF-spredd framtidig i plankartet er avgrenset på nytt, endret til LNF-spredd eksisterende eller tatt ut for å ivareta hensynet til flom og skred.

Områder hørt i 2 likeverdige alternativ

- A31 LNF-spredd framtidig Finsland er delvis innarbeidet i øvrige LNF-spredd områder og det er lagt inn nytt område på Solheim
- A30 Amfeneset er avsatt til LNF- spredd utbygging med ny avgrensing
- A11 Lumber-området er avsatt som bebyggelse og anlegg
- A 21 Øygardsheia nord er avsatt som bebyggelse og anlegg
- A32 Linnegrøvan er avsatt som LNF-formål
- Øvrige områder hørt i to likeverdige arealformål er ikke innarbeidet i plankartet

Arealformål

- Ferjeterminalen er endret fra senterområde til havn
- Høyhustomta i Torsviga er endret fra sentrumsformål til næring i samsvar med kommunedelplanen for havneområde nord, Kongsgård-Vige
- 186 Langemyr er redusert for å ivareta viltkorridor
- Avvikende byggegrense i 100-metersbeltet er justert enkelte steder
- UIA - området avsatt til tjenesteyting er justert i samsvar med reguleringsplan
- Mindre justeringer for å imøtekomme merknader
- Enkelte tekniske justeringer og endringer i tråd med vedtak fattet etter høring

Hensynssoner mm

- Mjåvann-området, delområde 1 og 3 vises er med hensynssone 710, båndlegging i påvente av reguleringsplan, med LNF-formål under på landarealene

- Bestemmelsesområde #7 som åpner for plasskrevende handel på deler av Lohnelie-området er tatt ut.
- Kvevika (Ålefjærfjorden) – ny hensynssone viser faresone, brann- og eksplosjonsfare
- Hensynssone kulturmiljø er lagt inn rundt de fredede kirkene (Søgne gamle kirke, Oddernes og Tveit)
- Det er lagt inn nye hensynssoner rund drikkevannskildene på Lauvlandsmoen og Vatneli
- Nytt bestemmelsesområde #7 om maksimalt 30 % boliger på Lumber
- Tre nye hensynssoner med kvikkleiresone er lagt inn i plankartet

Temakart

- Temakart for flysikkerhet er oppdatert i to kart T11a og T11b
- Temakart T5 grønnstruktur og T6 dyrka mark er oppdatert i samsvar med reviderte arealformål på Linnegrøvan, Øygardsheia og Tånevik-Olstø
- Det er gjort mindre justeringer av forslag til kyststi i Temakart T5 grønnstruktur for å imøtekomme merknader
- Temakart T8 kulturmiljø er bearbeidet og tilhørende tekst som beskriver hvert område er oppdatert
- Temakart T12 støy er oppdatert med nye støysoner rundt Kjevik lufthavn

Bestemmelser og retningslinjer

Vedlegg 4 viser endringer i bestemmelsene etter høring markert med ulike fargekoder. Ny § 15 medfører ny nummerering på bestemmelsene fra § 16 og utover.

- Endringene ivaretar omforente løsninger etter drøftinger med innsigelsesmyndighetene (§ 2 - plankrav, § 3 - forhold som skal avklares i reguleringsplaner, § 7 - handel, § 10 - 100-metersbeltet, § 14 pkt. 6 om byggegrense/tiltak i 100-metersbeltet, § 18 - uteareal, § 23 - møteplasser mm, § 24 - støy, § 30 - LNF-spredd fremtidig, §32 -hensynssoner, §34 - naturfare og § 35 - flysikkerhet
- § 1 forhold mellom arealdelen og eldre planer er justert i samsvar med revidert plankart
- § 15 om midlertidige og flyttbare konstruksjoner er ny
- § 17 om oppdeling og sammenslåing av boenheter er endret
- § 19 om kulturmiljø er endre
- § 22 pkt. 10 sykkelparkering er endret
- § 32 pkt. c om hensynssone for drikkevannsforsyning er ny

Planbeskrivelse

- Planbeskrivelsen er oppdatert slik at den er samstemt med øvrige deler av planen og innspill i høringsuttalelser.
- Planbeskrivelsen er korrigert med oppdatert informasjon og det er gjort en del språklige justeringer

Konsekvensutredning

- Innledningen er oppdatert.
- Notatet som omhandler byggegrense i 100-metersbeltet i plankartet er oppdatert og innarbeidet som nytt punkt i konsekvensutredningen kapittel 4.5.
- Metodebeskrivelse er lagt inn i kap. 2.3.
- Konsekvensutredningene er supplert med nye utbyggingsområder som er hørt med alternativ arealbruk og innarbeidet i planforslaget.
- Områder hvor kommunedirektøren anbefaler å ta innsigelsene til følge er tatt ut av dokumentet.
- Konsekvensutredningen er oppdatert med nye naturmangfoldregistreringer (NiN-kartlegging), som ble publisert mens planforslaget var på høring. Dokumentet er også oppdatert i samsvar med oppdatert fagnotat for kulturmiljø.

- Det er gjort mindre oppdateringer i metodebeskrivelse (kap. 2), konsekvensutredning/ROS-analyse av alle enkeltområdene (kap. 4.1-4.3) og konsekvenser av båndlegging og endring i utfyllende bestemmelser (kap. 4.4) på grunn av høringsuttalelser og innsigelser.

Landskapsnormen

- Landskapsnorm er oppdatert i samsvar med avklaringer av innsigelser fra statsforvalteren og høringsuttalelser fra barn og unges representant, ungdommens bystyre, samt noen av innspillene fra norske landskapsarkitekters forening.

Kommunedirektøren legger med dette planen frem for sluttbehandling i formannskapet og bystyret. Det er avtalt tidspunkt for mekling hos statsforvalteren for å løse ev. innsigelser som gjenstår etter formannskapets behandling.

Punkt 24/24: Bystyrets uttalelse om deling av Kristiansand, herunder resultat av folkeavstemming

Bilag

Vedtak Form, 14022024, Sak 18/24, Bystyrets uttalelse om deling av Kristiansand, herunder resultat av folkeavstemming

Bystyrets%20syn%20p%C3%A5%20sp%C3%B8rsm%C3%A5l%20om%20deling%20herunder%20resultatet%20av%20folkeavstemningen

Utredning av deling av Kristiansand kommune

Vedtak byst, 15022023, Sak 21/23, Bystyrets uttalelse til Statsforvalters kunnskapsgrunnlag om konsekvensene av en deling av Kristiansand til to eller tre nye kommuner

Bystyrets uttalelse til Statsforvalters kunnskapsgrunnlag om konsekvensene av en deling av Kristiansand til to eller tre nye kommuner

Statsforvalterens%20svar%20p%C3%A5%20sp%C3%B8rsm%C3%A5l%20om%20kunnskapsgrunnlaget%20fra%20medlemmer%20i%20Kristiansand%20bystyre

Kunnskapsgrunnlag om konsekvensene av en deling av Kristiansand kommune til to eller tre nye kommuner.pdf

Vedtak byst, 01122021, Sak 307/21, Utredning om mulig deling av Kristiansand kommune

Vedlegg til kunnskapsgrunnlaget.pdf

Utredning om mulig deling av Kristiansand kommune

Oversendelse - Kunnskapsgrunnlaget om konsekvenser av en deling av Kristiansand kommune til to eller tre nye kommuner.pdf

protokoll_folkeavstemning_sogne

protokoll_folkeavstemning_songdalen

Dato 13. desember 2023
Saksnr.: 2022020772-156
Saksbehandler Camilla Erland Aarnes
Godkjent av Kjell Alfred Kristiansen
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang
Formannskapet
Bystyret

Møtedato
14.02.2024
28.02.2024

Bystyrets uttalelse om deling av Kristiansand, herunder resultat av folkeavstemming

Forslag til vedtak

Bystyret har vurdert resultatet av de rådgivende folkeavstemningene i gamle Søgne og Songdalen kommuner, og konsekvensene av å dele nåværende Kristiansand kommune. Bystyret mener at den høye valgdeltakelsen styrker rådet fra innbyggerne om å beholde Kristiansand kommune som i dag, og vedtar følgende:

- Bystyret vedtar å beholde Kristiansand kommune med dagens kommunegrenser

Sammendrag

Statsforvalteren i Agder har fått i oppdrag av Kommunal- og distriksdepartementet (KDD) å innhente bystyrets syn på spørsmål om deling, herunder resultatet av folkeavstemningen, innen **1. mars 2024**.

Kommunedirektøren har vurdert konsekvenser av en deling av Kristiansand kommune, og har lagt vekt på Statsforvalters kunnskapsgrunnlag. Videre har kommunedirektøren vurdert resultatet av folkeavstemningen.

Kommunedirektøren viser til sine tidligere vurderinger i spørsmålet om Kristiansand kommune burde deles, ref. bystyresak 307/21 og bystyresak 21/23, og legger disse til grunn for anbefalingene i denne saken.

Statsforvalter slår fast at alle de tre nye kommunene har økonomiske forutsetninger for å være egne kommuner og at en deling kan ha positive effekter for lokaldemokratiet. Samtidig peker Statsforvalteren på at en deling vil medføre store og negative konsekvenser på både kort og lang sikt.

Folkeavstemningen har stor oppslutning i både Søgne (81,6%) og Songdalen (71,7%). Et flertall i Søgne (53,9%) og Songdalen (57,2%) ønsker å beholde dagens kommunegrenser. Flertallet for å beholde dagens kommunegrenser underbygger at det ikke bør igangsettes en delingsprosess.

Kommunedirektøren anbefaler på denne bakgrunn at bystyret opprettholder sitt vedtak om å videreføre dagens kommunegrense.

Selv om det er et flertall for å beholde dagens Kristiansand kommune var det mange som ønsket seg ut av storkommunen. Det engasjementet som er vist i Søgne og Songdalen for å bygge gode lokalsamfunn kan leve videre i «det aldri fullførte arbeidet med å bygge ei bygd», slik det står på veggen i rådhuset i gamle Songdalen kommune (dikt av Paal-Helge Haugen). Vår visjon «Sterkere sammen» er en fin overbygning over det arbeidet som står foran oss når vi skal gå videre sammen. Målet er at Kristiansand, i all sin mangfoldighet, skal være en god kommune for alle å leve, bo og arbeide i.

Vedlegg:

Utredning av deling av Kristiansand kommune

Bystyrets%20syn%20p%C3%A5%20sp%C3%B8rsm%C3%A5l%20om%20deling%2C%20herunder%20resultatet%20av%20folkeavstemningen

Bystyrets uttalelse til Statsforvalters kunnskapsgrunnlag om konsekvensene av en deling av Kristiansand til to eller tre nye kommuner

Vedtak byst, 15022023, Sak 21/23, Bystyrets uttalelse til Statsforvalters kunnskapsgrunnlag om konsekvensene av en deling av Kristiansand til to eller tre nye kommuner

Statsforvalterens%20svar%20p%C3%A5%20sp%C3%B8rsm%C3%A5l%20om%20kunnskapsgrunnlaget%20fra%20medlemmer%20i%20Kristiansand%20bystyre

Vedtak byst, 01122021, Sak 307/21, Utredning om mulig deling av Kristiansand kommune

Kunnskapsgrunnlag om konsekvensene av en deling av Kristiansand kommune til to eller tre nye kommuner.pdf

Utredning om mulig deling av Kristiansand kommune

Vedlegg til kunnskapsgrunnlaget.pdf

Oversendelse - Kunnskapsgrunnlaget om konsekvenser av en deling av Kristiansand kommune til to eller tre nye kommuner.pdf

protokoll_folkeavstemning_sogne

protokoll_folkeavstemning_songdalen

Saksutredning

1 Bakgrunn for saken

Statsforvalteren i Agder har fått i oppdrag av Kommunal- og distriksdepartementet (KDD) å innhente bystyrets syn på spørsmål om deling, herunder resultatet av folkeavstemningen, innen **1. mars 2024**. I brevet fra KDD er det vist til brev til Statsforvalteren i Agder av 17. juni 2022, om at bystyret i Kristiansand kommune skal få uttale seg om Statsforvalterens utredning og resultatet av innbyggerhøringen, før Statsforvalteren oversender utredningen.

Statsforvalterens utredning var ferdig i januar 2023, og bystyret behandlet sak om uttalelse til utredningen 15. februar 2023.

KDD ga Valgdirektoratet i oppdrag å gjennomføre en rådgivende folkeavstemming i tidligere Søgne og Songdalen i perioden 24. januar 2024 - 2. februar 2024, og endelig resultatene ble kunngjort 3. februar 2024.

Kommunedirektøren redegjør i denne saken for resultatet av folkeavstemningene, og påpeker også enkelte forhold knyttet til gjennomføringen, basert på kommunens høringsuttalelse til forskrifter om folkeavstemninger.

1.1 Tidsløp etter bystyrets behandling

Statsforvalteren i Agder skal innen 5. mars 2024 oversende den ferdigstilte utredningen til KDD. Den oversendelsen skal inneholde kunnskapsgrunnlaget, resultatet av folkeavstemningen, uttalelse fra bystyret i Kristiansand kommune, Kartverkets uttalelse om saken og Statsforvalterens tilråding i spørsmålet om deling.

2 Resultat fra folkeavstemninger i Søgne og Songdalen

2.1 Valgdeltagelse og valgresultat

I avstemningen i **Søgne** var valgdeltagelsen på 81,6 %.

Av 10 279 stemmeberettigede stemte 4 515 (53,9%) nei og 3771 (45%) ja til at *tidligere Søgne kommune bør skilles ut fra Kristiansand kommune og bli en egen kommune*.

Andre nøkkeltall fra Valgdirektoratets protokoll for Søgne:

- 94 (1,1%) blanke stemmer
- 6 843 elektronisk avlagte stemmegivninger
- 1538 godkjente brevstemmer
- 8 brevstemmegivninger med uoffisielt materiell
- 221 brevstemmer ble forkastet fordelt på forkastelsesgrunn:
 - Stemmegivninger:
 - 3: velgerens identitet kan ikke fastslås, jf. § 9 (4) b
 - 217: velgeren har fått godkjent en elektronisk stemme, jf. § 9 (4) c
 - Stemmesedler:
 - 1: det fremgår ikke hva velgeren har stemt jf. § 9 (6)

Det vises til vedlagte protokoll for ytterligere detaljer.

I avstemningen i **Songdalen** var deltagelsen 71,7%.

Av 5 592 stemmeberettigede stemte 2 291 (57,2%) nei og 1 662 (41,5%) ja til at *tidligere Songdalen kommune bør skilles ut fra Kristiansand kommune og bli en egen kommune*.

Andre nøkkeltall fra Valgdirektoratets protokoll for Songdalen:

- 53 (1,3%) blanke stemmer
- 3104 elektronisk avlagte stemmegivninger
- 903 godkjente mottatte brevstemmer
- 3 brevstemmegivninger med uoffisielt materiell
- 38 brevstemmer ble forkastet fordelt på forkastelsesgrunn:
 - Stemmegivninger:
 - 1: velgerens identitet kan ikke fastslås, jf. § 9 (4) b
 - 37: velgeren har fått godkjent en elektronisk stemme, jf. § 9 (4) c

Det vises til vedlagte protokoll for ytterligere detaljer.

2.2 Rettslig grunnlag for innbyggerhøring

Gjennomføring av innbyggerhøringer i forbindelse med grenseendringer er hjemlet i inndelingsloven § 10.

§ 10. Innbyggjarhøyring

Kommunestyret bør innhente innbyggjarane sine synspunkt på forslag til grenseendring. Høyringa kan skje ved folkerøysting, opinionsundersøking, spørjeundersøking, møte eller på annan måte

Når departementet tek initiativ til å utgreie spørsmål om grenseendring etter [§ 8 tredje ledd](#), kan departementet innhente innbyggjarane sine synspunkt på forslag til grenseendring. Høyringa kan skje som nemnt i første ledd andre punktum. Departementet kan gi forskrift om gjennomføringa av høyringa.

KDD valgte i dette tilfelle å gjennomføre innbyggerhøringen som folkeavstemninger regulert i forskrifter. Lokale folkeavstemninger er i Norge rådgivende, uavhengig om de er initiert av departement eller kommunestyre.

2.3 Vurdering av gjennomføringen

Kristiansand kommune og flere andre høringsinstanser påpekte i sine høringsuttalelser til forskrift om folkeavstemning, flere forhold som kunne bidra til å svekke legitimiteten til folkeavstemningen, blant annet bruk av brevstemmer. Videre kom det frem i høringsrunden at risikoen for utilbørlig press øker når stemmegivingen foregår i ukontrollerbare omgivelser uavhengig av stemmemåte. Departementet tok ingen av høringsinnspillene til følge.

Dersom departementet eller Valgdirektoratet planlegger å bruke digitale løsninger og brevstemmer ved andre avstemninger anbefaler kommunedirektøren at høringsinnspill til forskriftene danner et viktige grunnlag til videreutvikling av løsningen.

2.4 Vurdering av resultatet

Valgdeltakelsen på henholdsvis 81,6% i Søgne og 71,7 % i Songdalen er høy sammenlignet med kommunestyrevalg og lokale folkeavstemninger om grenseendringer¹.

Resultatet viser at det er et flertall for å opprettholde Kristiansand kommune. Den høye valgdeltakelsen sammen med flertallet styrker rådet fra folkeavstemningen.

¹

SSB Tabell 07547: Stemmeberettigede og valgdeltakelse ved lokale folkeavstemninger, etter tema, statistikkvariabel og intervall (år) var gjennomsnittlig valgdeltakelse: ved territoriale lokale folkeavstemninger 42,9 % i perioden 1970-2022. For kommunestyrevalgene har valgdeltakelsen ligget mellom 60 og 65 prosent siden midten av 1990-tallet¹. Lavest var den i 2003, 59 prosent. I 2019 var deltakelsen 64,7, som var det høyeste siden 1991. I 2023 var deltakelsen i kommunestyrevalget 62,4.

3 Spørsmål om deling

Uavhengig av resultat av folkeavstemningen er kommunedirektøren pålagt å gjøre en faglig vurdering av en eventuell deling av Kristiansand kommune i to eller tre kommuner. Det vises i dette til de vurderinger som kommunedirektøren tidligere har gjort omkring dette i bystyresak 307/21 og bystyresak 21/23, og som fortsatt representerer kommunedirektørens syn på saken.

Da bystyret behandlet kunnskapsgrunnlaget i februar 2023 vedtok et flertall at: *bystyrets medlemmer mener at kunnskapsgrunnlaget gir en dekkende og tilstrekkelig beskrivelse av konsekvenser av mulig deling av Kristiansand*. I samme sak stadfestet Bystyret vedtaket av 1. desember 2021 om å ikke igangsette prosess for en mulig deling av Kristiansand kommune.

4 Faste sjekkpunkter for alle saksfremlegg

Juridisk grunnlag

Fremkommer i saken.

Økonomiske konsekvenser

Fremkommer i tidligere saker for bystyresak 307/21 og 21/23.

Uttalelse fra medvirkningsrådene

Grunnet tidsrammen departementet har lagt opp til i denne saken har det ikke vært anledning til å få innspill fra medvirkningsrådene. Statsforvalter konsulterte medvirkningsrådene i utarbeidelse av utredningen av kunnskapsgrunnlaget. Da bystyret skulle behandle kunnskapsgrunnlaget i 2023 ble rådene inviteret, som del av saksforberedelsene, til å komme med uttalelse om kunnskapsgrunnlaget.

Barn og unges interesser

Statsforvalter har vært særlig opptatt av å ivareta og synliggjøre barn og unges interesser i kunnskapsgrunnlaget. Dette kommer særlig til syne i kapittel 4.2. om oppvekst.

Medvirkning med innbyggere/brugerrepresentanter

Følger av saken.

Klima- og miljøkonsekvenser

Fremkommer i tidligere saker for bystyret, ref. 307/21 og 21/23.

HMS/Folkehelse

Fremkommer i tidligere saker for bystyret, ref. 307/21 og 21/23.

4.1 Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Bystyret har vurdert resultatet av de rådgivende folkeavstemningene i gamle Søgne og Songdalen kommuner, og konsekvensene av å dele nåværende Kristiansand kommune. Bystyret mener at den høye valgdeltakelsen styrker rådet fra innbyggerne om å beholde Kristiansand kommune som i dag, og vedtar følgende:

- Bystyret vedtar å beholde Kristiansand kommune med dagens kommunegrens

Punkt 25/24: Valg av representanter i forbindelse med permisjon for Tonje Jondahl Alvestad (SV)

Bilag

Vedtak VALGHON, 14022024, Sak 6/24, Valg av representanter i forbindelse med permisjon for Tonje Jondahl Alvestad (SV)

Dato 17. januar 2024
Saksnr.: 2023031398-2
Saksbehandler Maren Svenning
Godkjent av Kjell Alfred Kristiansen
Camilla Bruno Dunsæd

Saksgang

Valg- og honorarutvalget
Bystyret

Møtedato

14.02.2024
28.02.2024

Valg av representanter i forbindelse med permisjon for Tonje Jondahl Alvestad (SV)

Forslag til vedtak

1. Følgende settemedlemmer velges som settemedlemmer etter innvilget permisjon for repr. Alvestad (SV).
Valgene gjelder i perioden 29.02.24 – 08.01.25, unntatt er ferieavvikling.
 - a) Formannskapet: Medlem nr. 12.: Heidi Johansen (SV)
Varamedlemmene for nr. 10-14 fra nr. 2 Hildegunn M.T. Seip (MDG) til og med nr. 7 Ida Branthus Hirst (AP) rykker opp en plass.
 - b) Kommunalutvalget: Medlem nr. 9.: Kasper Bekkeli Espeland (RØDT)
Varamedlemmene for nr. 7-9 fra nr. 2 Erik Rostoft (PS) til og med nr. 5 Andreas Landmark (SV) rykker opp en plass.
 - c) Valg- og honorarutvalget: Medlem nr. 7.: Erik Rostoft (PS)
Varamedlemmene for nr. 4-7 fra nr. 2. Ian Martin Reed (INP) til og med nr. 5. Marte R. Ulltveit-Moe rykker opp en plass.
 - d) KS Agder fylkesmøte: Varamedlemmene for nr. 3-5 fra nr. 3. Hildegunn M. T. Seip (MDG) til og med nr. 8. Andreas Landmark (SV) rykker opp en plass.
 - e) Bystyret: Medlem 4. Heidi Johansen rykker opp én plass. Nytt 4. medlem er Annette Longnes Jensen. Varamedlemmene fra nr. 2 Per Gunnar Salomonsen til og med nummer 7. Alf Egil Homelid rykker opp en plass. Nytt varamedlem nr. 7 er Lene Lie.

Sammendrag

Tonje Jondahl Alvestad (SV) har søkt om og fått innvilget permisjon fra sine politiske verv i Kristiansand kommune i perioden 29.02.24 til 08.01.25, unntatt er ferieavvikling. Administrasjonen innvilget permisjonssøknaden 30.01.24. Siden permisjonen varer i minst 3 måneder, har bystyret anledning til å velge settemedlemmer for permisjonsperioden.

Vedlegg: Ingen

Saksutredning

Bakgrunn for saken

Tonje Jondahl Alvestad (SV) har søkt om permisjon fra sine politiske verv i Kristiansand kommune i perioden 29.02.24 til 08.01.25, unntatt er ferieavvikling. Administrasjonen innvilget permisjonssøknaden 30.01.24.

Juridisk grunnlag

Administrasjonen innvilget permisjonssøknaden etter § 16 i Forskrift om godtgjørelse og velferdsgoder for folkevalgte i Kristiansand kommune og arbeidsmiljøloven. Bystyret får derfor ikke forelagt en sak om behandling av fritak etter kommunelovens § 7-9 andre ledd, da repr. Alvestad har krav på permisjonen og ikke må søke fritak av velferdsgrunner.

Siden repr. Alvestad er innvilget en permisjon som varer i minst 3 måneder, har bystyret etter kommunelovens § 7-10 andre ledd anledning til å velge settemedlemmer for perioden permisjonen gjelder.

Hvis en folkevalgt i andre organer enn kommunestyret og fylkestinget er innvilget fritak i minst tre måneder, kan kommunestyret eller fylkestinget selv velge et settemedlem for den perioden fritaket gjelder. Ved valg av et settemedlem skal rekkefølgen på listen for varamedlemmer følges.

Etter kommunelovens §7-10 andre ledd, står ikke bystyret fritt med hensyn til hvem som velges til settemedlem. De må velge første medlem på varamedlemslisten selv om denne personen er fra et annet parti enn den som er innvilget permisjon (Overå & Bernt 2019: 151) ¹.

Nåværende sammensetning:

Formannskapet:

10. AP	Kenneth Mørk	For nr. 10-14	1. SV	Heidi Johansen
11. AP	Jannike A. Arnesen		2. MDG	Hildegunn M. T. Seip
12. SV	<u>Tonje Jondahl Alvestad</u>		3. AP	Adriana Ruiz Parada
13. Rødt	Kasper Bekkeli Espeland		4. AP	Abdullahi M. Alason
14. PS	Erik Rostoft		5. SV	Andreas Landmark
			6. Rødt	Glenn-Rune Seland
			7. AP	Ida Branthus Hirst

Kommunalutvalget:

7. AP	Kenneth Mørk	For nr. 7-9	1. Rødt	Kasper Bekkeli Espeland
8. AP	Jannike A. Arnesen		2. PS	Erik Rostoft
9. SV	<u>Tonje Jondahl Alvestad</u>		3. SV	Heidi Johansen
			4. MDG	Hildegunn M. T. Seip
			5. SV	Andreas Landmark

Valg- og honorarutvalget:

4. AP	Kenneth Mørk	For nr. 4-7	1. PS	Erik Rostoft
5. MDG	Hildegunn M. T. Seip		2. INP	Ian Martin Reed
6. Rødt	Kasper Bekkeli Espeland		3. AP	Adriana Ruiz Parada
7. SV	<u>Tonje Jondahl Alvestad</u>		4. SV	Robin Hansson
			5. MDG	Marte R. Ulltveit-Moe

¹ Overå, O. & Bernt, J.F. (2019) *Kommuneloven 2018 med kommentarer*, 1. utg., KF

KS Fylkesmøte:

3. AP Adriana Ruiz Parada
4. AP Abdullahi M. Alason
5. MDG Marte R. Ulltveit-Moe

For nr. 3-5	1. Rødt	Glenn-Rune Seland
	2. SV	<u>Tonje Jondahl Alvestad</u>
	3. MDG	Hildegunn M. T. Seip
	4. INP	Ian Martin Reed
	5. PS	Erik Rostoft
	6. SV	Heidi Johansen
	7. AP	Ida Branthus Hirst
	8. SV	Andreas Landmark

Bystyret:

1. SV Andreas Landmark
2. SV Robin Hansson
3. SV Tonje Jondahl Alvestad
4. SV Heidi Johansen

For nr. 1-4	1. SV	Annette Longnes Jensen
	2. SV	Per Gunnar Salomonsen
	3. SV	May Erna Karlsen
	4. SV	Mali Steiro Tronsmoen
	5. SV	Maia S. V. Skjeggedal
	6. SV	Thea Ask Mikkelsen
	7. SV	Alf Egil Holmelid

Økonomiske konsekvenser

Ikke aktuelt

Uttalelse fra rådene (Eldrerådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, Studentutvalget og Ungdommens bystyre)

Ikke aktuelt

Barn og unges interesser

Ikke aktuelt

Medvirkning med innbyggere/brukerrepresentanter

Ikke aktuelt

Klima- og miljøkonsekvenser

Ikke aktuelt

HMS/Folkehelse

Ikke aktuelt

Vurdering

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret velger settemedlemmer etter kommunelovens § 7-10 andre ledd for perioden permisjonen gjelder. Det er kommunedirektørens forståelse at antallet varamedlemmer til de gjeldende utvalgene er tilstrekkelig, og at det derfor ikke vil være behov for suppleringsvalg etter kommunelovens § 7-10 sjette ledd. Dersom bystyret likevel vurderer at varamedlemmene for gruppen blir for lavt, kan bystyret ved en senere anledning velge flere midlertidige varamedlemmer. Disse varamedlemmene skal velges fra den gruppa som har et for lavt antall varamedlemmer gjennom suppleringsvalg. Dersom ett kjønn ved blir representert med mindre enn 40 prosent av gruppens varamedlemmer ved et slikt suppleringsvalg, skal det velges nytt varamedlem fra det underrepresenterte kjønn.

Konklusjon (jf. forslag til vedtak)

Kommunedirektøren anbefaler at bystyret velger settemedlemmer etter kommunelovens § 7-10 andre ledd for perioden permisjonen gjelder.

**Punkt 26/24: Interpellasjon fra repr. Marte R. Ulltveit-Moe, MDG, om
"Gjennomføring av trafikksikkerhetsplanen"**

Saksnr.: 2024002466-1

Saksgang
Bystyret

Møtedato
28.02.2024

Interpellasjon fra repr. Marte R. Ulltveit-Moe, MDG, om "Gjennomføring av trafikksikkerhetsplanen"

Ordfører,

Arbeidet med en felles trafikksikkerhetsplan for Kristiansand kommune startet i 2021. Administrasjonen hentet inn innspill fra skoler, barnehager og velforeninger, som førte til 109 innspill med omtrent 260 ønsker om fysiske tiltak for økt trafikksikkerhet og trygge skoleveier. Fedrelandsvennen hadde en større artikkelserie om trafikksikkerhet sommeren 2021, og alle innspillene som avisen mottok ble også gått gjennom av administrasjonen i kommunen. Ved tre skoler er det avholdt Barnetråkk-undersøkelser.

Et forslag til trafikksikkerhetsplan ble utarbeidet av representanter for ingeniørvesenet, innbyggerdialog, sykkelkoordinator, oppvekstsektoren, barn og unges representant i plansaker, politiet, Trygg Trafikk og Nullvisjonen Agder. Forslaget har vært på offentlig høring og blitt politisk behandlet to ganger. Deretter ble trafikksikkerhetsplan for hele Kristiansand enstemmig vedtatt av bystyret den 22. mars 2023.

Når Kristiansand etter en lang og grundig prosess har vedtatt en trafikksikkerhetsplan, forventer innbyggerne våre at tiltakene som er prioritert i planen også blir gjennomført. Hva er ellers vitsen med å lage en plan? Mange har blitt skuffa over at tiltak som omsider har kommet på plass i trafikksikkerhetsplanen ikke fører til at skoleveiene blir noe tryggere. Et sørgelig eksempel på dette er tiltaket med maks 30 km/t fartsgrense i hele Kvadraturen. Dette ble vedtatt første gang for fem år siden i trafikksikkerhetsplanen for gamle Kristiansand, som prioritert nummer 1. Dessverre er det fortsatt 50 km/t i flere gater i Kvadraturen. Foreldrene på Todda venter fortsatt på tryggere skoleveier.

Spørsmål til ordfører:

1. Hva vil ordfører gjøre for å sikre at fartsgrense 30 km/t i hele Kvadraturen, som bystyret har vedtatt, blir gjennomført?
2. Hvordan vil ordføreren at bystyret skal bli orientert om gjennomføring av trafikksikkerhetsplanen, inkludert hva eller hvem som hindrer gjennomføring av konkrete vedtatte trafikksikkerhetstiltak?

Marte Rostvåg Ulltveit-Moe, Miljøpartiet De Grønne

Punkt .: Referatsaker